

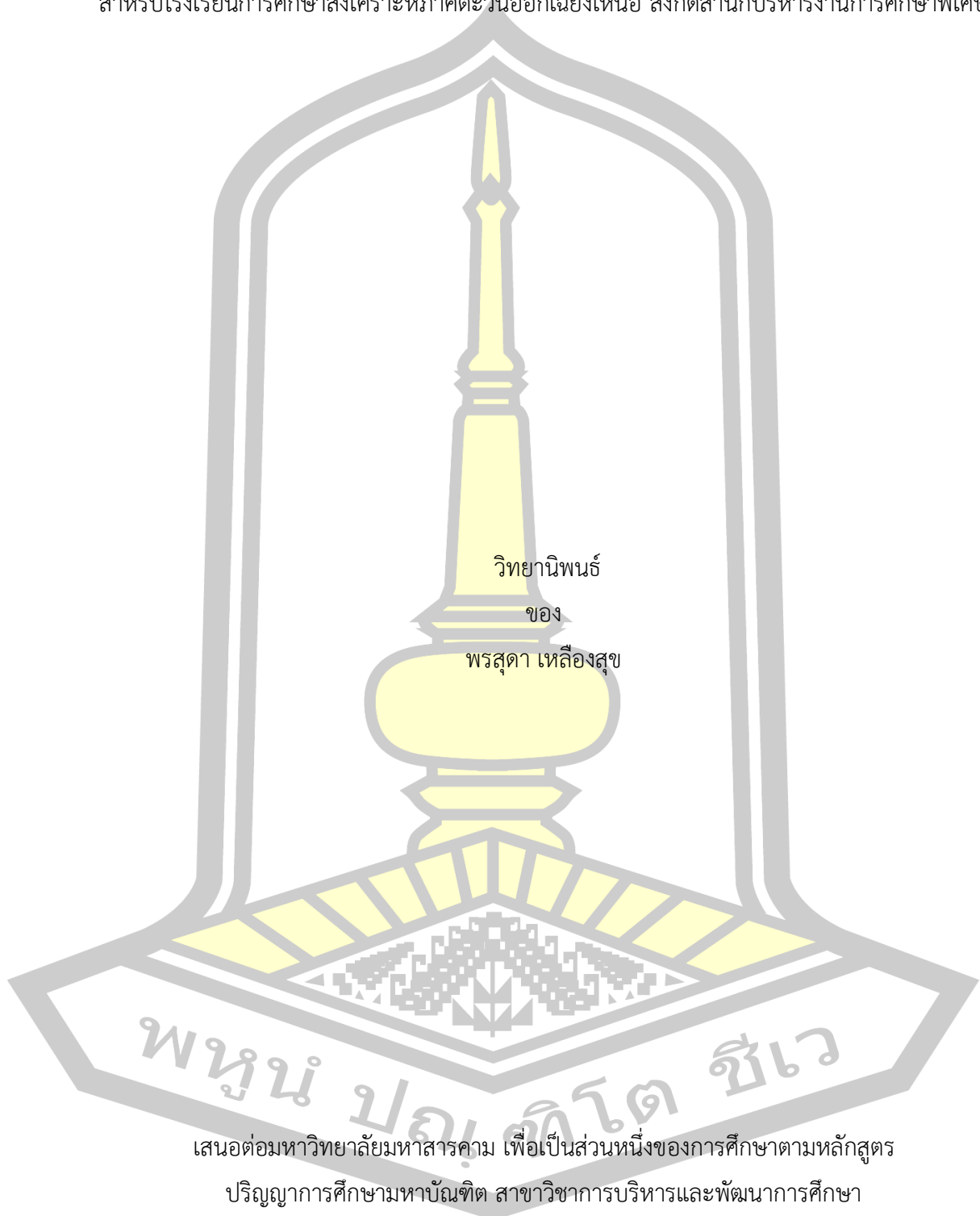
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิทยานิพนธ์
ของ
พรสุดา เหลืองสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง
สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

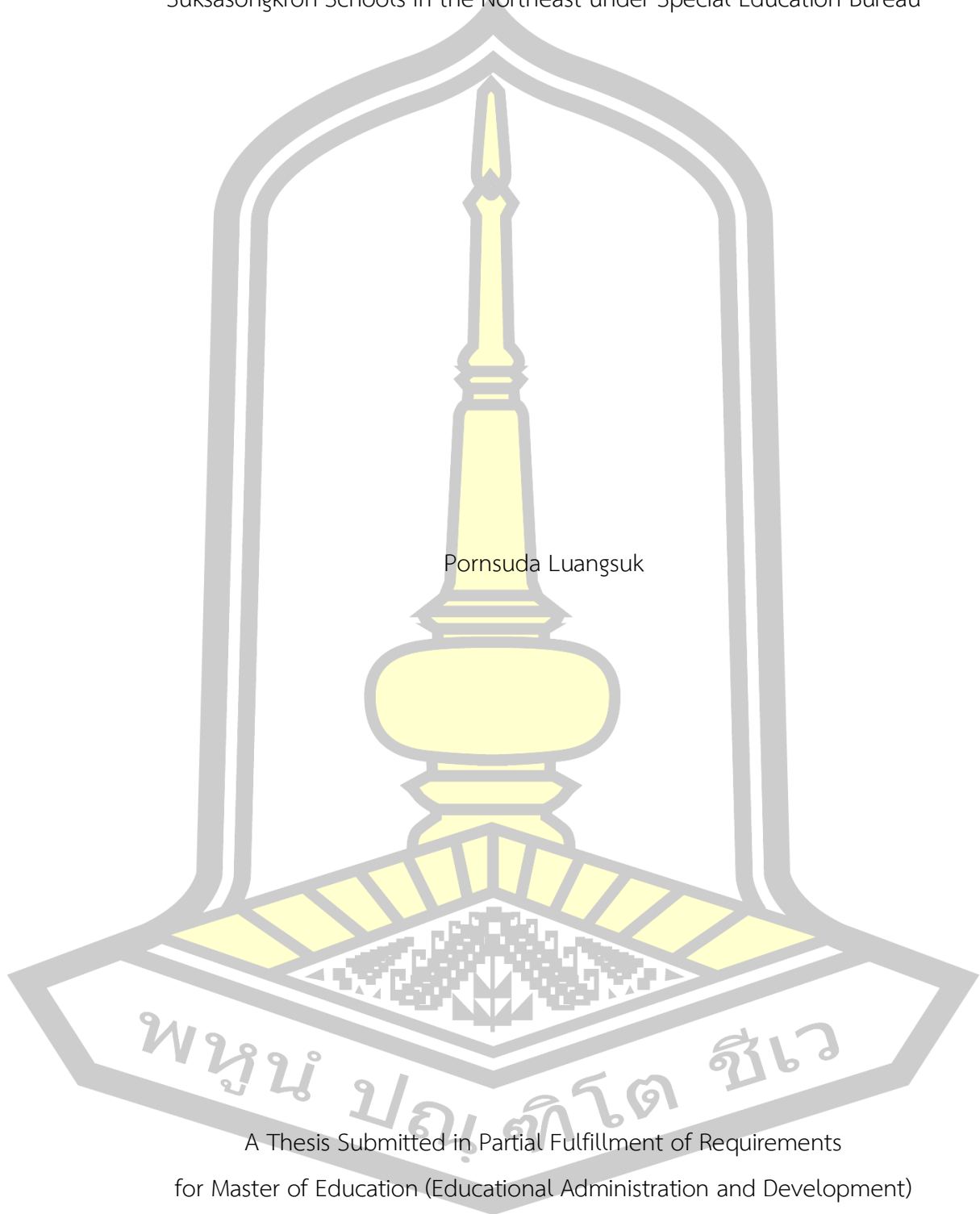

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Guidelines Development of Students Care System by using Deming Cycle for
Suksasongkroh Schools in the Northeast under Special Education Bureau

Pornsuda Luangsuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

May 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวพรสุดา เหลืองสุข
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ลักขณา สิริวัฒน์)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ชยากานต์ เรืองสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ		
ผู้วิจัย	พรสุดา เหลืองสุข		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ลักษณ์า สรวิวัฒน์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น และออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ การวิจัยดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและหัวหน้าครูประจำหอนอนชายและหญิง จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 63 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน 2) ผลการออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้

วงจรรคุณภาพเดิมมีง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ทั้งหมด 54 แนวทาง (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 12 แนวทาง (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มี 10 แนวทาง (3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน มี 11 แนวทาง (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 10 แนวทาง (5) ด้านการส่งต่อนักเรียน มี 11 แนวทาง ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วงจรรคุณภาพเดิมมีง, โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

TITLE	The Guidelines Development of Students Care System by using Deming Cycle for Suksasongkroh Schools in the Northeast under Special Education Bureau		
AUTHOR	Pornsuda Luangsuk		
ADVISORS	Associate Professor Lakkhana Sariwat , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

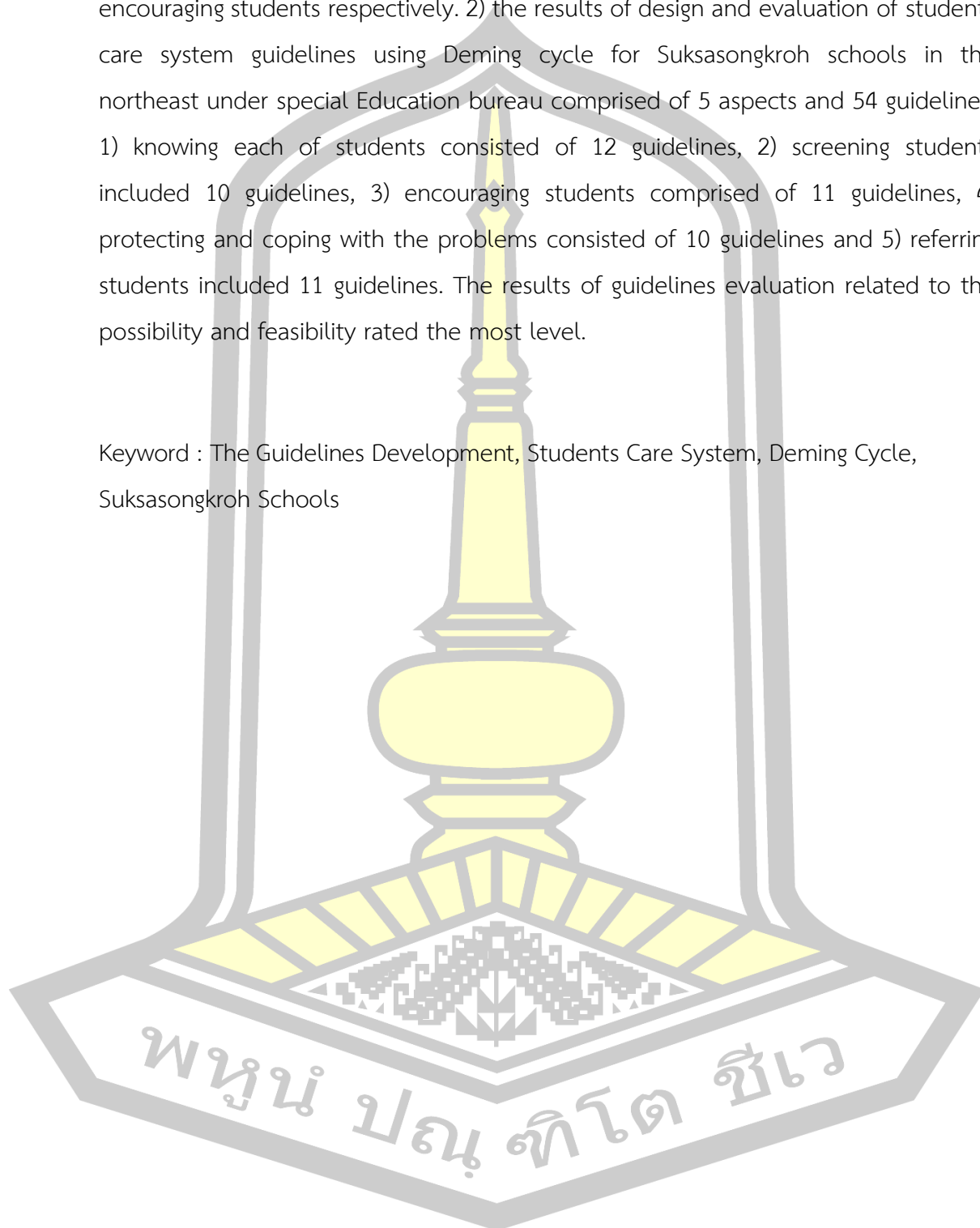
ABSTRACT

The present study aimed 1) to investigate the current situations, desirable situations and needs, 2) to design and evaluate the guidelines of students care system by using Deming cycle for Suksasongkroh schools in the northeast under special Education bureau. The study divided into 2 phases. Phase 1 was the study related to current situations, desirable situations and needs of students care system, the sample was 40 consisted of schools' vice directors, head of students care system department and teachers who responsible for students' dormitory. The instrument used was 5 rating scales of questionnaire with 63 items, the statistics used were percentage, mean, standard deviation and priority needs index. Phase 2 was the design and evaluation guidelines of students care system, the informants were 4 teachers in schools where there was the best practicing of students care system and 5 experts who evaluated the guidelines of students care system. The instruments used were interview form, guidelines evaluation form. The statistics used were mean and standard deviation.

The results of the study revealed that; 1) the current situations of students care system for Suksasongkroh schools in the northeast under special Education bureau was rated in more level, the desirable situations rated in the most

level, and priority need was knowing each of students, screening students and encouraging students respectively. 2) the results of design and evaluation of students care system guidelines using Deming cycle for Suksasongkroh schools in the northeast under special Education bureau comprised of 5 aspects and 54 guidelines, 1) knowing each of students consisted of 12 guidelines, 2) screening students included 10 guidelines, 3) encouraging students comprised of 11 guidelines, 4) protecting and coping with the problems consisted of 10 guidelines and 5) referring students included 11 guidelines. The results of guidelines evaluation related to the possibility and feasibility rated the most level.

Keyword : The Guidelines Development, Students Care System, Deming Cycle, Suksasongkroh Schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะและตรวจสอบแก้ไข ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เสนอแนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ขอขอบคุณคณะครูและอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ นำนับการแก่ผู้วิจัยจากเริ่มศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาแห่งนี้ จวบจนถึงปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการนิตยารณ เอนกแสน ผู้อำนวยการทวีศักดิ์ ตั้งอารีอรุณ ผู้อำนวยการสุภาพร พาภักดี และอดีตผู้อำนวยการชัชวาล พิษสิงห์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรีที่ให้กำลังและเป็นพี่ปรึกษาในการการวิจัยในครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบบพบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ สติปัญญา จนประสบความสำเร็จในชีวิต

พูน ปณ ทิโต ชเว

พรสุดา เหลืองสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	13
แนวคิดและทฤษฎีวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA).....	32
การพัฒนาแนวทาง.....	40
บริบทโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ.....	56

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.....	56
ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	108
สรุปผล.....	108
อภิปรายผล.....	109
ข้อเสนอแนะ.....	114
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก แนวทางการพัฒนา.....	123
ภาคผนวก ข ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์เพื่อได้แนวทางการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	136
ภาคผนวก ง คุณของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	168
ภาคผนวก จ หนังสือราชการ.....	176
ประวัติผู้เขียน.....	197

สารบัญตาราง

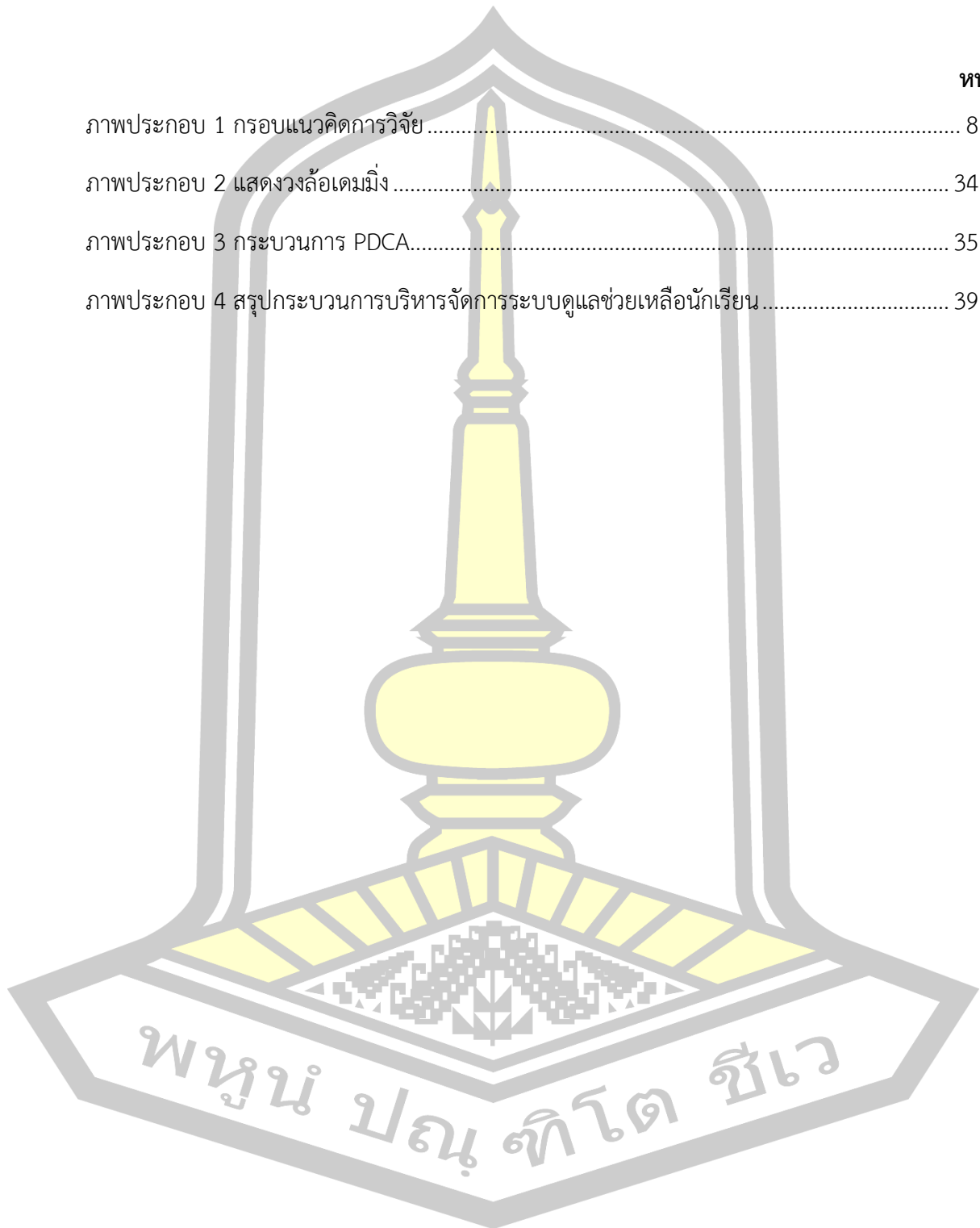
	หน้า
ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม	75
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	76
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	79
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	83
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	87
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	90
ตาราง 9 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	95
ตาราง 10 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก	

บริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	96
ตาราง 11 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	98
ตาราง 12 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	99
ตาราง 13 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	101
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.....	106

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
ภาพประกอบ 2 แสดงวงล้อเดมมิ่ง.....	34
ภาพประกอบ 3 กระบวนการ PDCA.....	35
ภาพประกอบ 4 สรุปกระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญ ด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องที่กำหนดให้ดำเนินการคือ เรื่องความรู้และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ 5) ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์มาใช้เพื่อป้องกันและพัฒนาปัญหาให้รู้จักคิดเป็นทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ทุกรายวิชา อีกทั้งมีการประสานร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลที่อยู่ในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

พ.ศ. 2523 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษากำหนดให้มีกองการศึกษาพิเศษรับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส จึงแบ่งออกเป็นฝ่ายส่งเสริมการศึกษาพิเศษ และฝ่ายส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ พ.ศ. 2541 ได้ออกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษา เป็นกองการศึกษาเพื่อคนพิการและกองการศึกษาสงเคราะห์ เพื่อให้มีการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น พ.ศ. 2546 เนื่องจากมีการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการปรับโครงสร้างของกระทรวงศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและกำหนดให้ต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล

หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ได้กล่าวถึงปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้ความรุนแรง พฤติกรรมหนีเรียน ไม่เข้าเรียน เสพสารเสพติด ให้โทษและดื่มของมึนเมา พฤติกรรมแยกตัวเอง เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ตกอยู่ในภาวะซึมเศร้า พฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และปัญหาพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น ลักขโมย ทำลายสาธารณสมบัติ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2563)

กรณีที่มีการสำรวจสถานการณ์เด็กไทยกับภัยออนไลน์ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2560 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นช่วงอายุ 9-18 ปี ข้อมูลชี้ชัดว่าเด็กส่วนใหญ่ 98.47% เชื่อว่า อินเทอร์เน็ตให้ประโยชน์และสิ่งที่ดี และมีเพียงแค่ 95.32% ที่เชื่อว่ามีภัยอันตรายและความเสี่ยงหลากหลายรูปแบบบนอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถูกล่อลวง ติดตามคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ กลั่นแกล้ง ถูกหลอกในการซื้อสินค้า เอาข้อมูลส่วนตัวไปใช้ในทางมิชอบ ติดเกม และเข้าถึงเนื้อหาผิดกฎหมายหรือเป็นอันตราย นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่เคยเล่นเกมออนไลน์ คิดเป็น 80.489 โดยที่เด็กผู้ชายเสี่ยงติดเกมมากกว่าเด็กผู้หญิง โดยเล่นเกมทุกวันหรือเกือบทุกวัน คิดเป็น 50.73% ในขณะที่เด็กผู้หญิงเล่นเกมสัปดาห์ละ 12 ครั้ง มีเพียง 32.349 ปัญหาที่จะมองข้ามหรือละเลยไปไม่ได้ นั่นก็คือปัญหาการถูกคุกคามทางเพศ เด็กเคยถูกกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ คิดเป็น 46.11% โดยเพศทางเลือกถูกกลั่นแกล้งมากที่สุดถึง 59.49 อีกหนึ่งปัญหาที่ตามมาคือ กรณีการนัดพบ เด็กอายุ 15-18 ปี หรือมัธยมปลาย เป็นกลุ่มที่มีการนัดพบมากที่สุด คิดเป็น 77.36% โซเชียลมีเดียและบริการรับส่งข้อความอย่าง Facebook หรือ Line เป็นช่องทางที่เด็ก ๆ ใช้ในการติดต่อพูดคุย นัดพบ หรือเข้าถึงสื่อไม่เหมาะสมต่าง ๆ อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2561)

สถานศึกษาถือเป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับนับถือ ยกย่องและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ให้เด็กนักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ นั่นคือเด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี คนเก่ง มีความสุข” นอกจากนี้ครูจะต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้และพัฒนาคุณภาพเด็กนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียนและแก้วิกฤติทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงานและกิจกรรมที่ส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อ

สังคม และความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน และนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน, 2557) โดยการนำกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน 3. การส่งเสริมนักเรียน 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5. การส่งต่อนักเรียน และมีการนำไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม และเด็กนักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ปกป้องคุ้มครองและดูแล โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือ กำกับดูแลและให้กำลังใจครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาในฐานะผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในงานเกี่ยวกับรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองจำแนกกลุ่มนักเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนา การจัดกิจกรรมป้องกันแก้ไขช่วยเหลือ การส่งต่อนักเรียนภายในโรงเรียนและการรายงานผลที่ต้องได้รับการติดตาม กำกับดูแล ช่วยเหลือของหัวหน้าระดับชั้น โดยมีครูแนะแนวเป็นผู้ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนา กิจกรรมป้องกัน และกิจกรรมแก้ไขปัญหา รวมทั้งการส่งต่อนักเรียน นอกจากนี้ยังต้องได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

ดังนั้น ในการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กนักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของเด็กนักเรียน รวมทั้งการปกป้อง คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน, 2557)

แนวคิดการพัฒนาทางการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในปัจจุบัน เห็นได้จากนโยบายรัฐบาลนโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งรัฐบาลจะนำ การศึกษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ และความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็ง อย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน เช่น การจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดี มีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพ

การเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ นอกจากนี้ ยังปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา การปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือผู้ด้อยโอกาสและยังพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย ตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต

ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะการไม่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอก (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559)

นอกจากนี้ ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้มุ่งเน้นการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ เพื่อสร้างความปรองดองในสังคมด้วยการสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงทรัพยากร แหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก การเข้าถึงบริการทางสังคมของรัฐอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเป็นธรรม อาทิ การสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนได้เต็มตามศักยภาพ สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เน้นการเรียนรู้ การเพิ่มศักยภาพกองทุนยุติธรรม เพื่อสร้างโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค ซึ่งจะนำไปสู่การลดความยากจน และการลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งส่งผลต่อการลดความขัดแย้งในสังคมไทย สอดคล้องกับทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2565-2579 ที่มีเป้าหมายหลักในการลดความแตกต่างในคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระหว่างสถานศึกษา และเน้นเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชากรที่อยู่ในวัยเรียนได้รับการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับทุกคน และได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล ซึ่งจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รัฐได้ดำเนินนโยบายลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้วยการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส อาทิ โครงการ ETV เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับครู และเพื่อใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การดำเนินงานโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ซึ่งเป็นโครงการที่สร้างโอกาสทางการศึกษาในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยสนับสนุนทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำของผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่มีฐานะยากจนให้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ผู้ยากจนหรือผู้ด้อยโอกาส โดยได้ดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนทุนการศึกษาในด้านต่าง ๆ อาทิ กองทุนเงินกู้ยืม เพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.ขยายผล โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อแก้ปัญหาในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15,369 โรงเรียน และดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป้าหมายโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 15,553 โรงเรียน เป็นต้น (สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ, 2559)

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ แบ่งพื้นที่เขตบริการในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่ออย่าง ชัดเจนและมีกระบวนการในการรับนักเรียนเชิงรุก โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและ ภาคราชการที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดสรรสัดส่วนในการรับนักเรียน ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด บ้านพักเด็กและเยาวชน เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล มูลนิธิ และองค์กรเอกชนอื่น ๆ ภายในเขตพื้นที่บริการ นอกจากนี้แล้วสถานศึกษายังมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อออกสำรวจค้นหาเด็กด้อยโอกาสที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อคัดเลือก นักเรียนด้อยโอกาส ตรวจสอบสภาพจริงของเด็กด้อยโอกาสแต่ละคน ประสานงานกับหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ดูแลและช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ที่พบเห็นเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก สมควรที่จะได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ เพื่อนำเด็ก ด้อยโอกาสดังกล่าวมาเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ นอกจากวิธีการคัดกรองเชิงรุก แล้ว โรงเรียนยังเปิดโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสอื่น ๆ มาสมัครเข้าเรียนตามกรอบระยะเวลาที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด อีกทั้งโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ยังเปิดรับเด็ก ด้อยโอกาสเข้าเรียนแบบไม่มีรอบ ไม่มีรุ่น ในกรณีที่เกิดประสบปัญหาที่ก่อให้เกิดสภาวะยากลำบาก ในการดำรงชีวิตตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลทั่วไปที่คณะกรรมการคัดกรองเชิงรุกไม่สามารถ เข้าถึงไปตรวจสอบข้อเท็จจริงของเด็กด้อยโอกาสที่กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ หรือบางรายมีปัญหา ซ่อนเร้นที่ไม่สามารถเปิดเผยกับสังคมทั่วไป ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ, 2559)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการทางการศึกษาของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหาที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักคิดตัดสินใจ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมี ความสุข ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนไม่ให้เป็นปัญหาของสังคม โดยมีกระบวนการ ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานอย่างชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงาน มีการประสานความร่วมมือของผู้ปกครอง ครู และ

ผู้เกี่ยวข้องหรือชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (กรมสามัญศึกษา, 2544)

จากเหตุผลที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้อาศัยหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 23) ในกระบวนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ขั้นที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

ขั้นที่ 3 การส่งเสริมพัฒนา

ขั้นที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ 5 การส่งต่อภายในและภายนอก

1.2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 การวางแผน

1.2.2 การปฏิบัติ

1.2.3 การตรวจสอบ

1.2.4 การปรับปรุง

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าครูประจำห้องเรียน ครูประจำห้องเรียน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 39 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน หัวหน้าครูประจำห้องเรียน ครูประจำห้องเรียน จำนวน 423 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 472 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน หัวหน้าครูประจำห้องเรียนชาย จำนวน 10 คน หัวหน้าครูประจำห้องเรียนหญิง จำนวน 10 คน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 40 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

การศึกษาหน่วยงานที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นนำข้อมูลมาสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์และศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง จากสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน

หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย 1 คน หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง 1 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

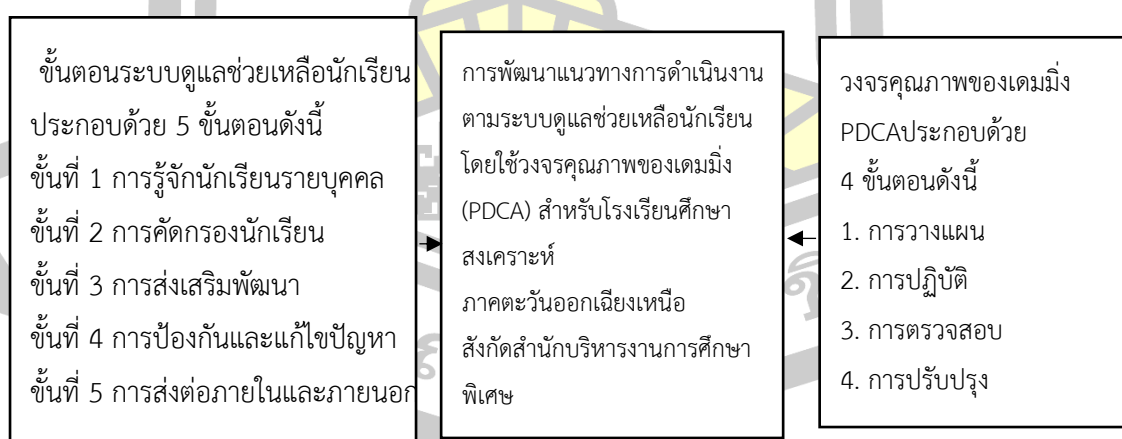
ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ดำเนินการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและประเมินแนวทางการความเป็นไปได้และเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการศึกษาเอกสารหลักการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูประจำห้องนอนเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อันได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ ประกอบด้วย

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ครูทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่หลากหลายหลาย การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูล และการทดสอบ เพื่อให้สามารถนำไปวางแผนในการป้องกันช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งเป็นการจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามพฤติกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหตามแต่กรณี กลุ่มมีปัญหา คือนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีของตนเองหรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบ กลุ่มพิเศษ คือ ที่นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษ เนื่องจากความบกพร่องหรือข้อจำกัดทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ประสาทสัมผัส อารมณ์ และสังคม สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความรุนแรงหรือความถี่ของปัญหา โดยในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษามีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

1.3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุน ให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลได้เรียนรู้และพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถปรับตัวเผชิญกับปัญหาและดำรงตนได้เหมาะสมตามวัย โดยใช้รูปแบบที่หลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม ได้แก่ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองนักเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการพิเศษต่าง ๆ เช่น ดนตรีพื้นบ้าน กีฬา ศิลปะ

1.4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การดูแล เอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาจำต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมในหอนอน ชั้นเรียน การสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วแต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมต่อไป โดยการส่งต่อมี 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อกายนอก

2. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนศึกษาการสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระดับอุปสรรค ข้อขัดข้อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนศึกษาการสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง การวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการระบุดึงกระบวนการ PDCA ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) โดยนำมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

4.1 การเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ (Plan) หมายถึง เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเตรียมการและการวางแผนดำเนินการประชุม วางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดระยะเวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2 การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ (Do) หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการส่งเสริมสนับสนุน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม และให้การนิเทศในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.3 การตรวจสอบและการประเมินผล (Check) หมายถึง การสำรวจในการดำเนินการตามแผนและประเมินเกี่ยวกับระบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยวิธีการวางกรอบการประเมิน การจัดหรือจัดทำเครื่องมือ การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล บอกความหมายและการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมินเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

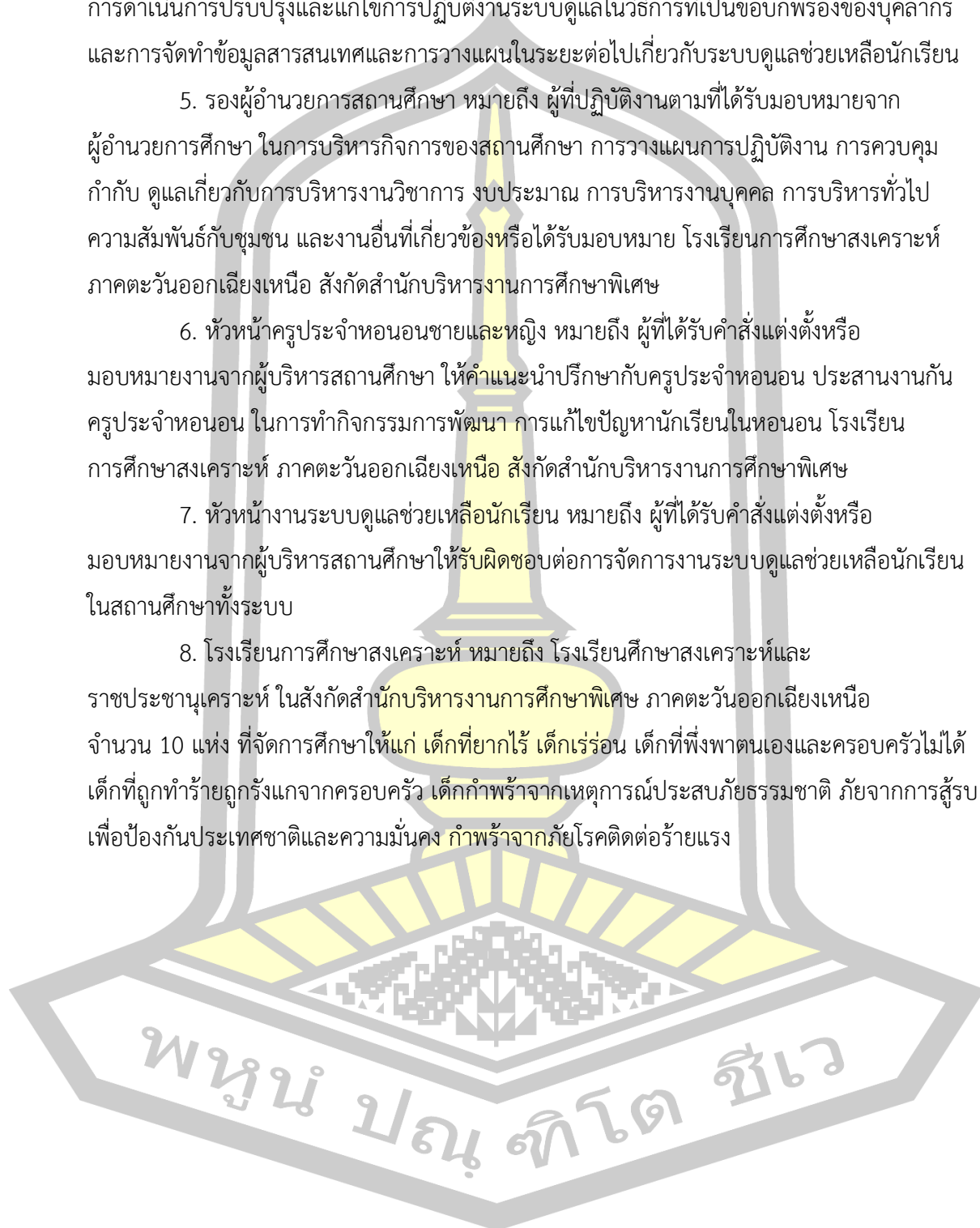
4.4 การดำเนินงานให้เหมาะสม (Act) เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานระบบดูแลในวิธีการที่เป็นข้อบกพร่องของบุคลากร และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและการวางแผนในระยะต่อไปเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในการบริหารกิจการของสถานศึกษา การวางแผนการปฏิบัติงาน การควบคุม กำกับ ดูแลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชน และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

6. หัวหน้าครูประจำหอนอนชายและหญิง หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งหรือ มอบหมายงานจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษากับครูประจำหอนอน ประสานงานกับ ครูประจำหอนอน ในการทำกิจกรรมการพัฒนา การแก้ไขปัญหาให้นักเรียนในหอนอน โรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

7. หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งหรือ มอบหมายงานจากผู้บริหารสถานศึกษาให้รับผิดชอบต่อการจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาทั้งระบบ

8. โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และ ราชประชานุเคราะห์ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 แห่ง ที่จัดการศึกษาให้แก่ เด็กที่ยากไร้ เด็กเร่ร่อน เด็กที่พึ่งพาตนเองและครอบครัวไม่ได้ เด็กที่ถูกทำร้ายถูกรังแกจากครอบครัว เด็กกำพร้าจากเหตุการณ์ประสพภัยธรรมชาติ ภัยจากการสู้รบ เพื่อป้องกันประเทศชาติและความมั่นคง กำพร้าจากภัยโรคติดต่อร้ายแรง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.1 ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.2 ความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.5 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 - 1.6 กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.6.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 1.6.2 การคัดกรองนักเรียน
 - 1.6.3 การส่งเสริมนักเรียน
 - 1.6.4 การป้องกันและการแก้ปัญหาให้นักเรียน
 - 1.6.5 การส่งต่อนักเรียน
2. แนวคิดและทฤษฎีวงจรกิจคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
 - 2.1 ประวัติความเป็นมาของเดมมิ่ง (PDCA)
 - 2.2 หลักการของวงจรกิจคุณภาพงาน PDCA
3. การพัฒนาแนวทาง
4. บริบทของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสามัญศึกษา (2544) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมาย รวมถึงการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) อธิบายความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความหมายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 7) ได้ให้ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง มีแผนการปรับปรุงและพัฒนาตน รวมทั้งครูได้รู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น สามารถส่งเสริมและป้องกันนักเรียน กลุ่มปกติหรือกลุ่มพิเศษ

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2555 : 131) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน ได้มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียนและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

สรุประบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีขั้นตอน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้นหรือ ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน ร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและ นอกสถานศึกษา

2. ความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546) และกรมสามัญศึกษา (2544) ได้สรุปไว้ว่า ความสำคัญที่จะมี ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการ ประสานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือ ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือ

1. มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลา และวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้นการยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ในการพัฒนา เพื่อดูแลช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกันแก้ไขปัญหา หรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของ ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรของโรงเรียนในทุกระดับ ผู้ปกครองหรือชุมชน กระบวนการช่วยเหลือคนจะมุ่งพิจารณาจากสาเหตุเป็นสำคัญ จากนั้นจึงดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ตามสภาพปัญหานั้น ๆ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ช่วยให้ผู้คนช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้แต่ละคนรู้จักและ เข้าใจตนเองอย่างแท้จริง รู้จักและเข้าใจสภาพแวดล้อมรอบตนเอง สามารถคิดและตัดสินใจเลือก ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหา การระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความกังวลใจ ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่ การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554 : 1) กำหนดไว้ว่า ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามกระบวนการศึกษานั้นไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและเชิงลบอันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนานักเรียนครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วย ความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโตองงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งครูจะต้องปรับเปลี่ยนการทำงาน เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจนเกิดผลดีต่อทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

สรุป ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง และจะต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนได้ตลอดชีวิต อาจใช้เวลา และวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความแตกต่างรายบุคคล ดังนั้นการยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนา และการดำเนินงานต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรของโรงเรียนในทุกระดับผู้ปกครองหรือชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพ

3. วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้สรุป วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐาน การปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554 : 17) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบได้สรุป วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีกระบวนการวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้ และเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อส่งเสริมให้ครูที่ประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4. เพื่อให้โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 6) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น มีดังนี้

1. ทีมนำและทีมประสาน อันได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอ ตามที่กำหนด

4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน

5. การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องนี้เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการให้การปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนความดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

6. ผู้ปกครองและเครือข่ายการร่วมพัฒนาในทุกส่วนของสังคม มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็ง จริงจัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 67) ยังได้จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ฉบับร่าง) เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง และมีศักยภาพมากขึ้น สามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านนักเรียน มี 1 มาตรฐาน 5 ตัวชี้วัด เน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ช่วยเหลือนักเรียน

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 1 มาตรฐาน 3 ตัวชี้วัด เน้นให้มีการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มี 1 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด เน้นให้มีบุคลากร สื่อ เครื่องมือ เพื่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรฐานด้านนักเรียน มาตรฐานที่ 1 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตัวชี้วัดที่ 1 รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้

ตัวชี้วัดที่ 2 มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี

ตัวชี้วัดที่ 3 มีทักษะชีวิต สามารถหลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และ

ตัวชี้วัดที่ 4 เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัดที่ 5 มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 มีการบริหารจัดการระบบดูแล
 ตัวชี้วัดที่ 1 มีการวางระบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ตัวชี้วัดที่ 2 มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการรู้จัก
 นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองนักเรียน มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย มีการ
 ป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไข มีการส่งต่อนักเรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาอย่างเป็นระบบและ
 มีเครือข่ายสหวิชาชีพ

ตัวชี้วัดที่ 3 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนา
 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 3 มีบุคลากร สื่อ เครื่องมือ เพื่อการดำเนินงาน
 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 2 ครูมีความสามารถในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 3 ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ตัวชี้วัดที่ 4 มีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งบุคลากร
 ในโรงเรียนและสมาชิกในครอบครัว เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี
 ความสุข

5. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กล่าวว่าการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน เป็นระบบที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนรายบุคคล
 การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ ดังนั้น
 จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการ (สพฐ.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานกลางที่มีบทบาท
 หน้าที่ในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการส่งเสริม
 สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติคือ สถานศึกษาสามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

- 1.1 กำหนดนโยบายและหน่วยงานที่รับผิดชอบใน (สพฐ.) ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ (สพท.) เกิดการพัฒนาองค์ความรู้การปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.4 สนับสนุนช่วยเหลือให้ (สพท.) สถานศึกษาสามารถดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.5 ส่งเสริมให้ (สพท.) มีระบบติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนภายในสังกัด รวมทั้งการประสานติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานจึงมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

- 2.1 นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา
- 2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาองค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3 สนับสนุนช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ
- 2.4 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.5 ติดตามประเมินผลและรายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

3. สถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรอื่น ๆ

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

3.1.1 บริหารจัดการให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

3.1.2 ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่นผู้ปกครองเครือข่ายผู้ปกครององค์กรต่าง ๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ เป็นต้น

3.1.3 ดูแลกำกับนิเทศติดตามประเมินผล สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน

3.2 บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าระดับ

3.2.1 ติดตาม กำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

3.2.2 ประสานงานผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2.3 จัดประชุมครูในระดับ เพื่อประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือ

3.2.4 จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหากรณี (Case Conference)

3.2.5 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงาน ประเมินผลระดับส่งผู้บริหารโดยผ่านทีมประสาน

3.2.6 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.3 บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.3.1 ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางที่กำหนดคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3.3.2 จัดทำข้อมูลให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน การคัดกรองนักเรียน พิเศษกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาต้องการการช่วยเหลือ โดยเร่งด่วน จำนวนกลุ่มและเกณฑ์ในการคัดกรองอยู่ในดุลพินิจของโรงเรียน

3.3.4 ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรม โครงการ โครงการ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต

3.3.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษากรณี ปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม การส่งต่อ กรณีปัญหาของนักเรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะปัญหา

3.3.6 พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาแนะแนวและการให้การ
บริการรวมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

3.3.7 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งหัวหน้า
ระดับ

3.3.8 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.4 บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.4.1 นิเทศ (Supervising) สนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษา
และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการ และกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและ
การแนะแนว เพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้ เทคนิค วิธีการ และ
เครื่องมือ เพื่อการรู้จักและเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งการคัดกรองจัดกลุ่มผู้เรียน

3.4.2 การให้คำปรึกษาเบื้องต้นเช่น การใช้ระเบียบวินัยแบบทดสอบ
การสังเกต การสัมภาษณ์ เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรม โฮมรูม การประชุมชั้นเรียน และ
กิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง ให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะ
ของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่าง ๆ และเสนอแนะแนวทางการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา

3.4.3 ให้คำปรึกษา (Counseling) แก่ผู้เรียน (ในกรณีที่ครูที่ปรึกษา
ไม่สามารถแก้ไขหรือยากต่อการช่วยเหลือ) ผู้ปกครองและผู้ขอรับบริการทั่วไป (Coordinating)
ประสานกับผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถาน ที่เป็นระบบเครือข่ายในการดำเนินงานแนะแนวและ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4.4 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคาบแนะแนวให้บริการต่าง ๆ หรือ
จัดทำโครงการ กิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือของ
ครูแนะแนวให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการช่วยเหลือนั้น บันทึกหลักฐาน
การปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งผู้บริหาร หรือหัวหน้าระดับปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับ
มอบหมาย

3.5 บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนประจำวิชาและครูที่เกี่ยวข้องมีบทบาทหน้าที่
ดังนี้

ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อรู้จักและเข้าใจผู้เรียนอย่าง
แท้จริงให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา และให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้อง
ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้ข้อมูลการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้กิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนและบริการต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้คำปรึกษา
เบื้องต้นในรายวิชาที่สอนในด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต และ

บุคลิกภาพที่พึงประสงค์พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาและการแนะแนว และนำมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายการณีในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.5.1 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผล และรายงานส่งหัวหน้าระดับ

3.5.2 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.6 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

อบรมดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตครอบครัว มีความรักความเข้าใจ และให้ความอบอุ่น แนวทางดำเนินงานคือ จัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ให้นักเรียนได้สัมผัสกับตัวอย่างที่ดี สนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจ และศักยภาพของตนเอง ใช้หลักจิตวิทยาในการเลี้ยงดูบุตรหลาน สนับสนุน ให้ความร่วมมือวางแผนร่วมกับสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน แนวทางดำเนินงานคือ เข้าร่วมประชุม วางแผนหาแนวทางการดำเนินงาน ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีแก่นักเรียน แนวทางดำเนินงานคือ ให้คำปรึกษา แนะนำที่ดีแก่นักเรียน เสนอแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีให้นักเรียน

สัวส์ตี สุวรรณอักษร (2540) กล่าวว่า ถึงบทบาทของผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาในการให้ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนใช้บริการแนะแนวและช่วยดูแลเอาใจใส่นักเรียนในความปกครองของตน ให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย ในตนเองร่วมมือกับครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้าน ในขณะที่เดียวกันตัวนักเรียนเองก็ควรให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง โดยให้นักเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ในการเข้ารับบริการรับคำแนะนำปรึกษาจากครูที่ปรึกษาด้วยความสมัครใจ รับผิดชอบในการตัดสินใจด้วยตนเอง ร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นจริงของตนเอง โดยไม่ปิดบังแก่ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวและผู้ปกครอง และที่สำคัญต้องยอมรับที่จะปรับปรุงตนเองเสมอโดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหา

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนต่อไป

6. กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544) กล่าวว่า กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล วิธีการ คือ ศึกษาข้อมูลจาก ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) เช่น แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) การสัมภาษณ์นักเรียน การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน ตรวจหาสารเสพติด (2) การคัดกรองนักเรียน วิธีการ คือ ศึกษาข้อมูลจาก ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) (3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน วิธีการ คือ จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) หรือ กิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา วิธีการ คือ ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียน กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy) กิจกรรมซ่อมเสริมกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง การเข้าค่าย (5) การส่งต่อนักเรียน วิธีการ คือ บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เช่น ครูแนะแนว ฝ่ายปกครอง ครูประจำวิชา ครูพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน บันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547) องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาด้านการส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล วิธีการ คือ ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวัดความรู้มาตรฐานระดับชาติ (NT) สังเกตสำรวจพฤติกรรมนักเรียน เช่น การมาเรียนอย่างสม่ำเสมอเข้าชั้นเรียน สัมภาษณ์/สอบถามครูประจำวิชา ผู้ปกครองนักเรียน สังเกตการแสดงออกถึงความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ การมีบทบาทหน้าที่พิเศษในสถานศึกษา ใช้แบบสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แว่ว แบบประเมินปัญหา สำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ศึกษา ระเบียบสะสม ศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกสุขภาพ การสัมภาษณ์ การสอบถาม การเยี่ยมบ้าน (2) การคัดกรองนักเรียน วิธีการ คือ แยกนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองและลงบันทึกในแบบสรุปผลการคัดกรองจัดทำเอกสารเสนอผลการคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมนักเรียน วิธีการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูมจัดตามความต้องการของนักเรียน และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การจัดประชุม

ผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา
 วิธีการ คือ ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ประสานกับครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรม เช่น
 กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ติดตาม/
 รายงานผลผู้เกี่ยวข้อง (5) การส่งต่อ วิธีการ คือ ทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึงความจำเป็นที่
 ต้องส่งต่อ ประสานกับครูที่จะช่วยเหลือต่อ สรุปรายชื่อนักเรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาในบันทึก
 การส่งต่อ นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะไปพบครูที่รับการช่วยเหลือติดตามผลการช่วยเหลือ
 อย่างสม่ำเสมอ ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกในกรณีของนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือครูแนะแนว/
 ผู้เกี่ยวข้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก ติดตามผลการช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญและรายงานผลการ
 ช่วยเหลือ

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2559) ได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนของระบบ
 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การป้องกันและแก้ไขปัญหา วิธีการ คือ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (4) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน วิธีการ คือ การจัด
 กิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) การจัด
 กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (5) การส่งต่อนักเรียน วิธีการ คือ
 การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือ
 นักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา
 หรือฝ่ายปกครอง การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยัง
 ผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียน
 จะดูแลช่วยเหลือได้

กระบวนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดไว้ว่า
 ความหลากหลายของนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการ
 หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมในหลายลักษณะ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็น
 เกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำ
 ข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริม การป้องกัน
 และแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554) ได้กำหนดไว้ว่า ความแตกต่างของ
 นักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลาย

รูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลของนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

1. ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนครูที่ปรึกษา ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย

3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1.1 ด้านความสามารถ แยกเป็น

1.1.1 ด้านการเรียนรู้ ครูที่ปรึกษาควรทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา ผลการเรียนรู้เฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ไม่ตั้งใจเรียนขาดเรียน เป็นต้น

1.1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ ควรทราบบทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน ความสามารถพิเศษการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

1.2 ด้านสุขภาพร่างกาย แยกเป็น

1.2.1 ด้านร่างกาย โรคประจำตัว ส่วนสูง น้ำหนัก ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การได้ยิน การมองเห็น เป็นต้น

1.2.2 ด้านจิตใจ ด้านพฤติกรรม เช่น มีอารมณ์ซึมเศร้า วิตกกังวล พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง สมาธิสั้น บุคลิกภาพเก็บตัว ขี้อาย ตลอดจนความประพฤติต่าง ๆ

1.3 ด้านครอบครัว แยกเป็น

1.3.1 ด้านเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน เป็นต้น

1.3.2 ด้านความคุ้มครองนักเรียน รายละเอียดที่ครูที่ปรึกษาต้องทราบ เช่น จำนวนพี่น้องบุคคลในครอบครัว สถานภาพของบิดา มารดา บุคคลที่ดูแลรับผิดชอบ นักเรียน ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว การใช้สารเสพติด การติดสุรา การเล่นเกมพนัน เป็นต้น

2. การศึกษาจากข้อมูล ได้แก่

2.1 ผลงานของนักเรียน การเขียนเกี่ยวกับชีวประวัติ บันทึกประจำวัน หรือชิ้นงาน เช่น สมุดทำงาน งานฝีมือ/สิ่งประดิษฐ์ โครงการงาน

2.2 เอกสารหลักฐานอื่น ๆ เช่น ระเบียบสะสม การศึกษาเด็ก เป็นรายกรณี บันทึกสุขภาพจากแพทย์ บันทึกสรุปการประเมินจุดแข็งจุดอ่อน (SDQ) บันทึกสรุป

การสำรวจเบื้องต้น เพื่อคัดแยกความพิการ/บกพร่อง บันทึกสรุปสำรวจความสามารถพิเศษ
บันทึกสรุป การสำรวจนักเรียนด้อยโอกาส

มธุริน แผลงจันทิก (2554) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
เป็นการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล ทางด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว
เพื่อส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหา

เกียรติศักดิ์ ช่างเรือน (2559) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่
ระเบียบสะสม แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน เพื่อให้สามารถนำไปวางแผน
ในการดูแล และส่งเสริมการพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นการดำเนินงานโดยใช้ระเบียบ
สะสมที่ให้ข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพร่างกายและด้านครอบครัว โดยใช้
เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่าง มีพื้นฐานไม่เหมือนกัน
ทำให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ การรับรู้ข้อมูลของนักเรียน
เป็นสิ่งจำเป็นทำให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจมากขึ้น นำข้อมูลไปคัดกรองได้ถูกต้อง สามารถช่วย
ป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. การคัดกรองนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดไว้ว่า
การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการ
ประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครู
ในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง การคัดกรองนักเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น
3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ

2. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น
เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนรู้มีการ
เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง ตามเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์
การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี

3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน
มีผลกระทบต่อวิถีของตนเองหรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบ

ดาวรุ่ง มุกดาภิจ (2554) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์คัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ
2. กลุ่มเสี่ยง มีปัญหา คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์กลุ่มเสี่ยง มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนจะต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหตามกรณี การจัดกลุ่มนักเรียนมีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ในการหาวิธีดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหให้ตรงกับปัญหาของนักเรียน และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญห เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่ม แล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วน ผลการคัดกรองนักเรียนครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ว่ตนถูกจัดกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติโดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ แม้ว่่านักเรียนจะรู้ตัวว่่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตาม และเพื่อป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้ หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครอง เกิดความรู้สึกว่บุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ

มรุจิน แผลงจันทิก (2554) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหตามแต่กรณี ด้วยการใช้ระเบียบสขสม การสังเกตการณ์ได้ข้อมูลจากครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องและเพื่อนนักเรียน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554) กำหนดว่ การคัดกรองนักเรียนต้องพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ ได้แก่ นักเรียนที่รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน แล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ
2. กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ได้แก่ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ปัญหตามกรณี

สรุปได้ว่ การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นหรือตามดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาจัดได้

3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ซึ่งครูต้องเก็บเป็นความลับ ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษาควรมีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3. การส่งเสริมนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดว่า การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นักเรียนในกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554) ได้กำหนดว่า การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ มีพฤติกรรมดีขึ้น โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป วิธีการและเครื่องมือ เพื่อการส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียน ต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

กิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อการส่งเสริมนักเรียน เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน มีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัว และการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น ส่งเสริมความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)

การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน เป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองดังกล่าวจะทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่จากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความสามารถมากยิ่งขึ้น

หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน แนวดำเนินการครูที่ปรึกษา ควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้การรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นสิ่งสำคัญควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุม

2.1 การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุม ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.2 การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุมหรือจะเป็นการส่วนตัวก็ตาม แต่ควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

2.3 การจัดกิจกรรมในการประชุม ควรเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อน จึงควรมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครอง ในการประชุมแต่ละครั้งครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ ดังนี้

2.4.1 เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง

2.4.2 เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

2.4.3 เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

ชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นแห่งประเทศไทย (2557 : ออนไลน์) ได้กำหนดว่าการส่งเสริมนักเรียนว่า การเสริมลักษณะเด่น โดยฝึกความสามารถด้านอื่นไปพร้อมกัน แต่ละคนมีจุดเด่น ความชอบ ความนัดแตกต่างกัน แต่ก็ยังมีส่วนที่ต้องส่งเสริมด้านอื่นอีก ดังนั้นการเลือกกิจกรรมเฉพาะจนเกิดการเรียนรู้อื่น เช่น การเรียนพิเศษ การเรียนเปียโน คอมพิวเตอร์ ฝึกพูดภาษา ทำกับข้าว วาดน้ำจะฝึกได้สั้น ๆ เช่น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่สม่ำเสมอ จะช่วยให้เกิดความสามารถเกิดขึ้นในระยะยาวได้ แต่จะได้เพื่อนหรือต้องปรับตัวเข้ากับคนอื่นน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าค่ายฤดูร้อนระยะยาวที่เน้นการอยู่ร่วมกับคนอื่น ช่วยตัวเอง ต้องตัดสินใจ ได้ตื่นตื้นผจญภัย ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าจะช่วยพัฒนาทักษะในด้านอารมณ์ การปรับตัวและการเข้าสังคมได้

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา ให้สามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมแนะแนว โดยครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

4. การป้องกันและการแก้ไขปัญหา นักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทางการป้องกันและการแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปะละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ แต่ที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน ไม่ใช่

ในคาบเรียน โดยส่วนใหญ่จึงเป็นเวลาเช้าก่อนเข้าแถว หรือเวลาเย็นหลังโรงเรียนเลิกแล้ว การจัดกิจกรรมอาจจัดทำเป็นชมรม เป็นโครงการ หรือเป็นงานของโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษากับนักเรียนร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับตัวนักเรียน และความต้องการของนักเรียน โรงเรียนควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งนักเรียนอาจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิก หรือร่วมจัดกิจกรรม หรือเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาการที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเอง และหากโรงเรียนมีเทคโนโลยีทันสมัยก็จะจูงใจให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรมมากขึ้นด้วย

2. กิจกรรมในห้องเรียน เป็นการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่ช่วยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีบทบาทในกลุ่ม และได้เรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center) หรือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) จึงเป็นส่วนสำคัญของการจัดกิจกรรมในห้องเรียน

3. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นกิจกรรมที่ครูที่ปรึกษาต้องพิจารณาจับคู่ นักเรียนให้เหมาะสมกันทั้งด้านความสามารถ บุคลิกภาพ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือกันได้จริง และไม่มีปัญหาในการจับคู่หรือถูกข่มขู่ ถูกแกล้งจากเพื่อนที่ตนดูแล นักเรียนทั้งคู่ต้องสมัครใจที่จะ จับคู่กันและยินดีให้หรือรับการดูแลช่วยเหลือจากเพื่อนอีกคนหนึ่ง ครูที่ปรึกษาต้องสังเกตพฤติกรรม ของทั้งคู่อยู่เสมอว่าช่วยเหลือกันได้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร รวมทั้งควรมีการสอบถามหรือ ให้คำแนะนำในการจับคู่ เพื่อการช่วยเหลือกันอย่างสม่ำเสมอ

4. กิจกรรมซ่อมเสริม เป็นการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งครูในระดับชั้นเดียวกันจำเป็นต้องร่วมมือร่วมใจกันวางแผนการสอนซ่อมเสริมให้แก่แก่นักเรียน ที่เรียนอ่อนหรือเรียนรู้อ่อน เรียนรู้ไม่ทันเพื่อน ครูที่ปรึกษาควรมีการประสานงานขอความร่วมมือจาก ครูประจำวิชาก่อนส่งนักเรียนไปติดต่อเพื่อขอเรียนซ่อมเสริม

5. กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง เป็นการช่วยเหลือนักเรียนโดยอาศัย ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งครูที่ปรึกษาควรมีทักษะการสื่อสาร และควรบอกถึงความรู้สึกห่วงใย ของครูที่มีต่อนักเรียนจากพฤติกรรมที่สังเกตเห็น แทนการแจ้งว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่องใด เพื่อมิให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกต่อต้านไม่พอใจโรงเรียน ครูที่ปรึกษาหรือแม่แต่ตัวนักเรียนเอง

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เป็นการดำเนินงานให้ความรู้ต่อ ประเด็นที่เป็นปัญหาของนักเรียน ให้นักเรียนทราบกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการที่จะป้องกันปัญหาของ นักเรียน ต้องมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน แก่ผู้ปกครองและตัวนักเรียน การวิเคราะห์สาเหตุปัญหาของนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในกลุ่มมีปัญหา กำหนดวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินและติดตาม ผลการดำเนินงาน

5. การส่งต่อนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการแก้ปัญหาอาจมีบางกรณี ที่ปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยัง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทาง และ รวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานี้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยาก ของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โต จนยากต่อการแก้ไขการส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่ให้การช่วยเหลือได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น การส่งต่อภายใน หากส่งไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ปัญหาที่ยากต่อ

การช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมซ้ำซ้อน หรือรุนแรง แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลือก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกต่อไป

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนว หรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนหรือการส่งต่อนักเรียนนั้น ในบางกรณีครูที่ปรึกษาดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือ การคัดกรองนักเรียนก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับกรณีปัญหาของนักเรียนแต่ละคน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554) ได้เสนอแนะ การส่งต่อนักเรียน ไปพบครูอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไป มีแนวทางการพิจารณาในการส่งต่อสำหรับอาจารย์ที่ ปรึกษา ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้น หรือแย่ลง แม้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษา จะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ

2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ให้ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใด ๆ เป็นต้น

3. ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความ รู้สึก ความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทาง จิตวิทยา ควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

สรุปได้ว่า การส่งต่อนักเรียนเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ประสานงาน กับครูแนะแนว หรือครูฝ่ายปกครอง ในการส่งต่อสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ยากต่อการช่วยเหลือและ การส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน หรือผู้เชี่ยวชาญกับปัญหาของนักเรียนโดยตรง

แนวคิดและทฤษฎีวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA)

1. ประวัติความเป็นมาวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA)

วงจร PDCA เป็นวงจรที่คิดค้นโดย (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับ แวดวงอุตสาหกรรมต่อมา PDCA เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อเดมมิง (William Edward Deming) ได้เผยแพร่ให้เป็นกระบวนการทำงานจึงรู้จักในอีกชื่อหนึ่งคือ “วงจรเดมมิง” ซึ่งประกอบด้วย (P: Plan) การวางแผน (D: Do) การปฏิบัติตามแผน (C: Check) การตรวจสอบ และ (A: Action) การดำเนินการให้เหมาะสม ซึ่งการปฏิบัติตาม PDCA นั้นจะปฏิบัติเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจาก P จนถึง A และเริ่มกลับมาปฏิบัติในขั้น P ใหม่ทำวนอยู่อย่างนี้เป็นวงจรแห่งความสำเร็จ

William Edward Deming เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม ค.ศ. 1900 ที่เมือง Sioux รัฐ Iowa สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Wyoming ปริญญาโททางวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Colorado และปริญญาเอก สาขาคณิตศาสตร์ฟิสิกส์ (Mathematical Physics) จากมหาวิทยาลัย Yale ในปี ค.ศ. 1932 เริ่มทำงานกับกระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ในปี ค.ศ. 1939 ย้ายมาเป็นที่ปรึกษาด้านการสุ่มตัวอย่างของสำนักงานสำมะโนประชากร (Bureau of the Census) ปีค.ศ.1946 เริ่มสอนหนังสือที่คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก (New York University: N.Y.U.) และสอนหนังสือจนถึงปี ค.ศ.1993 และตั้งแต่ปี ค.ศ.1950 Deming เริ่มรับเชิญเป็นวิทยากรและที่ปรึกษาให้กับอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่น ผ่านสหภาพนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรญี่ปุ่น (Japanese Union of Scientists and Engineers : USE) ทำให้อุตสาหกรรมของญี่ปุ่นพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วปี ค.ศ. 1951 เริ่มการมอบรางวัลคุณภาพ Deming (Deming Prize of Quality) ให้แก่ธุรกิจดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งรางวัลที่ทรงเกียรติที่ธุรกิจต่าง ๆ ต้องการและเริ่มต้นก่อนรางวัลคุณภาพ (Malcolm Balding National Quality Award: MBNQA) หรือในสหรัฐอเมริกาหลายสิบปี จนกระทั่งปี ค.ศ. 1980 Deming เริ่มเป็นที่รู้จักกว้างขวางในหมู่ชาวอเมริกันหลังร่วมรายการถ้ำญี่ปุ่นทำได้ทำไมเราจะทำไม่ได้ (If Japan Can, Why Can't We?) ของสถานีโทรทัศน์เอ็นบีซี NBC (เรื่องวิทยุ เกษสุวรรณ 2545)

2. หลักการของวงจรคุณภาพงาน PDCA

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพงาน PDAC ตามแนวคิดของเดมมิ่ง ปัจจุบันจัดเป็นกระบวนการสากลที่ทุกคนทราบกันดี และถือเป็นเครื่องมือการบริหารที่จัดเป็นแกนร่วมของการบริหารที่หลากหลาย บนพื้นฐานเดียวกัน ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิดของเดมมิ่งและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพงาน PDCA ไว้ดังนี้

Deming (1993) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพ เป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใด

ที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงหากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจ หรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผนให้ทำซ้ำวงจร โดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง แต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงาน หรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง จะทำให้ได้ข้อสรุปว่า จะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

Melnyk และ Denzler (อ้างถึงใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545 : 98-99) กล่าวถึงแนวคิดของเดมมิ่งว่า ผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทหลายด้าน และการจัดการคุณภาพที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) หมายถึง วางแผนโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรืออาจเก็บรวบรวมขึ้นมาใหม่ นอกนั้นอาจทดสอบเพื่อเป็นการนำร่องก่อนก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทำ (Do) หรือลงมือทำ หมายถึง ลงมือเอาแผนไปทำ ซึ่งอาจทำในขอบข่ายเล็ก ๆ เพื่อทดลองดูก่อน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การตรวจสอบ หรือสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใดและเป็นไปในทางใด

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไข (Act) หรือลงมือแก้ไข (Corrective Action) หมายถึง หลังจากที่ได้ศึกษาผลลัพธ์แล้ว อาจไม่เป็นไปตามที่ต้องการหรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไขก็ต้องดำเนินการแก้ไขตามที่จำเป็น หลังจากนั้นสรุปเป็นบทเรียนและพยากรณ์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ต่อไป การลงมือปฏิบัติดังกล่าวนี้แสดงได้ ดังภาพประกอบ 2

ที่มา : Melnyk และ Denzler (อ้างถึงใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545 : 98-99)

ภาพประกอบ 2 แสดงวงล้อเดมมิ่ง

การทำตามวงจรคุณภาพต้องทำซ้ำไปเรื่อย ๆ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนอยู่ตลอด ยิ่งกว่านั้นต้องเข้าใจด้วยว่า การจัดการคุณภาพไม่ใช่สงครามที่ผู้บริหารจะรบชนะด้วยตัวคนเดียว การจัดการคุณภาพจะประสบความสำเร็จได้ ต้องเป็นการกระทำทั่วทั้งองค์กร เพราะการจัดการคุณภาพเป็นปรัชญาสำหรับองค์กรและคนทุกคนในนั้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 188-190) กล่าวถึงจุดหมายที่แท้ของวงจรคุณภาพ (PDCA) ว่า เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั้นมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่มีวนได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ

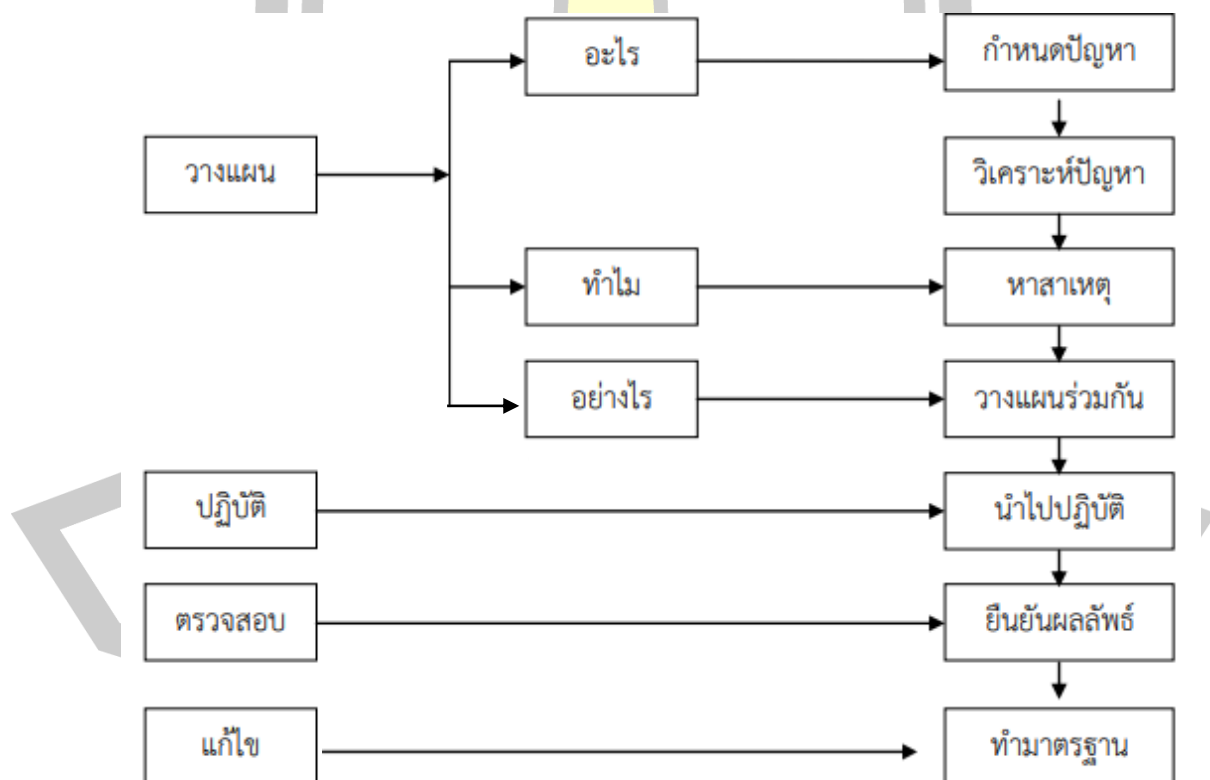
วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

ที่มา : สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 188-190)

ภาพประกอบ 3 กระบวนการ PDCA

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ แผนที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (Realistic)
2. สามารถเข้าใจได้ (Understandable)
3. สามารถวัดได้ (Measurable)
4. สามารถปฏิบัติได้ (Behavioral)
5. สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ (Achievable)

วางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาให้ชัดเจน
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
3. กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและ

ถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ

1. การวางแผนกำหนดการ
 - 1.1 การแยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ
 - 1.2 กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง
 - 1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ
2. การจัดการแบบแมทริกซ์ การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ
3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน
 - 3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ
 - 3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม
 - 3.3 พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล
3. การทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวน และคุณภาพของผลงานที่ได้รับ

ในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

4. การรายงานจะเสนอผลการประเมิน รวมทั้งมาตรการป้องกัน

ความผิดพลาดหรือความล้มเหลว

4.1 รายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์

4.2 รายงานแบบอย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่า เกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไข ปัญหาตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุ แล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการ ดังต่อไปนี้

2.1 การย้ายนโยบาย

2.2 การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน

2.3 การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

Tozava (2544) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ คือ กระบวนการทำงานที่เปรียบกับวงล้อ ที่เต็มไปด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุง แก้ไขเมื่อวงล้อหมุนไป 1 รอบ จะทำให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และหากการ ดำเนินงานนั้นเกิดการสะดุด แสดงว่ามีบางขั้นตอนหายไป เช่น ส่วนของการวางแผนหายไป เรียกว่า ประเภทไม่มีแผนการ ถ้าในส่วนของตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขหายไปจะเรียกว่า พวกทำแล้วทิ้ง ซึ่งในกระบวนการทำงานของวงจรคุณภาพ นั้นประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan) การวางแผน คือ การตั้งเป้าหมายวางวัตถุประสงค์ เพราะการควบคุมดูแล คือ กระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย ดังนั้นหากไม่มีวัตถุประสงค์ เสียแล้ว ไม่ว่าจะป่าวร้องว่าต้องควบคุมวงจรคุณภาพก็รู้ว่าทำไปเพื่ออะไร หรือจะเริ่มอย่างไร เมื่อตั้งเป้าหมายเสร็จแล้วก็ต้องมากำหนดแผนการว่าอะไรจะต้องทำเมื่อไร เป็นตารางเทียบระหว่าง งานกับเวลาที่หลายคนนึกภาพกันออก แต่จริง ๆ แล้วการวางแผนไม่ใช่จบแค่นั้น การวางแผนต้อง ครอบคลุมว่า ใครจะทำอะไร ต้องให้เสร็จเมื่อไร จะทำอย่างไร อะไรต่าง ๆ ที่ครอบคลุมถึง การแบ่งหน้าที่ วิธีการและอื่น ๆ ให้ครบถ้วนด้วย

2. ลงมือทำ (Do) การลงมือทำ คือ ก่อนลงมือทำได้นั้น แท้จริงแล้วต้องเตรียม วัตถุประสงค์เตรียมขั้นตอนต่าง ๆ เสียก่อน หากจะลงมือทำเรื่องใหม่ ๆ ก็ต้องเตรียมไปรับการฝึกหรือ อบรมเสียก่อน ขั้นตอนการเตรียมเหล่านี้รวมอยู่ในการลงมือทำนี้ด้วย ซึ่งต้องมีการตระเตรียมเสียก่อน ให้พร้อมจึงจะสามารถลงมือทำตามแผนได้

3. ตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบ คือ การพิจารณาว่าผลจากการลงทำนั้นก่อให้เกิดสิ่งที่วางแผนว่าจะได้รับหรือไม่ ดังนั้นหากการวางแผนไม่มีการกำหนดว่าจะต้องทำอะไร เมื่อไรตัวเลขของอะไรที่ควรจะมีเป็นเป้าหมายไว้เสียตั้งแต่ต้น ก็จะไม่มียะไรมาเป็นตัวเทียบได้ว่าผลจากการลงทำนั้นได้ตามจริงตามแผนหรือไม่ จะได้ก็เพียงแต่ว่ามันก็เป็นไปตามแผนหรือไม่ค่อยจะได้ผลสักเท่าไร

4. ปรับใช้ (Act) จากผลของการตรวจสอบก็ไม่ควรวางใจในทันทีหากผลที่ได้เป็นไปตามแผน เพราะอาจบังเอิญดีครั้งนี้เพียงครั้งเดียว พอทำครั้งต่อ ๆ ไปอาจใช้ไม่ได้ก็ได้ หากไม่มีการนำกระบวนการที่ได้ลงทำไปมากำหนดให้เป็นรูปแบบใหม่ของการทำงาน ปัจจุบันหากผลของการตรวจสอบพบว่าสิ่งที่ลงทำไปไม่ก่อให้เกิดผลที่ตั้งไว้ตามแผนก็ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการที่คิดไว้แล้วลงทำใหม่

กรมสุขภาพจิต (2546) ได้ระบุ การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพและแก้วิกฤตสังคม ควรมีการบริหารระบบคุณภาพในทั่วทั้งองค์กรและการจัดการระบบย่อยให้เกิดคุณภาพทุกระบบ การดำเนินการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) มีดังนี้

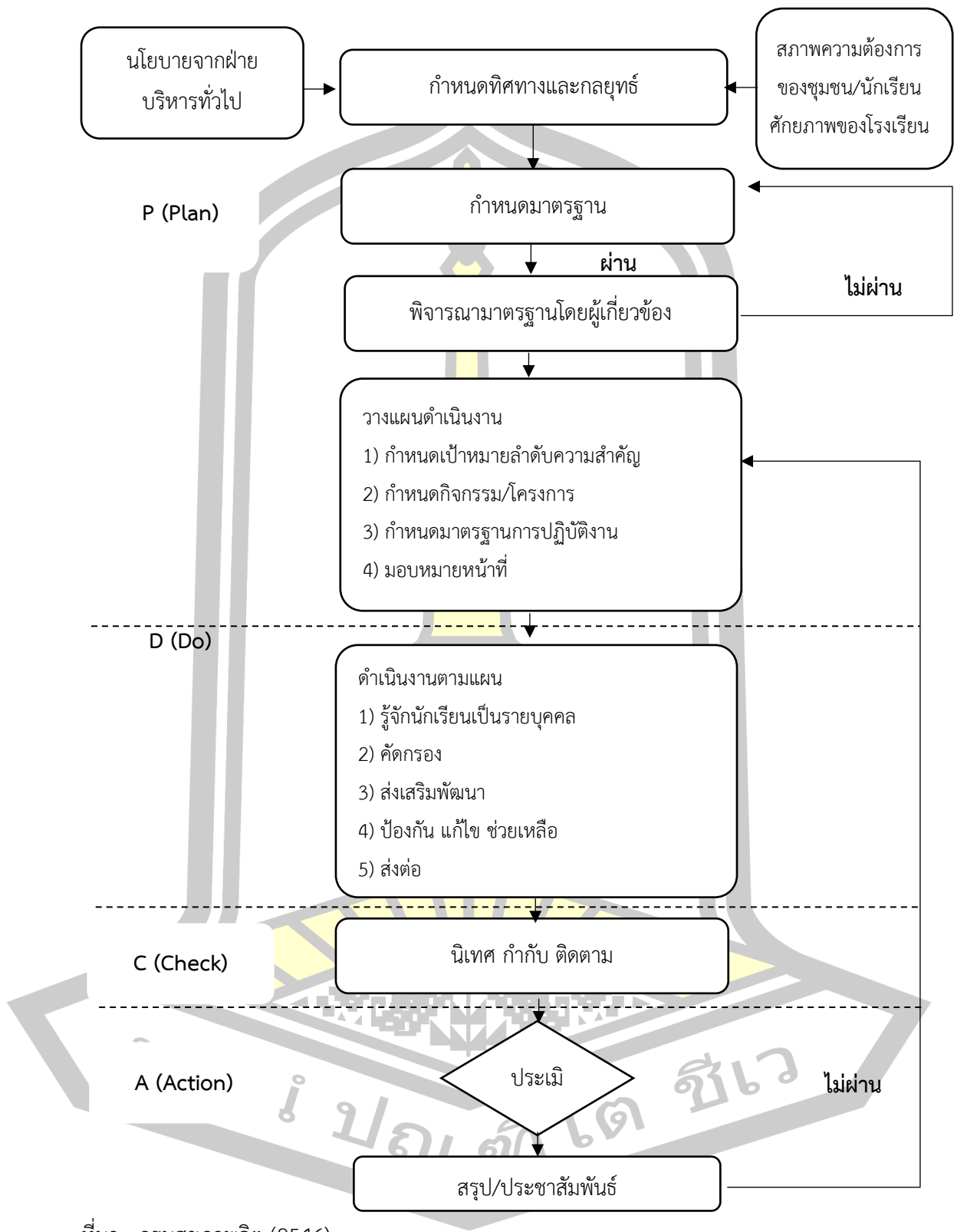
การวางระบบ (Plan) เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด การวางระบบที่ดีจะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการมาตรฐาน แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและการบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากการบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของระบบย่อยนั้น ๆ หลาย ๆ ระบบย่อยก็จะเห็นภาพรวมของระบบโรงเรียนทั้งหมด

การทำตามระบบ (Do) เป็นการปฏิบัติร่วมกันของทุกคนโดยใช้ฐานขององค์กรตามกระบวนการ วิธีการและบันทึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลภายในองค์กรที่รับผิดชอบในระบบย่อยต่าง ๆ จะปฏิบัติและบันทึกต่อเนื่องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

การตรวจสอบ ประเมินผล (Check) เป็นการประเมินตนเอง ร่วมกันประเมินหรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินภายในระหว่างบุคคล ระหว่างทีมย่อยในโรงเรียน

การปรับปรุงพัฒนา (Action) เป็นการผลการประเมินมาแก้ไขพัฒนาระบบซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ วิธีการ ปัจจัย หรือการบันทึกให้ดีขึ้นจนระบบคุณภาพหรือวงจรคุณภาพเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืน

จากหลักการข้างต้นที่กล่าวมากระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถสรุปได้ภาพประกอบ 4

ที่มา : กรมสุขภาพจิต (2546)

ภาพประกอบ 4 สรุปกระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบความสำเร็จในการดำเนินการควรขึ้นอยู่กับแต่ละสถานศึกษาได้นำระบบและผังการทำงานต่าง ๆ เข้าไปสู่ในระบบการดำเนินงานของโรงเรียนหรือไม่ แต่สิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือ กระบวนการขับเคลื่อนแรกที่ทำให้การดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ บุคคลที่มีความสำคัญในการดำเนินงานในระบบดังกล่าวคือ ครูที่ปรึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลนักเรียนในแต่ละบุคคล เพราะฉะนั้นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงต้องมีความจำเป็นต่อการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2550) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การปรับปรุงงานและการควบคุมอย่างเป็นระบบ อันประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) กล่าวคือ จะเริ่มจากการวางแผนการนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการ โดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ระดับผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นการกระทำตามวงจรคุณภาพจึงเท่ากับการสร้างคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้น โดยจุดเริ่มต้นของวงจรคุณภาพอยู่ที่การพยายามตอบคำถามให้ได้ว่าทำอะไรจึงจะดีขึ้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) กล่าวถึง จุดหมายที่แท้ของวงจรคุณภาพ (PDCA) ว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพ นั้นมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่มีวนได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

1.1 ความหมายของการพัฒนา

วิรัช นิภาวรรณ (2532) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า และการเปลี่ยนแปลงนี้จะมีสองส่วนที่เกี่ยวข้องคือ การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งจะต้องมีทิศทางที่ดีขึ้นเท่านั้น

ปกรณ ปรียากร (2538) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนา มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่า การเปลี่ยนแปลงที่ละเล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิม หรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ

จรัส นวลนิ่ม (2540) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้นเติบโตขึ้นไปถึงขั้นที่น่าพอใจ

คำหมาน คนไค (2542) ได้ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การทำให้ครูประจำการมีคุณภาพ และมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

ยนต์ ชุ่มจิต (2545) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานที่พยายามจะสร้างเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการทำงาน รวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การกระทำที่เป็นเหตุให้บางสิ่งบางอย่างเจริญเติบโตหรือขยายออกเพื่อให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม และการพัฒนานั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมหรือมนุษย์ก็ได้ แต่เรามุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคนเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นดังนี้

1. คนมีความสามารถและสมรรถภาพในการดำเนินชีวิต
2. คนในสังคมมีอิสระและเสรีภาพในการตัดสินใจเลือก
3. คนในสังคมมีความเมตตากรุณาซึ่งกันและกัน

दनัย เทียนพุด (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การดำเนินการที่จะส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในรูปแบบของการฝึกอบรม การศึกษาของพนักงาน การพัฒนาพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็ดำเนินการพัฒนาอาชีพพนักงานให้พร้อมที่จะรับผิดชอบหรือเติบโตในตำแหน่งที่สูงขึ้น รวมถึงการปรับหรือพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่ชนะในการแข่งขันได้ในที่สุด

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ความหมายจากรูปศัพท์ในภาษาไทย หมายถึง การทำความเจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดี ถ้าเป็นกริยาใช้คำว่า พัฒนาหมายความว่า ทำให้เจริญ คือ ทำให้เติบโตโตงอกงาม ทำให้งอกงามและมากขึ้น

สนธยา พลศรี (2547) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตงอกงาม และดีขึ้น จนเป็นที่พึงพอใจ ความหมายดังกล่าวนี้เป็นที่มาของความหมายในภาษาไทย และเป็นแนวทางในการกำหนดความหมายอื่น ๆ

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2547) กล่าวว่า "การพัฒนา" หมายถึง กระบวนการของการเรียนรู้อย่างกระฉับกระเฉง จากประสบการณ์นำไปสู่การพัฒนาบุคคลทั้งบุคคลอย่างเป็นระบบ และเต็มไปด้วยวัตถุประสงค์ประสงค์ในด้านร่างกาย ใจ และจิตวิญญาณ การพัฒนารวมมโนทัศน์ของ

การพัฒนา (การเปลี่ยนแปลงและความเจริญงอกงาม) การฝึกอบรมการพัฒนาองค์กร (การเรียนรู้ทักษะจำเพาะ)

มีชัย สายอร่าม (2548) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาว่า หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงและสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความเป็นธรรมทางสังคม ความเสมอภาคทางการเมือง การธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม การจัดสรร และกระจายทรัพยากร ด้วยวิธีการบริหารที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอันที่จะสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

สมคิด บางโม (2549) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง กระบวนการทุกอย่างที่จะทำให้สิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่เจริญขึ้นดีขึ้น เป็นประโยชน์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นตัวคน ระบบงาน องค์กร สถานที่ ทฤษฎี ความรู้สัจนิรันดร์

สรุป การพัฒนา หมายถึง กระบวนการที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการปฏิบัติที่มีคุณภาพและนำไปสู่ความก้าวหน้าและพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2 ความหมายของแนวทาง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของ แนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ เป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบเป็นแผนภูมิ ซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิด และเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner และ Wankel (2007) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น เป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมาย เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สรุป แนวทาง หมายถึง รูปแบบวิธีการ ขั้นตอนในการดำเนินงานที่สร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน

สรุป การพัฒนาแนวทาง หมายถึง กระบวนการที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ รูปแบบวิธีการ ขั้นตอนในการดำเนินงานที่สร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการปฏิบัติที่มีคุณภาพและนำไปสู่ความก้าวหน้าและพัฒนาที่ยั่งยืน

2. องค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง ดังนี้

Everard และ Geoffery (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง ที่จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. การประเมินผล

สุนันทา เลานันทน์ (2551) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง โดยเสนอว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

มารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอว่า การพัฒนาแนวทางประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง
3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีดำเนินงานของแนวทาง
5. แนวทางการประเมินผลแนวทาง
6. เงื่อนไขของแนวทาง

สถาพร แสงสุโพธิ์ (2558) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางไว้ว่า มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. การกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและตัวชี้วัด
3. การจัดทำแผนปฏิบัติงานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุปองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ

1. หลักการ

2. วัตถุประสงค์
 3. ระบบและกลไก
 4. วิธีดำเนินงาน
 5. การประเมินผล
 6. เงื่อนไข
3. ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง

ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะ
ที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้หลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหา
โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ
ขององค์กร เพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง
2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบกล่าวว่า คือ เป็นแนวคิดที่มอง
การเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและ
กันในลักษณะเกื้อกูลกัน
3. การพัฒนาองค์กรเป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่าง
ต่อเนื่องตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหา
ขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกัน ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไป หากต้อง
ดำเนินการปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ
4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการ
เปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สามซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง
5. การพัฒนาองค์กรมีการมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์
โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2544) ได้อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง
การศึกษาและการจัดทำเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่แสดงถึงเหตุผลสนับสนุน
ความถูกต้อง สมบูรณ์ของโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี โดยโครงการที่ดี ได้แก่ โครงการที่
สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และเมื่อปฏิบัติแล้วจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

สุบิน อ้อสุวรรณ (2544) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง
ข้อกำหนดหรือสิ่งที่ระบุไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอวัตต์ได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

สรุป ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางจะต้องเป็นไปตามรูปแบบโครงสร้างหลักวิชาการที่กำหนดไว้ และมีความเหมาะสมเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับองค์กร มีการวางแผนที่ดี มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาองค์กร

บริบทโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

พ.ศ. 2523 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษากำหนดให้มีกองการศึกษาพิเศษรับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส จึงแบ่งออกเป็นฝ่ายส่งเสริมการศึกษาพิเศษ และฝ่ายส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ พ.ศ. 2541 ได้ออกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษา เป็นกองการศึกษาเพื่อคนพิการและกองการศึกษาสงเคราะห์ เพื่อให้มีการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น พ.ศ. 2546 เนื่องจากมีการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการปรับโครงสร้างของกระทรวงศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและกำหนดให้ต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2496 นายอภัย จันทวิมล อธิบดีกรมสามัญศึกษาในขณะนั้น เป็นผู้ริเริ่มและได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แห่งแรก คือ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความมุ่งหมายในครั้งแรก 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้เด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีบ้านอยู่ห่างจากโรงเรียนเกินกว่า 2,000 เมตร ซึ่งได้รับยกเว้นในขณะนั้นได้เข้าเรียนแบบอยู่ประจำ ให้ความรู้อย่างน้อยในระดับการศึกษาภาคบังคับและได้รับการฝึกด้านวิชาชีพให้สามารถกลับไปดำรงชีวิตในถิ่นกำเนิดของตนเอง ซึ่งจะเป็นการพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกลของประเทศได้
2. เพื่อให้รู้จักหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมที่เน้นในเรื่องนี้ เพราะเด็กที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน

อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหา จึงจำเป็นต้องสร้างความสำนึกในหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

3. เพื่อสร้างผู้นำที่จะนำความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้กลับไปสู่ท้องถิ่น และสามารถเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับชุมชนของตนเองได้

4. เพื่อให้รู้จักรักษาและซาบซึ้งในคุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ

ในช่วงเริ่มต้นของการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จะเน้นในเรื่องยุทธศาสตร์ความมั่นคง ปัญหาเสพติด ตามแนวตะเข็บชายแดนไทยทุกด้าน เพื่อปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยและช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจแก่ชนกลุ่มน้อยเผ่าต่าง ๆ ซึ่งประสบความสำเร็จ สามารถสร้างผู้นำในท้องถิ่นได้มาก นอกจากนี้ยังได้ดูแลเด็กยากจน เด็กเร่ร่อน เด็กชาวเล รวมทั้งบุตรผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อน และเด็กที่มีความเสี่ยงในธุรกิจทางเพศ (โครงการเสมาพัฒนาชีวิต) ต่อมามูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ได้มีบทบาทส่วนร่วมในช่วยเหลือเด็กที่ประสบภัยธรรมชาติ โดยจัดตั้งโรงเรียนประชานุเคราะห์ 19 อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชขึ้น เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ประสบภัยพายุไต้ฝุ่นเกย์และจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ถึง 38 ขึ้น เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ประสบภัยธรณีพิบัติ (คลื่นสึนามิ) ในปี พ.ศ. 2548 และจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 ถึง 43 ขึ้น เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปี พ.ศ. 2549 กล่าวได้ว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นอกจากจะมีบทบาทหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสแล้วยังเป็นกลไกในการสร้างความเป็นเอกภาพให้กับคนในชาติอีกด้วย

จากผลการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาสงเคราะห์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2496 จนถึงปัจจุบัน รูปแบบการจัดการศึกษาได้พัฒนาปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของสังคมและนโยบายของรัฐบาลของแต่ละยุคสมัยมาโดยตลอด ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนสำหรับผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งขาดความเข้มแข็งด้านหลักการ แนวคิด และปรัชญาของการจัดการศึกษาสงเคราะห์ของประเทศไทยมาโดยตลอดด้วยเช่นกัน จนทำให้สังคมทั่วไปไม่เห็นความแตกต่างระหว่างการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั่วไป มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จึงส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของหน่วยงานระดับนโยบายที่จะให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาหรือการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสตลอดมา

วิสัยทัศน์

คนพิการและเด็กด้อยโอกาส เข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั่วถึงและมีคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

พันธกิจ

1. เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและ ศาสตร์เฉพาะทาง
4. พัฒนาระบบสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพและ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์

1. คนพิการและเด็กด้อยโอกาส เข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั่วถึง ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย
2. คนพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะ วิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีทักษะเฉพาะทาง มีประสบการณ์ทางศาสตร์การศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์
4. ระบบสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ มีคุณภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน
5. ระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและเน้นการมี ส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ รับนักเรียนที่ด้อยโอกาสตั้งแต่ ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายโดยรับเด็กด้อยโอกาสออกเป็น 10 ประเภท ประกอบด้วย

1. เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก หมายถึง เด็กที่ถูกบังคับให้ทำงาน หารรายได้ขายแรงงานก่อนวัยอันสมควร ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างจนไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา หรือการพัฒนาให้เป็นไปตามหลักพัฒนาการอันเหมาะสมกับวัย
2. เด็กเร่รอน หมายถึง เด็กที่ไม่มีที่อยู่อาศัยพักพิงเป็นหลักแหล่งแน่นอนดำรงชีวิตอยู่ อย่างไร้ทิศทาง ขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เสี่ยงต่อประสบอันตรายและเป็นปัญหาสังคม

3. เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือ โสเภณี หมายถึง เด็กที่มีความสมัครใจหรือถูกบังคับ ล่อลวงให้ขายบริการทางเพศ หรือถูกชักจูงให้ต้องตกอยู่ในสภาพเสี่ยงต่อการประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ

4. เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า หมายถึง เด็กที่ถูกมารดาคลอดทิ้งไว้ในโรงพยาบาลหรือตามสถานที่ต่าง ๆ รวมไปถึงเด็กที่บิดามารดาปล่อยทิ้งไว้มีชีวิตอยู่ตามลำพัง หรืออยู่กับบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากปัญหาการหย่าร้างหรือครอบครัวแตกแยก มีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความสับสน ขาดความรักความอบอุ่น ตลอดถึงเด็กที่ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู อันเนื่องมาจากสาเหตุอื่น

5. เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ หมายถึง เด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย ทางเพศหรือทางจิตใจมีชีวิตอยู่อย่างไม่เป็นสุข ระวัง หวาดกลัว เนื่องจากถูกทำร้ายทารุณ ถูกบีบบังคับกดดันจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งมีสภาพจิตใจหรืออารมณ์ไม่เป็นปกติ หรือถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในลักษณะต่าง ๆ จากบุคคลที่อยู่ใกล้ตัว

6. เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ) หมายถึง เด็กซึ่งเป็นบุตรหลานของคนยากจนที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาท ต่อปีครอบครัวอยู่รวมกันหลายคน ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน มีชีวิตที่อยู่อย่างลำบาก รวมถึงเด็กในแหล่งชุมชนแออัดหรือบุตรของกรรมกรก่อสร้าง หรือเด็กจากครอบครัวที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลที่ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาและบริการอื่น ๆ

7. เด็กในชนกลุ่มน้อย หมายถึง เด็กที่เป็นบุตรหลานของบุคคลที่มีวัฒนธรรมแตกต่างไปจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีชีวิตอยู่อย่างลำบากและมีปัญหาเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทย เป็นสาเหตุให้ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาหรือบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นเด็กในครอบครัวที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ตามบริเวณแนวชายแดนของประเทศไทย เช่น ชาวเขา ชาวเล เป็นต้น

8. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด หมายถึง เด็กที่ติดสารระเหยหรือสารเสพติดให้โทษหรือเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการถูกชักนำให้ประพฤติน่าไม่เหมาะสมเกี่ยวข้องกับกลุ่มมิจฉาชีพ ผู้มีอิทธิพลหรือบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เป็นเด็กด้อยโอกาสที่มีแนวโน้มสูงต่อการก่อปัญหาในสังคม

9. เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ หมายถึง เด็กที่ติดเชื้อเอดส์หรือมีบิดามารดาเจ็บป่วยด้วยโรคเอดส์ เป็นเด็กที่ถูกสังคมรังเกียจ เป็นเหตุให้เด็กไม่สามารถเข้ารับการศึกษาหรือบริการอื่น ๆ ร่วมกับเด็กปกติทั่วไปได้

10. เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายถึง เด็กที่กระทำผิดและถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามกฎหมาย ตลอดถึง เด็กหญิงที่ตั้งครรภ์

นอกสมรส ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น การทำแท้ง การฆ่าตัวตาย การทอดทิ้งทารก เป็นต้น

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน โรงเรียนจึงต้องกำหนดกิจกรรมแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยความร่วมมือจากผู้ปกครอง คณะครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง

บทบาทอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ดังนี้
 - 1.1 จัดทำข้อเสนอนโยบายและแผนการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประเมินและรายงานผล
 - 1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส จัดระบบสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส
 - 1.3 วิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส
 - 1.4 ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
 - 1.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
2. ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาสำหรับคนพิการ
 - 2.1 ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ
 - 2.2 สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนร่วมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ
 - 2.3 วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ
 - 2.4 ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาของคนพิการ
 - 2.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 2.6 ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน
 - 2.7 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ
สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

2.9 ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณัฐนียา ห่องกระจก (2562) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA และ 2) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA วิธีดำเนินการ
วิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยการศึกษาเอกสารและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ
ทางด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือก
ตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง และขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA
ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ
84 รายการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 18 รายการ ได้แก่
การวางแผน จำนวน 5 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล
จำนวน 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน
มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ
การติดตามประเมินผล จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 4 รายการ
องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมนักเรียนมี 22 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ

การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 7 รายการ และ การปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 14 รายการ ได้แก่ กรวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตาม ประเมินผล จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 3 รายการ องค์ประกอบที่ 5 การส่งต่อ มี 15 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผลจำนวน 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 4 รายการ และ

2) แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50

วีระ มีมาก (2563) ได้ศึกษาผลและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และ 2) แนวทาง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 ดำเนินการวิจัย โดยศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semistructured Interview) และ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล จากการจัดทำระเบียบสะสม และการเยี่ยมบ้าน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียนพบว่า การประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ที่ผ่านมาผลการประเมินในการคัดกรองพฤติกรรมนักเรียน ไม่เป็นไปตามพฤติกรรมจริงของนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน การดำเนินกิจกรรมโฮมรูมและ กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ กล้าคิด กล้าแสดงออก และมีทักษะ ชีวิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้ 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การให้คำปรึกษาเบื้องต้น ทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน สามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ และ 5) ด้านการส่งต่อ นักเรียน ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการส่งต่อทั้งภายในและภายนอก ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงสามารถแก้ปัญหาได้ 2. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า 1) ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดทำแฟ้มประวัติของนักเรียน มีครูที่ปรึกษา 2 คน ทุกห้องเรียน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน และรายงานผลการดำเนินการเยี่ยมบ้านของนักเรียน 2 ด้าน การคัดกรองนักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการทำแบบ ประเมินพฤติกรรมนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียนดำเนินกิจกรรมโฮมรูมและกิจกรรมแนะแนว

ในชั้นเรียน คือ การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การให้คำปรึกษา โดยครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา จะส่งไปยังครูแนะแนว ครูปกครอง ครูพยาบาล

สร้อย อินธิแสง (2563) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์วิจัย เพื่อศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามพัฒนาขึ้นมาจากการทบทวนวรรณกรรมจำนวน 24 ข้อ ไปเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา อาจารย์ จำนวน 334 คน มาวิเคราะห์ผลด้วยสถิติวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ T-test F-test แล้วพบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน อีกทั้งยังพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามอายุรายได้ ต่อเดือน ตำแหน่งปัจจุบันประสบการณ์ทำงานและความเห็นเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ ความรับผิดชอบของครูประจำชั้น รวมถึงกลุ่มนักเรียนที่ต้องดูแลช่วยเหลือก่อนกลุ่มอื่นสวนในทางปฏิบัตินั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูประจำชั้นสามารถนำไปสร้างกิจกรรมหรือโครงการหลากหลาย เพื่อมุ่งสนองต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่เน้นความรับผิดชอบต่อครูประจำชั้น ภายใต้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.86 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี PNI

2) เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทาง จำนวน 7 คน ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มและประเมินแนวทางการพัฒนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สำหรับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน และลำดับความต้องการจำเป็นพบว่า ด้านการคัดกรอง นักเรียน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านที่มี ความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อ 2. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

- 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 3.1) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3.2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3.3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 3.4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข 3.5) ด้านการส่งต่อ 4) กลไก และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยผลการประเมินการประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

พรวิมล กลิ่นศรีสุข (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจาก ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์โดยศึกษาและ สร้างเครื่องมือการวิจัยตามแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ กรมสุขภาพจิต ซึ่งแบบสอบถามด้านสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และแบบสอบถามด้าน สภาพที่พึงประสงค์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI modified) และลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่แรก คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลส่วนแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีทั้งหมด

6 แนวทาง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีทั้งหมด 8 แนวทาง 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีทั้งหมด 13 แนวทาง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีทั้งหมด 10 แนวทาง 5) ด้านการส่งต่อ มีทั้งหมด 7 แนวทาง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนมอยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยต่างประเทศ

Torres และ Rodriguez (2006) ได้ศึกษาการทดสอบประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทำการทดสอบผลกระทบขององค์ประกอบด้านโครงสร้างและด้านการบริหารงานที่มีต่อประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยทำการประเมินจากทั้งกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่เป็นสมาชิกของคณะทำงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และทำการสำรวจทัศนคติของนักเรียนผู้มารับบริการ พบว่า มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ที่ช่วยสนับสนุนประสิทธิภาพของคณะทำงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ทรัพยากรบุคคลที่เป็นคณะทำงานมีส่วนร่วมในเชิงบริหาร มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและได้รับการสนับสนุนจากครูในชั้นเรียน

Cha (2009) ได้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวัฒนธรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการศึกษาพบว่า หัวข้อหลักของวรรณคดีได้อธิบายถึงมุมมองการดูแลชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่ โดยกล่าวถึงห้องเรียนขนาดกลาง และประชากรเป็นคนผิวขาว ความแตกต่างระหว่างบุคคลมักจะถูกกล่าวถึงอย่างเสมอ ๆ รวมทั้งการกล่าวถึงวัฒนธรรมความเชื่อในการดูแลนักเรียน คุณภาพของการศึกษาคั้งนี้ได้สำรวจถึงมุมมองที่หลากหลาย และการระบุความหมายของการดูแลช่วยเหลือ โดยมีผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นนักเรียนชาวเกาหลี จำนวน 5 คน และครูผิวขาว จำนวน 2 คน ซึ่งอยู่ทางภาคใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนีย การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการใน 4 เดือน จากการสังเกตนักเรียนในสายการเรียนภาษาอังกฤษ ห้อง 1/7 และสายวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ ห้อง 8 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทั้ง 7 คน โดยวิเคราะห์จากการใช้แบบทดสอบของ เนลนอดดิง (Nel Noddings) ซึ่งมี 4 หัวข้อหลัก คือ แบบจำลอง การปฏิบัติ การสนทนาและการยืนยันรับรอง มีข้อเสนอแนะจากผลสรุปที่ได้ คือ ความเชื่อส่วนบุคคลเกี่ยวกับการดูแลนั้นมีรูปแบบที่อบอุ่น มีวัฒนธรรมประเพณีและความแตกต่างของแต่ละบุคคล การแสดงความเคารพเป็นลักษณะเด่น ในความเชื่อของนักเรียนชาวเกาหลีมีข้อเสนอแนะที่กล่าวว่า การสนทนาและการยืนยันรับรอง ต้องกำหนดให้ตรงกับรูปแบบปัจจุบันในความเชื่อเกี่ยวกับการดูแลนักเรียน รูปแบบจำลอง Noddings เป็นรูปแบบที่มีความเชื่อถือที่ได้รับการยอมรับจากผู้เข้าร่วมทั้งหมด รวมทั้งผู้วิจัยต้องการขยายเวลาให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติอื่น ๆ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่มั่นคงของครูและนักเรียน

Watson-Davis (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความเข้าใจของครูในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จุดมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อทดสอบความเข้าใจเบื้องต้นของครูและประสบการณ์ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความเข้าใจของครูในระบบดูแลนักเรียน และนักเรียนได้รับผลอย่างไร และผลสรุปซึ่งถึงความจำเป็นในการสนับสนุนระบบสำหรับครูและนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในทุกระดับ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่ำ 6 โรงเรียน ในตำบลทองถิ่น ในเมืองลอสแอนเจลิส ถูกสุ่มเลือกให้มีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งความเข้าใจของครูสนองต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสบการณ์ของครูในระบบดูแล และความจำเป็นของระบบที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 34% ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในระบบและ 81.5% เห็นว่ามีความจำเป็นต้องแจ้งครูเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในระบบดูแล 81% มีความเชื่อว่า โรงเรียนไม่ได้มีนักเรียนอยู่ในระบบดูแล และ 93% มีความเชื่อว่าต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาในอาชีพครูในพื้นที่เกี่ยวกับวิชาการสังคมและอารมณ์ เพื่อให้เกิดผลออกมาสู่นักเรียน

Reinke, Herman และ Sprick (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในปัจจุบันและอนาคตผ่านการสอนในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การช่วยเหลือและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน ถ้าสามารถทำได้ถูกทางก็จะเป็นการช่วยลดระดับของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดกับโรงเรียน ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้นผลกระทบจากการจัดระบบการช่วยเหลือภายในโรงเรียนอาจมีผลกระทบต่อปัญหาด้านพฤติกรรม การให้ความช่วยเหลือในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการให้คำปรึกษา มีมุ่งหมายเพื่อป้องกันและเปลี่ยนแปลงระบบในห้องเรียนภายใต้ระบบของโรงเรียน ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาในชั้นเรียนมีผลทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ลดพฤติกรรมด้านการทำลาย และพบว่าการให้คำปรึกษาในห้องเรียนทำให้พฤติกรรมของครู และนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นนั้นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นจะมีประสิทธิภาพเมื่อครูมีความเข้าใจสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี เข้าใจถึงบทบาทของผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความมั่นใจที่จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลช่วยในการเสริมสร้างคุณภาพที่ดีแก่นักเรียนในการแสดงออกทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 ศึกษาการออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าครูประจำหอนอน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมทั้งสิ้น จำนวน 472 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย จำนวน 10 คน หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง จำนวน 10 คน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานข้องเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	โรงเรียน	ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ราชประชานุเคราะห์ 27 หนองคาย	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	3	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย	15	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง	16	1
2	ราชประชานุเคราะห์ 28 ยโสธร	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย	18	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง	18	1
3	ราชประชานุเคราะห์ 29 ศรีสะเกษ	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย	25	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง	24	1
4	ราชประชานุเคราะห์ 32 อุบลราชธานี	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย	21	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง	21	1
5	ราชประชานุเคราะห์ 50 ขอนแก่น	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย	27	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง	28	1
6	ราชประชานุเคราะห์ 51 บุรีรัมย์	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย	23	1
		หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง	23	1

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ	โรงเรียน	ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
7	ราชประชานุเคราะห์ 52 เลข	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำสอนชาย	19	1
		หัวหน้าครูประจำสอนหญิง	20	1
8	ราชประชานุเคราะห์ 53 สกลนคร	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำสอนชาย	18	1
		หัวหน้าครูประจำสอนหญิง	19	1
9	ราชประชานุเคราะห์ 54 อำนาจเจริญ	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำสอนชาย	22	1
		หัวหน้าครูประจำสอนหญิง	22	1
10	ศึกษาสงเคราะห์ จันทบุรี	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1
		หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1
		หัวหน้าครูประจำสอนชาย	22	1
		หัวหน้าครูประจำสอนหญิง	22	1
รวม			472	40

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่งสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา

พิเศษ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบเติมคำและแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน โดยใช้วงจรกิจภาพเต็มมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert , Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และหลักการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวคิด

2.2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากหนังสือและศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.3 กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย รวมถึงศึกษาประเด็นเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน 5 ด้าน

2.2.4 กำหนดรูปแบบข้อความโดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวนทั้งหมด 63 ข้อ แบ่งเป็นด้านที่ 1 จำนวน 12 ข้อ ด้านที่ 2 จำนวน 13 ข้อ ด้านที่ 3 จำนวน 15 ข้อ ด้านที่ 4 จำนวน 11 ข้อ ด้านที่ 5 จำนวน 12 ข้อ

2.2.5 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด การใช้ภาษาที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ แล้วปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.5 ขึ้นไป ตามรายละเอียดดังนี้

1) เกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1.1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

สาขาการบริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา การวิจัยการศึกษา

1.2) มีตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูศึกษานิเทศก์ ระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป รายนามผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย

2) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

2.1) อาจารย์ ดร.สุวิชญา ชินธนาชุกิจ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญด้านการบริหารด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2) อาจารย์อภิชาติ ปัญจะแก้ว ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญด้านการบริหารด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3) อาจารย์ ดร.สุระพรรณ วีระสอน ตำแหน่ง ครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

2.4) อาจารย์ ดร.อนงค์ พิษสิงห์ ตำแหน่งข้าราชการบำนาญ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

2.5) อาจารย์ประสพชัย ทินบุตร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เชี่ยวชาญด้านการบริหารหลักสูตรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยผลการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.86

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับรองผู้บริหารสถานศึกษาและครูสอน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการ 10 คน ครูประจำสอน 20 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือและคุณภาพของแบบสอบถาม

2.2.8 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

(สมนึก ภัททิยธนี, 2561) พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.61 - 0.86 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31 - 0.84

2.2.9 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี, 2561) พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ส่วนแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2.2.10 นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วดำเนินการจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ฉบับจริงเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อจัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบเอกสารส่งไปรษณีย์และออนไลน์ผ่าน Google Form

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูลหลังจากการดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้วนำมาจัดเรียงลำดับแบบสอบถามและลงรหัส แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยดำเนินการดังนี้

4.1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (Percentage)

4.1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และหาความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแต่ละด้าน

4.1.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการจัดกระทำทางสถิติมาจัดตาราง

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการจัดกระทำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแต่ละด้านโดยมีเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 พิจารณาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) มีการแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

4.51-5.00 หมายความว่า สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายความว่า สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายความว่า สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

R แทน ผลรวมคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

5.1.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อำนาจจำแนกโดยใช้ความสัมพันธ์ของแบบสอบถามระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item-Total Correlation) (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
 X แทน คะแนนของข้อที่หาค่าอำนาจจำแนก
 Y แทน คะแนนรวมของทุกข้อคำถาม

5.1.3 สัมประสิทธิ์แอลฟาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

สูตร

$$\alpha = \frac{n}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 N แทน จำนวนคน

พหุ ประ โท ชี เว

5.2 สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น
(Priority of Need Index)

5.2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยคำนวณจากสูตร

สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละตัวอย่าง
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ
n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) โดยคำนวณจากสูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนประชากรในตัวอย่าง

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N แทน จำนวนนักเรียนในตัวอย่าง

5.2.4 ความต้องการจำเป็น ประยุกต์ใช้โดยวิธี Priority Needs Index (PNI)
แบบปรับปรุงจากสูตรเดิม โดย สุวิมล ว่องวานิช (2550) ดังนี้ สูตรคำนวณ (Priority Needs Index = PNI)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ	PNI_{modified}	แทน	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นหรือปัญหา
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงประสงค์
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง

**ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติดี (Best Practice)

1. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีเกณฑ์ คือ เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับยอดเยี่ยม ประเภทโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ประจำปี 2564
ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น การศึกษาที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลื่อ
นักเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้า
ครูประจำหอนอนชายและหญิง ดังนี้ รองผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลื่อ
นักเรียน 1 คน หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย 1 คน หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง 1 คน
ซึ่งได้มาจากการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่พัฒนาขึ้นตาม
กรอบกระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งได้จากผลการศึกษาในระยะที่ 1

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่พัฒนาขึ้นตามขอบข่ายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรมุ่งของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรมุ่งของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ (อรนุช ศรีสะอาด, 2558) เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์ภายใต้กรอบแนวคิด
2. กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องและครอบคลุมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
3. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามกรอบที่กำหนด และนำร่างแบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษารวมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษา เพื่อความถูกต้อง (ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม)
4. นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไข
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง
6. จัดทำฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วถูกต้องครบถ้วนไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานและขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยมีการ กำหนดนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้วยตนเองและแต่ละครั้ง ผู้วิจัยทำการจดบันทึกและบันทึกเสียงไว้ทุกครั้ง

4. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการข้อมูล

หลังจากการดำเนินการเก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์โรงเรียน ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เรียบร้อยแล้วนำข้อมูลแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่งของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น ที่ได้จากการสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบขั้นตอนการปฏิบัติการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่นำไปสู่วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์กรอบการสัมภาษณ์การพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในแต่ละข้อของการ สัมภาษณ์มาพิจารณาว่าผู้ที่ให้การสัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนไปในทิศทางใด รวมทั้งมีแนวทางที่เสนอแนะในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร นำเสนอข้อมูลเชิงเนื้อหาโดยการบรรยายสรุปจากข้อมูลที่ได้มาโดยวิธีการพรรณนา เนื้อหา

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

R แทน ผลรวมคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ

$$\frac{\sum R}{N} \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ}$$

$$N \text{ แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ}$$

ขั้นตอนที่ 2 การยกย่องแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผลการศึกษการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) และการศึกษาเอกสารมาสังเคราะห์ยกย่องแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ในระยะที่ 1 ค่าความต้องการความจำเป็น และการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practices) ในระยะที่ 2 มาเป็นแนวทางในการยกย่องแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ดำเนินการร่างแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. นำเสนอร่างแนวทางเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีดำเนินการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยจำนวน 5 คน ดังนี้
 - 1.1 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.2 นางนิตยวรรณ เอนกแสน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รัชชบุรี วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

1.3 นายทวีศักดิ์ ตั้งอารีอรุณ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย วุฒิกการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

1.4 ดร.สุภาพร พากักดี ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28 จังหวัดยโสธร วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี

1.5 นายชัชวาล พิขสิงห์ ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1.5.1 ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหาร การศึกษาหรือมีประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือมีผลงานเกี่ยวกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 มีประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างน้อย 5 ปี หรือมีผลงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมิน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินตรวจสอบแนวทางการพัฒนาให้ถูกต้องตามหลักการของแนวทางการพัฒนางานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรกิจกรรมคุณภาพเต็มมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 5 องค์กรประกอบ องค์กรประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การวางแผน (P) การปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) การปรับปรุง (A) องค์กรประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน การวางแผน (P) การปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) การปรับปรุง (A) องค์กรประกอบที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน การวางแผน (P) การปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) การปรับปรุง (A) องค์กรประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา การวางแผน (P) การปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) การปรับปรุง (A) องค์กรประกอบที่ 5 การส่งต่อ การวางแผน (P) การปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) การปรับปรุง (A) โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอย่างน้อยเพียงใด โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ให้คะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ต ดังนี้

1. ความเห็นต่อแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพ เดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ โดยมีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) โดยให้ผู้ตอบแบบประเมินพิจารณาความคิดเห็นต่อแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจร คุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดเกณฑ์เป็นระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ด้านความเหมาะสม / ด้านความเป็นไปได้
ระดับ 5 หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	ระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างและการหาคคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับ ขั้นตอนจากการศึกษาในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ที่นำมาสู่แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และมีการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยอธิบายถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมิน แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีการ กำหนด นัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการจัดส่งแบบประเมินแนวทางการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล หลังจากการดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบประเมินเรียบร้อยแล้วนำข้อมูลที่ได้อมาตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์และกำหนดรหัสของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบแล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลแบบประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนน 5 ด้านมีการแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

ในระดับมากที่สุด	4.51-5.00	หมายความว่า มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้
ในระดับมาก	3.51-4.50	หมายความว่า มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้
ในระดับปานกลาง	2.51-3.50	หมายความว่า มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้
ในระดับน้อย	1.51-2.50	หมายความว่า มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้
ในระดับน้อยที่สุด	1.00-1.50	หมายความว่า มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$ แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	N แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

R แทน ผลรวมคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ

5.2 สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) โดยคำนวณจากสูตร

(สมนึก ภัททิยธนี, 2561)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

5.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่มยกกำลังสอง

พหุ ประถมศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกันของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$PNI_{modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกเป็น 2 ตอน

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	20	50.00
	หญิง	20	50.00
	รวม	40	100
2	อายุ		
	21 – 30 ปี	12	30.00
	31 – 40 ปี	13	32.50
	41 – 50 ปี	8	20.00
	51 – 60 ปี	7	17.50
	รวม	40	100
3	ตำแหน่ง		
	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	10	25.00
	หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	10	25.00
	หัวหน้าครูประจำห้องนอน	20	50.00
	รวม	40	100
4	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	ต่ำกว่า 5 ปี	6	15.00
	5-10 ปี	34	85.00
	11-15 ปี		
	16-20 ปี		
	21 ปีขึ้นไป		
	รวม	40	100

จากตาราง 2 ผู้ตอบแบบสอบถามชายและหญิงมีจำนวนเพศละ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีอายุระหว่าง 21–30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 อายุระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 อายุระหว่าง 41–50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 อายุระหว่าง 51–60 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ดำรงตำแหน่ง หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 หัวหน้าครูประจำห้องเรียน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ตามตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.26	0.77	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	0.095	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.25	0.75	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด	0.094	2
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.25	0.78	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.093	3
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.30	0.78	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.086	4
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.33	0.77	มาก	4.66	0.48	มากที่สุด	0.080	5

จากตาราง 3 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก

ทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.78) และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=0.53) และ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=0.53) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.49) เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลรองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ

สรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การวางแผน (P)								
1. โรงเรียนมีการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.03	0.80	มาก	4.53	0.60	มากที่สุด	0.124	2
2. ครูมีการวางแผนจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.20	0.76	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.083	7

ตาราง 4 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
3. ครูมีเป้าหมายชัดเจน และร่วมกันทำงานอย่าง ต่อเนื่อง	4.30	0.79	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.076	9
รวมเฉลี่ย	4.20	0.79	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.083	
การปฏิบัติ (D)								
4. ครูประจำห้องนอนมีการ จัดทำข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล	4.28	0.82	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.082	8
5. โรงเรียนจัดทำโครงการ เยี่ยมบ้านนักเรียน	4.33	0.76	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด	0.116	4
6. โรงเรียนนำการใช้แบบ ประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน	4.10	0.81	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	0.140	1
7. โรงเรียนนำแบบฟอร์ม การบันทึกมาใช้เก็บข้อมูล อย่างเป็นระบบ	4.38	0.74	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.069	11
รวมเฉลี่ย	4.30	0.79	มาก	4.68	0.48	มากที่สุด	0.099	
การตรวจสอบ (C)								
8. โรงเรียนได้นิเทศติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.13	0.76	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด	0.121	3
9. ครูประจำห้องนอนได้มี การวิเคราะห์ข้อมูลการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคลของ นักเรียนครบทุกคน	4.25	0.78	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	0.106	

ตาราง 4 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
10. ครูประจำหอนอนได้ สรุปข้อมูลการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ของนักเรียนครบทุกคน	4.35	0.66	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.069	10
รวมเฉลี่ย	4.25	0.76	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.106	
การปรับปรุง (A)								
11. ครูประจำหอนอนได้ เก็บรวบรวมข้อมูลของ นักเรียนรวบรวมไว้อย่าง เป็นระบบ ครอบคลุมทั้ง ด้านสุขภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและ ด้านสังคม	4.20	0.85	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.113	5
12. ครูประจำหอนอนได้ราย ได้รายงานข้อมูลการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	4.28	0.75	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด	0.064	12
รวมเฉลี่ย	4.24	0.80	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	0.089	
รวมเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.26	0.77	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	0.095	

จากตาราง 4 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนนำแบบฟอร์มการบันทึกมาใช้เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ครูประจำหอนอนได้สรุปข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนครบทุกคน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.66) และโรงเรียนจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับที่มาก

ทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ ครูประจำห้องนอนได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนครบทุกคน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46) และโรงเรียนนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.53) โรงเรียนนำแบบฟอร์มการบันทึกมาใช้เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ, ครูประจำห้องนอนได้เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและด้านสังคม ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) ตามลำดับและลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงจากมากไปหาน้อย คือโรงเรียนมีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนมีการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และโรงเรียนได้นิเทศติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการรู้จักนักเรียนรายบุคคลตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเต็มมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การวางแผน (P)								
1. โรงเรียนได้จัดทำ แผนการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยึดหลักตามคู่มือระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.72	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.081	10
2. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทิน การดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.40	0.71	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.034	13

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
3. โรงเรียนได้จัดทำ กำหนดหลักเกณฑ์การคัด กรองนักเรียนยึดตามหลัก คู่มือระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.18	0.84	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด	0.102	5
4. โรงเรียนได้กำหนดแนวท คำสั่งมอบหมายในการให้ ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่ม มีปัญหาอย่างเหมาะสม	4.45	0.71	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.051	12
รวมเฉลี่ย	4.35	0.72	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.066	
การปฏิบัติ (D)								
5. โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรม โครงการส่งเสริมนักเรียน กลุ่มปกติหรือกลุ่มที่มีความ สามารถพิเศษอย่างเหมาะสม	4.33	0.76	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.052	11
6. โรงเรียนได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคล	4.13	0.79	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด	0.103	3
7. ครูประจำห้องนอนได้ บันทึกผลการคัดกรอง นักเรียนในแบบฟอร์ม การคัดกรองนักเรียน รายบุคคล	4.18	0.81	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด	0.102	4

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
8. ครูประจำห้องนอนได้คัด กรองนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมี ปัญหาและกลุ่มพิเศษและ เก็บรวบรวมข้อมูลอย่าง เป็นระเบียบเพื่อส่งต่อทั้ง ภายในและภายนอก	4.20	0.79	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.107	2
รวมเฉลี่ย	4.19	0.79	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด	0.102	
การตรวจสอบ (C)								
9. โรงเรียนได้ติดตาม การดำเนินงานคัดกรอง นักเรียนให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์	4.18	0.68	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด	0.096	6
10. โรงเรียนได้ตรวจสอบ การดำเนินการคัดกรอง นักเรียนเพื่อให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์	4.23	0.73	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด	0.089	8
11. ครูสรุปผลการคัดกรอง นักเรียนรายงานให้ผู้บริหาร ทราบทุกภาคเรียน	4.40	0.74	มาก	4.78	0.42	มากที่สุด	0.085	9
รวมเฉลี่ย	4.23	0.73	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด	0.089	

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การปรับปรุง (A)								
12. โรงเรียนได้ติดต่อขอ ความร่วมมือจากภาคี เครือข่ายมาให้ความรู้ใน การช่วยเหลือนักเรียนตาม กระบวนการ	4.28	0.75	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.094	7
13. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การคัดกรองนักเรียนให้ครู นำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง	4.25	0.78	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.112	1
รวมเฉลี่ย	4.26	0.76	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	0.103	
รวมเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.25	0.75	มาก	4.60	0.50	มาก	0.094	

จากตาราง 5 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.75) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้กำหนดแนวทางและคำสั่งมอบหมายในการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.71) รองลงมาคือ โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.71) และโรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับที่มากที่สุดทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสรุปผลการคัดกรองนักเรียนรายงานให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ โรงเรียนได้จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนให้ครูนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) และโรงเรียนได้กำหนดแนวทางและคำสั่งมอบหมายในการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่ม

เสียงหรือกลุ่มมีปัญหาอย่างเหมาะสม โรงเรียนได้ติดต่อขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายมาให้ความรู้ในการช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนได้จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนให้ครูนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือครูประจำห้องนอนได้คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ เพื่อส่งต่อทั้งภายในและภายนอก และโรงเรียนได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเต็มมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การวางแผน (P)								
1. โรงเรียนได้จัดทำ แผนงานที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน	4.55	0.64	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด	0.033	15
2. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทิน ที่สอดคล้องกับนโยบายของ โรงเรียน	4.23	0.80	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.107	5
3. โรงเรียนได้จัดทำแผน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สอดคล้องกับนโยบาย ของโรงเรียน	4.30	0.82	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	0.093	8
4. โรงเรียนได้พัฒนางานที่ สอดคล้องกับนโยบายของ โรงเรียน	4.23	0.73	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.101	6

ตาราง 6 (ต่อ)

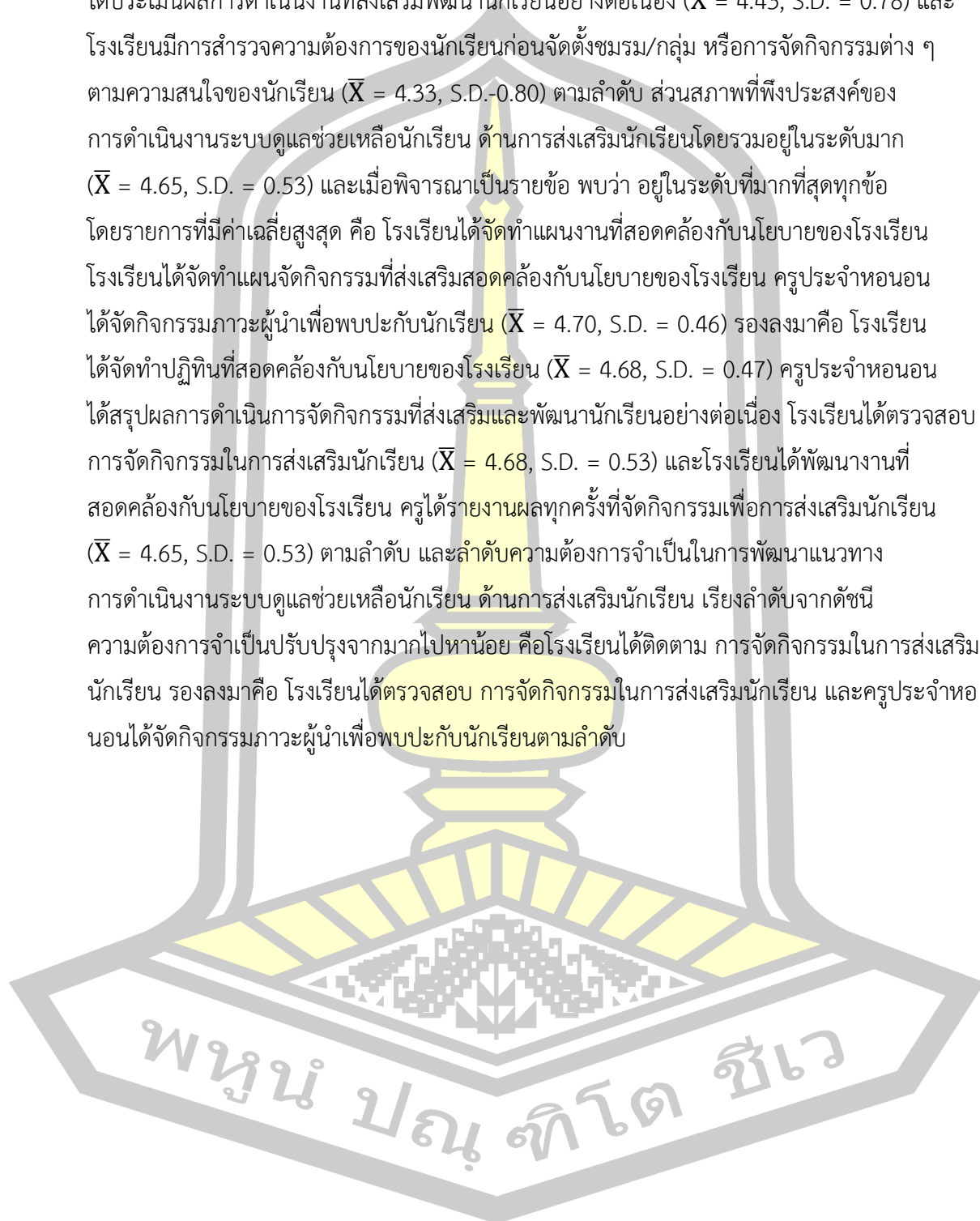
การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5. โรงเรียนมีการสำรวจ ความต้องการของนักเรียน ก่อนจัดตั้งชมรม/กลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมตาม ความสนใจของนักเรียน	4.33	0.80	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด	0.052	12
รวมเฉลี่ย	4.30	0.80	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.093	
การปฏิบัติ (D)								
6. โรงเรียนได้จัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่ม นักเรียนที่คัดกรองและ สอดคล้องกับพฤติกรรม ของนักเรียน	4.25	0.74	มาก	4.58	0.55	มากที่สุด	0.076	11
7. ครูประจำหอนอนได้จัด กิจกรรมภาวะผู้นำ เพื่อพบปะกับนักเรียน	4.23	0.70	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	0.112	3
8. โรงเรียนได้จัดประชุม ผู้ปกครองทุกภาคเรียน	4.30	0.79	มาก	4.45	0.60	มาก	0.035	14
9. โรงเรียนได้จัดกิจกรรม เสริมสร้างทักษะการดำรง ชีวิต 8 ทักษะเป็นการ พัฒนานักเรียน	4.25	0.78	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	0.082	10
10. โรงเรียนได้จัดกิจกรรม ยกย่อง ชมเชยหรือให้ รางวัลนักเรียนที่มีความ ประพฤติปฏิบัติดีสม่ำเสมอ	4.18	0.84	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.108	4
รวมเฉลี่ย	4.25	0.78	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	0.082	

ตาราง 6 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การตรวจสอบ (C)								
11. โรงเรียนได้ติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริม นักเรียน	4.10	0.81	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.134	1
12. โรงเรียนได้ตรวจสอบ การจัดกิจกรรมในการ ส่งเสริมนักเรียน	4.20	0.76	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	0.113	2
13. ครูได้รายงานผลทุก ครั้งที่จัดกิจกรรมเพื่อการ ส่งเสริมนักเรียน	4.28	0.75	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.088	9
รวมเฉลี่ย	4.20	0.76	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.113	
การปรับปรุง (A)								
14. ครูประจำห้องนอนได้ ประเมินผลการดำเนิน งานที่ส่งเสริมพัฒนา นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.78	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด	0.045	13
15. ครูประจำห้องนอนได้ สรุปผลการดำเนินการจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	4.28	0.78	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	0.094	7
รวมเฉลี่ย	4.35	0.78	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.069	
รวมเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.25	0.78	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.093	

จากตาราง 6 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.78) และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดทำแผนงานที่

สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ($\bar{X} = .55$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ครูประจำหอนอน ได้ประเมินผลการดำเนินงานที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.78) และโรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดตั้งชมรม/กลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับที่มากที่สุดทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดทำแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน โรงเรียนได้จัดทำแผนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ครูประจำหอนอน ได้จัดกิจกรรมภาวะผู้นำเพื่อพบปะกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) ครูประจำหอนอน ได้สรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนได้ตรวจสอบการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.53) และโรงเรียนได้พัฒนางานที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ครูได้รายงานผลทุกครั้งที่เกิดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงจากมากไปหาน้อย คือโรงเรียนได้ติดตาม การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนได้ตรวจสอบ การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน และครูประจำหอนอนได้จัดกิจกรรมภาวะผู้นำเพื่อพบปะกับนักเรียนตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การวางแผน (P)								
1. โรงเรียนได้จัดทำแผน แนวทางการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมี ปัญหา	4.28	0.72	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	0.076	7
2. โรงเรียนได้ศึกษาแนว ทางการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมี ปัญหา	4.35	0.80	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.086	6
รวมเฉลี่ย	4.31	0.76	มาก	4.66	0.50	มากที่สุด	0.081	
การปฏิบัติ (D)								
3. มีได้จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาด้าน สารสนเทศผลการคัดกรอง ผู้เรียนสม่ำเสมอ	4.25	0.78	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.094	5
4. โรงเรียนได้ช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่ม มีปัญหาอย่างอบอุ่น	4.58	0.59	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.022	11
5. ได้มีการป้องกันและ แก้ไขปัญหาด้านสื่อค้องกับ ลักษณะสภาพปัญหาของ นักเรียน	4.30	0.85	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.058	9

ตาราง 7 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
6. ครูประจำหอ ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับ การป้องกันและช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา	4.33	0.80	มาก	4.78	0.48	มากที่สุด	0.104	3
7. โรงเรียนให้ครูประจำ หออนบ้นที่กข้อมูล สภาพปัญหาและวิธีการ ช่วยเหลือนักเรียนอย่าง เป็นระบบ	4.43	0.75	มาก	4.75	0.49	มากที่สุด	0.073	8
รวมเฉลี่ย	4.33	0.78	มาก	4.68	0.49	มากที่สุด	0.073	
การตรวจสอบ (C)								
8. ครูประจำหออนบ้นได้ ประเมินและติดตามผล การป้องกันและแก้ไขหรือ ชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องหรือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	4.15	0.80	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	0.127	2
9 ครูได้จัดทำบันทึกข้อมูล สภาพปัญหาของนักเรียน อย่างเป็นระบบ	4.38	0.84	มาก	4.58	0.55	มากที่สุด	0.046	10
รวมเฉลี่ย	4.26	0.82	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด	0.086	

ตาราง 7 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การปรับปรุง (A)								
10. โรงเรียนพิจารณา เลือกกิจกรรมเพื่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงมีปัญหาให้เหมาะสม กับสภาพปัญหาของ นักเรียนอย่างมีคุณภาพ	4.10	0.78	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด	0.128	1
11. โรงเรียนได้นำผลมา วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงใน การจัดกิจกรรมให้ สอดคล้องโดยคำนึงถึง ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.20	0.76	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	0.095	4
รวมเฉลี่ย	4.15	0.77	มาก	4.61	0.54	มากที่สุด	0.112	
รวมเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.30	0.78	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด	0.086	

จากตาราง 7 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.78) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ช่วยเหลือ
นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างอบอุ่น ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ โรงเรียนให้ครู
ประจำหอนอนบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.43$,
S.D. = 0.75) และครูได้จัดทำบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.38$,
S.D. = 0.84) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.53) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับที่มากที่สุดทุกข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูประจำหอนอน
ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหา ($\bar{X} = 4.78$,
S.D. = 0.48) รองลงมาคือ โรงเรียนให้ครูประจำหอนอนบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการ

ช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.49 และโรงเรียนได้ศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาระดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ รองลงมาคือ ครูประจำห้องเรียนได้ประเมินและติดตามผลการป้องกันและแก้ไขหรือชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และครูประจำห้องเรียนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหามาตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อนักเรียน

การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพเต็มมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การวางแผน (P)								
1. โรงเรียนได้วางแผนการส่งต่อภายในและภายนอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา	4.13	0.85	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด	0.097	3
2. โรงเรียนได้ประชุมพิจารณาส่งต่อภายนอกภายในของนักเรียนที่มีปัญหาจากข้อมูลของนักเรียนเป็นสำคัญ	4.15	0.83	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด	0.114	1
รวมเฉลี่ย	4.14	0.84	มาก	4.58	0.55	มากที่สุด	0.106	

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การปฏิบัติ (D)								
3. ครูประจำหอนอนมีการส่งต่อภายในของนักเรียนที่มีปัญหาไปยัง ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครูวิชาการให้ความช่วยเหลือต่อไป	4.33	0.80	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.069	10
4. ครูฝ่ายปกครอง ครูแนะแนว ครูวิชาการได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อภายนอกเสมอ	4.45	0.68	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.045	11
5. โรงเรียนได้มีการส่งต่อและประสานงานกับภาคีเครือข่ายเพื่อแก้ไขและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา	4.20	0.79	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.083	5
6. ครูประจำหอนอนได้บันทึกรายงานผลการส่งต่อภายใน ภายนอกและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.35	0.77	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.075	8
7. โรงเรียนได้ประสานงานกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.30	0.76	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.081	6
รวมเฉลี่ย	4.33	0.77	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.075	

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
การตรวจสอบ (C)								
8. ครูประจำหอนอนได้ ร่วมกันวิเคราะห์แล พิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มี ปัญหาเพื่อการส่งต่อ ภายนอก	4.40	0.78	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.074	9
9. โรงเรียนได้ติดตามผล การดำเนินงานส่งต่อ นักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกทุกครั้ง	4.55	0.64	มากที่สุด	4.68	0.47	มากที่สุด	0.027	12
รวมเฉลี่ย	4.48	0.71	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	0.051	
การปรับปรุง (A)								
10. โรงเรียนได้รายงานผล การดำเนินงานส่งต่อ นักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกทุกครั้ง	4.33	0.69	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.092	4
11. โรงเรียนมีการจัดระบบ ขั้นตอนการส่งต่อทั้งการส่ง ต่อภายในและการส่งต่อ ภายนอกอย่างเป็นระบบ	4.40	0.71	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	0.080	7
12. นักเรียนที่ส่งต่อภายใน และส่งต่อภายนอกได้รับ การช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัย ทุกครั้ง	4.20	0.79	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.113	2
รวมเฉลี่ย	4.33	0.71	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.092	
รวมเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.33	0.77	มาก	4.66	0.48	มากที่สุด	0.080	

จากตาราง 8 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ติดตามผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ครูฝ่ายปกครอง ครูแนะแนว ครูวิชาการ ได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อภายนอกเสมอ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.68) และครูประจำห้องนอนได้ร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ครูประจำห้องนอนได้ร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก โรงเรียนได้รายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) และครูประจำห้องนอนได้บันทึกรายงานผลการส่งต่อภายใน ภายนอกและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โรงเรียนได้ติดตามผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง นักเรียนที่ส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัยทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนได้ประชุมพิจารณาส่งต่อภายนอก ภายในของนักเรียนที่มีปัญหาจากข้อมูลของนักเรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ นักเรียนที่ส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัยทุกครั้ง และโรงเรียนได้วางแผนการส่งต่อภายในและภายนอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา ตามลำดับ

ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวปฏิบัติด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาระยะที่ 1 ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ไปสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรเดมมิ่ง ซึ่งจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน

3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยมุ่งเน้น การศึกษาประเด็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาในการขอศึกษาดูงานด้านการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และเป็นที่ยอมรับ ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้ลงภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน หัวหน้าครูประจำห้องเรียน 1 คน หัวหน้าครูประจำห้องเรียนหญิง 1 คน จากการสัมภาษณ์ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

“...ผู้ที่ทำหน้าที่การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต้องมีความเข้าใจถึงภารกิจของสถานศึกษา นโยบายหน่วยงานของสังกัดและที่สำคัญต้องเข้าใจบริบทของนักเรียน เพื่อกำหนดแผน วิธีการ โดยเฉพาะผู้บริหารต้องเข้าใจ เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติในโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ให้ครูประจำห้องเรียนเป็นผู้ดำเนินการเพราะมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด...”

(รองผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูสอนจะมีบทบาทหน้าที่มากในการดำเนินการ จัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและครบถ้วน...”

(หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ครูสอนได้มีการสำรวจและสรุปข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง...”

(หัวหน้าครูประจำห้องเรียนหญิง, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...การเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะได้ทราบข้อมูลความเป็นอยู่ของนักเรียน ดังนั้นครูสอนจึงต้องเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ได้ครบทุกคน โดยใช้เครื่องมือการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง...”

(หัวหน้าครูประจำห้องเรียนชาย, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 9 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
1. ส่งเสริมให้ครูได้เยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน
2. ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบฟอร์มที่กำหนด
3. มีการสรุปผลข้อมูลการเยี่ยมบ้านนักเรียน
4. มีการรายงานผลตามขั้นตอนจนถึงผู้บริหารสถานศึกษา
5. มีการจัดทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ
6. มีการแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
7. ครูสอนเป็นผู้ดำเนินการหลักในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน
8. มีการวางแผนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
9. โรงเรียนมีการติดตามการประเมินผลพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ทุกภาคเรียน
10. มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปัจจุบันและครบถ้วน

2. การคัดกรองนักเรียน

“...ครูประจำสอนเป็นผู้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนเพราะครูประจำสอนมีความใกล้ชิดสนิทสนมเหมือนพ่อแม่ของนักเรียน ทำให้สามารถเข้าใจสภาพปัญหาความต้องการหรือสิ่งจำเป็นในการเรียนรู้...”

(รองผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ครูประจำสอนเป็นผู้คัดกรองนักเรียนจากสอน ทั้งพฤติกรรมปัญหา หรือความสามารถ เพราะครูสอนจะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด เพื่อปรับกลุ่มนักเรียนให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและหาแนวทางให้การช่วยเหลือที่เหมาะสม...”

(หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...มีการคัดกรองนักเรียน โดยจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการคัดกรองนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มได้อย่างชัดเจน เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งมีการตรวจสอบการดำเนินการคัดกรองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง...”

(หัวหน้าครูประจำหออนอนหญิง, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ในการคัดกรองนักเรียน เป็นสิ่งที่ครูหออนอนจะต้องดำเนินการเพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลืออย่างทันที่ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ ในส่วนของนักเรียนที่มีปัญหาจะต้องให้การส่งต่อเพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปโดยจะต้องติดตามผลการคัดกรองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง...”

(หัวหน้าครูประจำหออนอนชาย, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 10 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการคัดกรองนักเรียน

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน

1. มีการกำหนดแผนงาน ปฏิทิน หลักเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน
2. มีการจัดทำคู่มือการคัดกรองนักเรียน การฝึกอบรม รวมทั้งระบบพี่เลี้ยงในการสร้างความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้
3. มีการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ
4. มีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา
5. มีการติดตาม ตรวจสอบผลการคัดกรองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
6. มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน รวมทั้งกำหนดแนวทางให้การช่วยเหลือที่เหมาะสม
7. มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อนำไปสู่การคัดกรองนักเรียน
8. สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

“...นักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ทุกคนควรมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาทุกคน ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อ (จัดให้เด็กนักเรียนทุกคน)...”

(รองผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ กีฬา ดนตรี จัดพื้นที่ให้นักเรียนได้โชว์ความสามารถ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน...”

(หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...วางแผนให้นักเรียนได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าใจตนเองกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาในทุกกลุ่มนักเรียน ใช้การพบปะพูดคุยของครูหอมอน กับนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจ เอาใจใส่ สร้างกำลังใจให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง...”

(หัวหน้าครูประจำหอมอนหญิง, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมที่นักเรียนสนใจให้กับนักเรียน และได้มีการสรุปผลและ รายงานผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนมากยิ่งขึ้น จัดระบบเพื่อให้ครูที่หอมอนได้ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เช่น กิจกรรมรักหอมอน ดนตรี กีฬา ติดตามผลการส่งเสริมนักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนกลับสู่ กลุ่มปกติได้อย่างรวดเร็ว...”

(หัวหน้าครูประจำหอมอนชาย, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 11 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งเสริมนักเรียน

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน
1. สถานศึกษาใช้การวางแผนให้นักเรียนได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน
2. กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาในทุกกลุ่มนักเรียน
3. ใช้การพบปะพูดคุยของครูที่ปรึกษากับนักเรียน
4. จัดกิจกรรมหรือพื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ
5. ให้การยกย่อง ชมเชยนักเรียนที่มีความสามารถ นักเรียนที่ทำคุณประโยชน์และทำความดี ในโอกาสต่าง ๆ
6. ประชุมสร้างความเข้าใจในการพัฒนานักเรียนกับผู้ปกครอง
7. แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม และส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียนขณะที่ อยู่โรงเรียน
8. มีการสรุปผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
9. มีการรายงานผลการส่งเสริมผู้เรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ
10. มีการปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความ

4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา

“...ตามความเป็นอยู่ของนักเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีลักษณะอยู่เป็นประจำ นักเรียน อยู่แบบพี่น้องเพื่อน มีความผูกพันกับครูประจำห้องนอน ครูห้องนอนมีอิทธิพลต่อนักเรียน ประจำห้องนอน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา...”

(รองผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ปัญหาของนักเรียนมีมากมาย มีความแตกต่างกันไป การแก้ปัญหา นักเรียน จึงต้องคัดเลือกวิธีการที่เหมาะสม หรือการใช้วิธีการที่หลากหลายผสมผสานกัน ซึ่งต้องมีการ ติดตามผลการแก้ปัญหาอย่างสม่ำเสมอ...”

(หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหานักเรียน แล้วมีการติดตาม ผลการแก้ปัญหาอย่างใกล้ชิด และมีการปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหายู่อเสมอเพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไข อย่างถูกต้อง...”

(หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ปัญหานักเรียนต้องได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม จากการเลือกใช้ วิธีการที่ถูกต้อง ด้วยการนำผู้มีความรู้ความสามารถมาช่วยในการแก้ปัญหาร่วมกัน ติดตาม การแก้ปัญหาคอนเป็นที่ยังพอใจ นักเรียนสามารถอยู่อย่างมีความสุขได้...”

(หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 12 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

1. สถานศึกษามีการวางแผนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ
2. ใช้การบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือ สร้างองค์ความรู้ในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน
3. มีการระดมผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านให้การช่วยเหลือนักเรียนตามระดับความรุนแรงของปัญหา
4. ให้การช่วยเหลือนักเรียนตามระดับความรุนแรงของปัญหา ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและยั่งยืน
5. ติดตามผลการให้การช่วยเหลือเป็นระยะเพื่อให้มั่นใจได้ว่านักเรียนจะไม่เกิดปัญหาซ้ำ
6. มีการปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาคอนกว่าปัญหานักเรียนจะได้รับการแก้ไข
7. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหานักเรียน

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน

“...การส่งต่อของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการส่งต่อภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนต้องประสานเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐและเอกชนในการดูแลนักเรียนร่วมกัน...”

(รองผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...มีการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยโรงเรียน จะมีเครือข่าย ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้องและ รวดเร็ว...”

(หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...ใช้การบันทึกการส่งต่อนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลการแก้ปัญหาของ นักเรียน นำมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาทบทวนการส่งต่อนักเรียน...”

(หัวหน้าครูประจำหอนอนหญิง, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

“...เมื่อปัญหาของนักเรียน มีความรุนแรง ครูหอนอนไม่สามารถแก้ปัญหา ได้ จะมีการส่งต่อนักเรียนไปยังครูแนะแนว และฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งจะมีการบันทึกการส่งต่อนักเรียน ใช้การติดตาม และรายงานผลการส่งต่อนักเรียนเป็นระยะ...”

(หัวหน้าครูประจำหอนอนชาย, วันที่ 13 ธันวาคม 2565 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 13 จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการส่งต่อนักเรียน

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน
1. จัดวางระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
2. ประสิทธิภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาส่งต่อนักเรียน
3. มีการส่งต่อนักเรียนตามระดับความรุนแรงของปัญหา
4. คำนึงถึงการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม ถูกต้องและรวดเร็ว
5. มีการส่งต่อนักเรียนจากครูที่หอนอนไปยังครูแนะแนว และฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การ
6. มีการบันทึกข้อมูลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ
7. ใช้การติดตาม และรายงานผลการส่งต่อนักเรียนเป็นระยะ
8. มีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ทั้งหน่วยงานภายนอกผู้ปกครอง
9. มีการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง
10. พิจารณาทบทวนการส่งต่อนักเรียนหากการส่งต่อไม่ได้ผลดี

ผู้วิจัยได้นำผลสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษและการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) มาสังเคราะห์แนวทางการจัดทำแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1 การวางแผน (P)

1.1.1 มีการแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

1.1.2 โรงเรียนมีการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1.3 ครูมีการวางแผนจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน

ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจนและร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การปฏิบัติ (D)

1.2.1 ครูหอนอนมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

- 1.2.2 โรงเรียนมีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 1.2.3 โรงเรียนมีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน
- 1.2.4 โรงเรียนมีการบันทึกและเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- 1.3 การตรวจสอบ (C)
- 1.3.1 โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนรายบุคคล
- 1.3.2 ครูสอนมีวิเคราะห์ สรุปผลข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.3.3 โรงเรียนมีการติดตามการประเมินผลพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ทุกภาคเรียน
- 1.4 การปรับปรุง (A)
- 1.4.1 ครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ
ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและด้านสังคม
- 1.4.2 ครูมีการรายงานผลกรรู้จักนักเรียนรายบุคคลตามขั้นตอนจนถึงผู้บริหาร
สถานศึกษา
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้
- 2.1 การวางแผน (P)
- 2.1.1 โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน ปฏิทิน และกำหนดหลักเกณฑ์การคัดกรอง
นักเรียน ยึดหลักตามคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิเศษ
- 2.1.2 โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางและผู้รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือแก่
นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหาอย่างเหมาะสม
- 2.2 การปฏิบัติ (D)
- 2.2.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล
นักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2.2 ครูมีการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนในแบบคัดกรองนักเรียน
รายบุคคล
- 2.2.3 ครูคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และ
กลุ่มพิเศษ
- 2.2.4 มีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งต่อสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา
- 2.3 การตรวจสอบ (C)
- 2.3.1 โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน
เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- 2.3.2 ครูมีการรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้บริหารทราบ
ทุกภาคเรียน

2.4 การปรับปรุง (A)

2.4.1 โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ในกระบวนการจัดทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม

2.4.2 โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ คัดกรองนักเรียน เพื่อให้ครูปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 การวางแผน (P)

3.1.1 โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน ปฏิทิน และวางแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน

3.1.2 โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดตั้งชมรม กลุ่มหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน

3.2 การปฏิบัติ (D)

3.2.1 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มนักเรียนที่คัดกรองและสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน

3.2.2 ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพบปะกับนักเรียน

3.2.3 โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทุกภาคเรียน

3.2.4 โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมแสดงความสามารถของนักเรียน

3.2.5 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย หรือการให้รางวัลนักเรียนที่ความประพฤติดี

3.3 การตรวจสอบ (C)

3.3.1 โรงเรียนมีแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียนที่เหมาะสม

3.3.2 ครูมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ

3.4 การปรับปรุง (A)

3.4.1 มีการประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานด้านการ และดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.4.2 มีการปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนอยู่เสมอ

4. ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1 การวางแผน (P)

4.1.1 โรงเรียนมีการวางแผน ศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาอย่างเป็นระบบ

4.2 การปฏิบัติ (D)

4.2.1 มีการจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ตามสารสนเทศ
ผลการคัดกรองผู้เรียน

4.2.2 โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหอย่างใกล้ชิด
ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และยั่งยืน

4.2.3 มีการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาสอดคล้องกับลักษณะสภาพปัญหาของ
นักเรียน

4.2.4 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและ
การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหา

4.2.5 สถานศึกษาบันทึกข้อมูลสภาพปัญหา และวิธีการช่วยเหลือนักเรียน

4.3 การตรวจสอบ (C)

4.3.1 มีการประเมินและติดตามผลการป้องกันและแก้ไข้หรือชี้แนะนักเรียน
ให้ปรับปรุงแก้ไข้ข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ

4.3.2 ครูมีการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของนักเรียน สร้างองค์ความรู้
ในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

4.4 การปรับปรุง (A)

4.4.1 สถานศึกษาพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียน

4.4.2 โรงเรียนนำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
ผู้เรียน

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1 การวางแผน (P)

5.1.1 โรงเรียนมีการวางแผน ประชุมพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา
เพื่อการส่งต่อนักเรียน

5.2 การปฏิบัติ (D)

5.2.1 ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อภายในของนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนว/
ครูฝ่ายปกครอง/ครูวิชาการให้ความช่วยเหลือต่อไป

5.2.2 มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อ ภายนอก

5.2.3 โรงเรียนมีการส่งต่อและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อแก้ไขและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการส่งต่อ

5.2.4 ครุภัณฑ์ที่รายงานผลการส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

5.2.5 มีการประสานกับหน่วยงานภายใน และภายนอกโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง

5.3 การตรวจสอบ (C)

5.3.1 ครูร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ ภายนอก

5.3.2 โรงเรียนมีการติดตามผลและรายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง

5.4 การปรับปรุง (A)

5.4.1 โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อ ทั้งการส่งต่อภายใน และการส่ง

5.4.2 นักเรียนที่ส่งต่อได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว

5.4.3 พิจารณาทบทวนการส่งต่อนักเรียนหากการส่งต่อไม่ได้ผลดี

สรุปผลการสังเคราะห์การออกแบบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า มีแนวทางทั้งหมด 54 แนวทาง โดยด้านที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 12 แนวทาง ด้านที่ 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มี 10 แนวทาง ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน มี 11 แนวทาง ด้านที่ 4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 10 แนวทาง ด้านที่ 5 ด้านการส่งต่อนักเรียน มี 11 แนวทาง

พหุ ประถมศึกษา

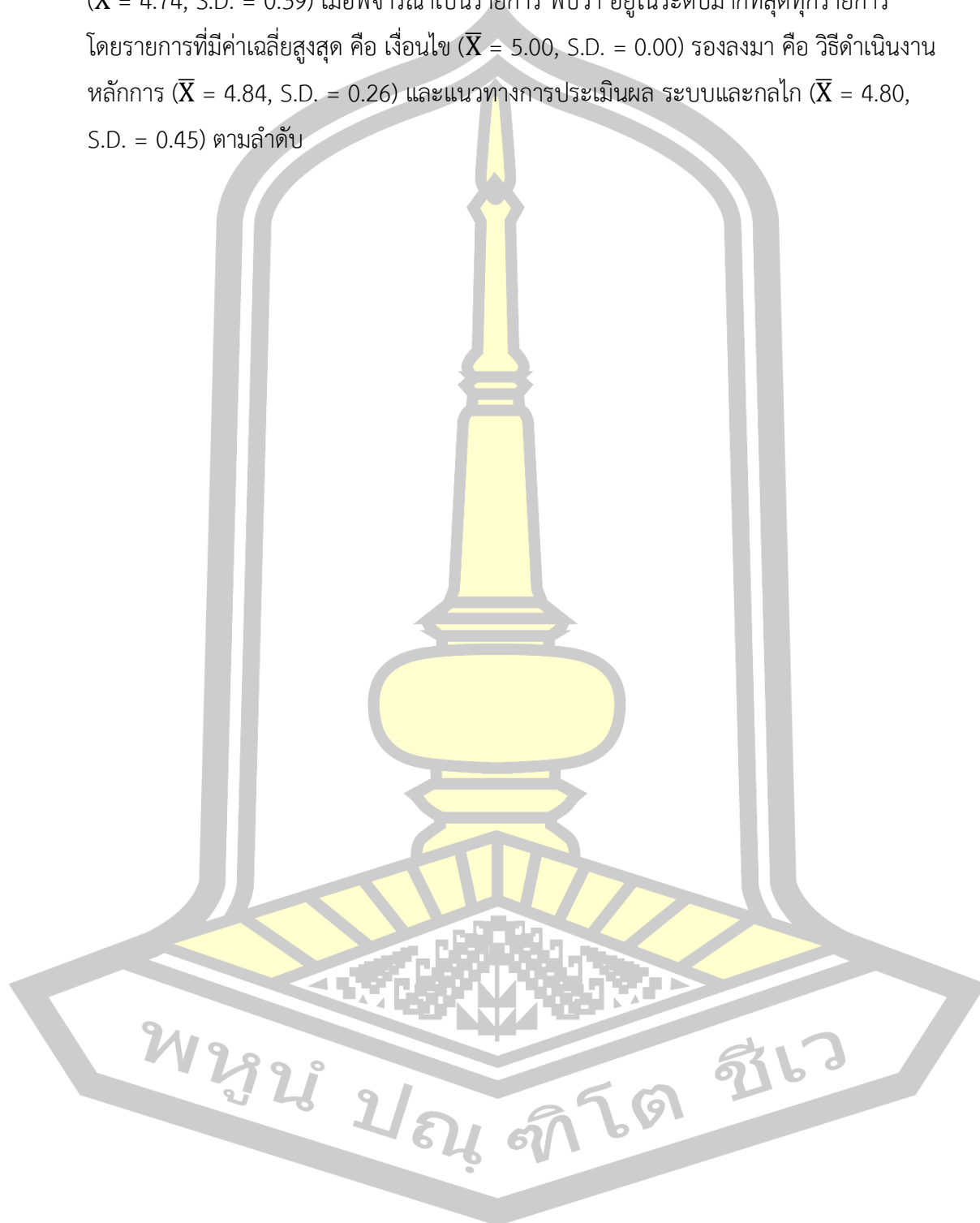
ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับการโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	หลักการ	5	0	มากที่สุด	4.84	0.26	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์	4.8	0.45	มากที่สุด	4.6	0.55	มากที่สุด
3	ระบบและกลไก	4.96	0.09	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
4	วิธีดำเนินงาน	4.6	0.55	มากที่สุด	4.84	0.26	มากที่สุด
	4.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
	4.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
	4.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
	4.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.8	0.45	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
	4.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.6	0.55	มากที่สุด	4.84	0.26	มากที่สุด
5	แนวทางการประเมินผล	5	0	มากที่สุด	4.8	0.45	มากที่สุด
6	เงื่อนไข	5	0	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
	โดยรวม	4.89	0.19	มากที่สุด	4.88	0.2	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่าพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) แนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) และเงื่อนไข ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ ระบบและกลไก ($\bar{X} = 4.96$, S.D. = 0.09) และวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45)

และวิธีดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ ส่วนมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เงื่อนไข ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ วิธีดำเนินงาน หลักการ ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.26) และแนวทางการประเมินผล ระบบและกลไก ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสรุปผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สรุปผล

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน
2. ผลการออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประกอบด้วย 5 ด้าน ทั้งหมด 54 แนวทาง (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 12 แนวทาง (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มี 10 แนวทาง (3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน มี 11 แนวทาง (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 10 แนวทาง (5) ด้านการส่งต่อนักเรียน มี 11 แนวทาง ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำสรุปผลมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน
2. ผลการออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ทั้งหมด 54 แนวทาง (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 12 แนวทาง (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มี 10 แนวทาง (3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน มี 11 แนวทาง (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 10 แนวทาง (5) ด้านการส่งต่อนักเรียน มี 11 แนวทาง ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ผลปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานที่จำเป็นจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูสอนเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรวมถึงการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาโดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับ ครูสอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (กรมสามัญศึกษา, 2544) ซึ่งจะต้องดำเนินการใน 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหา และการส่งต่อ (สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2559) โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นนอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม

สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ความกังวลใจ ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2553) สอดคล้องกับการวิจัยของ จุฑาทิพย์ พงษา (2558) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ การส่งเสริมนักเรียนและการส่งต่อ นักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับ การวิจัยของ เพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า

1. การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้องค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน ซึ่งเกิดจากการสังเคราะห์จากนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงและนักวิชาการทำ ให้ได้องค์ประกอบที่สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ได้เป็นอย่างดี 2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ จิตรภาพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนา แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ นักเรียนและด้านการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ ณีฐวิภา คำปิ่นศรี (2559) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครราชสีมา เขต 2 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ สอดคล้องกับการวิจัยของ เพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับมาก จะเห็นว่า สภาพที่เกิดขึ้นนี้เป็นสภาพที่บ่งบอกถึงระบบคุณภาพในการบริหารจัดการการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของ วิราภรณ์ บุตรพรม (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ จิตราพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน ซึ่งในบางกรณีมีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพัง ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข (สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2559) จึงต้องประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอโรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สื่อมวลชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ ซึ่งมีความสามารถในการสนับสนุนและ

ให้ความร่วมมือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) ในการให้ความช่วยเหลือ นักเรียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และรวดเร็ว ดังนั้น การส่งต่อนักเรียน ซึ่งมีบุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาก จึงมีความยุ่งยากในการประสานความร่วมมือและให้การช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง ซึ่งปัจจุบันการส่งต่อนักเรียนยังมีน้อยมาก ทั้งที่ความต้องการในการส่งต่อนักเรียนก็มีมากเช่นเดียวกัน แต่สถานศึกษายังไม่ได้รับการประสานความร่วมมือเท่าที่ควร ทำให้การส่งต่อนักเรียนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของ เพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการพัฒนาการ ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน (PNI = 0.090) ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน (PNI = 0.089) ลำดับที่ 3 การป้องกันและแก้ไขปัญหา (PNI = 0.071) ลำดับที่ 4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (PNI = 0.036) และลำดับที่ 5 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน (PNI = 0.035) สอดคล้องกับการวิจัย ของ จิตราพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาและด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ

แนวทางที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีลักษณะเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Good, 1973) ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ละเล็กละน้อย โดยผ่าน ลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสม กว่าเดิมหรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่เป็นที่น่าพอใจ (ปกรณ ปรียากร, 2538) โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งเป็นขั้นตอนในการทำงานให้งานเสร็จสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับ ซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผน (Plan) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการ ปฏิบัติงาน (Check) และการแก้ไขปัญหาที่ทำงานไม่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Act) แล้วผลักดันให้เกิดการหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารงาน บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2547) และแนวทางที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ ตามหลักวิชาการ จึงทำให้เป็นที่ยอมรับ สามารถนำไปใช้ประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาที่มีความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

สอดคล้องกับการวิจัยของ ปริญญา ไชยสุรินทร์ (2558) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารควรมีการวางแผน โครงการควรจัดอบรมพัฒนางาน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี ครูต้องทำงานนี้ เป็นทีม มีการประสานงานระหว่างงานปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว อย่างเป็นระบบ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงาน พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการ สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับการวิจัยของ เพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จากผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้นำเสนอรูปแบบให้ดีกว่า ควรศึกษาทฤษฎี และปรากฏการณ์ให้ครอบคลุม แล้วนำมาสังเคราะห์ให้ชัดเจนควรนำรูปแบบที่ชัดเจน แล้วไปให้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทำให้ ทราบว่าองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของ ณัฐนียา ห่องกระจก (2562) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า แนวทางการบริหารจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50 สอดคล้องกับการวิจัยของ จิตราพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการ คัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ นักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการศึกษาที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการที่นำมาใช้พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข ดังนั้นเพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จในสถานศึกษา

1.2 ผลจากการศึกษาที่พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แสดงให้เห็นว่า บุคลากรภายในสถานศึกษามีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้นควรให้การส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความสามารถในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดฝึกอบรม พัฒนาครูแกนนำ ครูพี่เลี้ยงในการเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในการช่วยเหลือครูในสถานศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

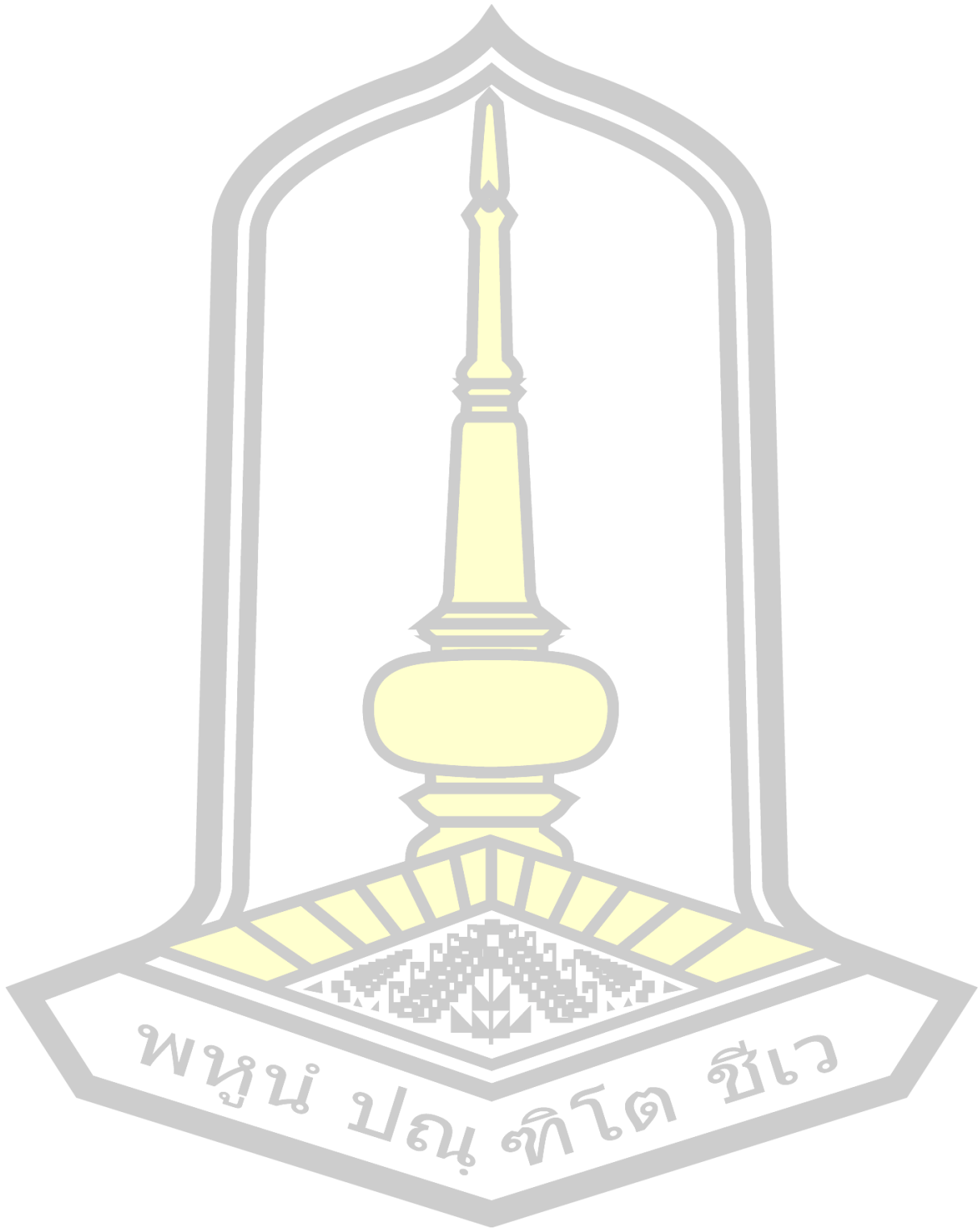
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ศึกษาวิธีการทำวิจัยท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2.2 ศึกษาวิธีการใหม่ๆของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในยุคชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

พจนานุกรม ศัพท์ โศก วิชา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2544). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). คู่มือบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2555). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : ยูเร็นส์อิมเมจกรุ๊ป.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : ยูเร็นส์อิมเมจกรุ๊ป.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). คู่มือวิทยากรระบบดูแลการช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เกียรติศักดิ์ ช่างเรือน. (2559). การศึกษาบทบาทการบริหารระบบการดูแลผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาในจังหวัดสระแก้ว ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คำหมาน คนไค. (2542). ทางก้าวหน้าของครุมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- จำรัส นวลนิม. (2540). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ: แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิตราพร สุทธิสาร. (2562). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จุฑาทิพย์ พงษา. (2558). **สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นแห่งประเทศไทย. (2557). **เทคนิคในการส่งเสริมเด็กวัยเรียน.** [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.rcpsych.org/cap>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 พฤษภาคม 2565].
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). **การนิเทศการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เคแอนพีบุ๊คส์.
- ณัฐวิภา คำบันศรี. (2559). **สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐนียา ห้องกระจก. (2562). **แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- दनัย เทียนพุ่ม. (2545). **การออกแบบและพัฒนาความรู้ในองค์กรโดยมีอาชีพเพื่อมีอาชีพ.** กรุงเทพฯ : นาโกต้า.
- ดาวรุ่ง มุกดาภิจ. (2554). **การพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โทซาวะ บุนจิ. (2544). **คิดใหม่ ทำใหม่ ด้วยไคเซ็น.** แปลจาก Zoku Kousureba shigotono KAIZEN gadekiru, KAIZEN suishin shido manual. โดย ชไมพร สุธรรมวงศ์, สมาคมส่งเสริม เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ ปรียากร. (2538). **การบริหารการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา.** กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. (2544). **การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ.** กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- ปริญญา ไชยสุรินทร์. (2558). **สภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรวิมล กลิ่นศรีสุข. (2564). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพลินพิศ สิงห์คำ. (2560). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มธุริน แผลงจันทิก. (2554). **การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- มารุต พัฒนาผล. (2557). **การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.
- มีชัย สายอร่าม. (2548). **ปัญหาสังคม**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2545). **การพัฒนาครู**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2545). **การจัดการคุณภาพ: จาก TOC ถึง TOM, ISO 9000 และการประกัน คุณภาพ**. อุบลราชธานี : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์. (2564). **แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2550). **พัฒนาการของนโยบายคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วิรัช นิภาวรรณ. (2532). **การพัฒนาชุมชนประยุกต์**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิรากานต์ บุตรพรหม. (2560). **แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2547). **วิธีการแก้ปัญหาในงาน ตามแบบฉบับญี่ปุ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เรดเฟิร์น ครีเอชั่น.
- วีระ มีมาก. (2563). **การศึกษาผลและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. (2557). **คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สถาพร แสงสุโพธิ์. (2558). **รายงานผลการวิจัย การพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สนธยา พลศรี. (2547). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมคิด บางโม. (2549). **จริยธรรมทางธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : พัฒนาวิทย์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2561). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สีนธระเวชญ์. (2542). **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2559). **การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สร้อย อินธิแสง. (2563). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5**. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัย การจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น**, 17(1), 166-171.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. (2540). **แนะนวงน้อยน้อย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารในชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เล่มที่ 1**. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). **คู่มือการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม**. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง**
หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่ง
 สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เอกสารสรุปย่อ**
องค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อ
การก้าวอย่างยั่งยืน ปี 2552. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้**
เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.**
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม. (2561).
รู้เท่าทันสื่อ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
 และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2559). **แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ระยะ 5 ปี**
(พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2563). **ประวัติความเป็นมา.** [ออนไลน์]. ได้จาก :
<http://special.obec.go.th/article1.php>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 พฤษภาคม 2565].
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547). **แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ**
นักเรียน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **เทคนิคและวิธีการเยี่ยมบ้าน เอกสารสรุปย่อ**
องค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
เพื่อการก้าวอย่างยั่งยืน ปี 2552. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนันทา เลานันท์. (2551). **การสร้างทีมงาน.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แอนด์เมตสติเกอร์
 แอนด์ดีไซด์.
- สุบิน อ้อสุวรรณ. (2544). **คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง.** พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนลาดชะโด
 สามัคคี.
- สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร. (2545). **การพัฒนาบุคลากรและฝึกอบรม.** กรุงเทพฯ :
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ.พรินติ้ง
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). **การประเมินความต้องการจำเป็น.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรนุช ศรีสะอาด. (2558). **การวิจัยเบื้องต้น**. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

Cha, L.P. (2009). Cultural Care: Students' and Teachers' Perspectives on Caring.

Dissertation Abstracts International, 69(12), 4611-B.

Deming, W.E. (1993) Total Quality Management in Higher Education. **Management Services**, 35, 18-20.

Everard, K.B. and Geoffery, M. (1990). **Effective School Management**. 2nd ed. London : Hollen Street Press.

Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill Publishers.

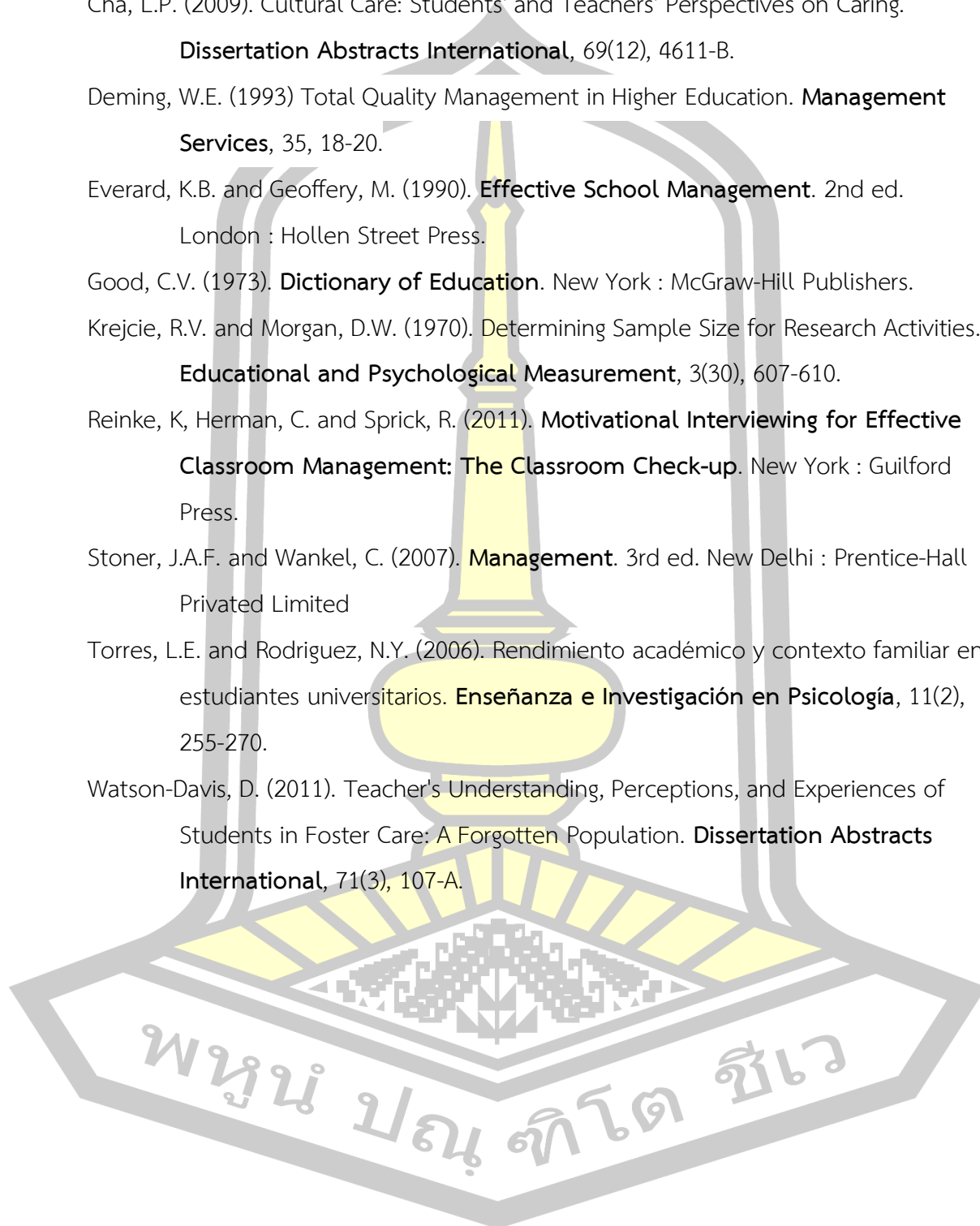
Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 3(30), 607-610.

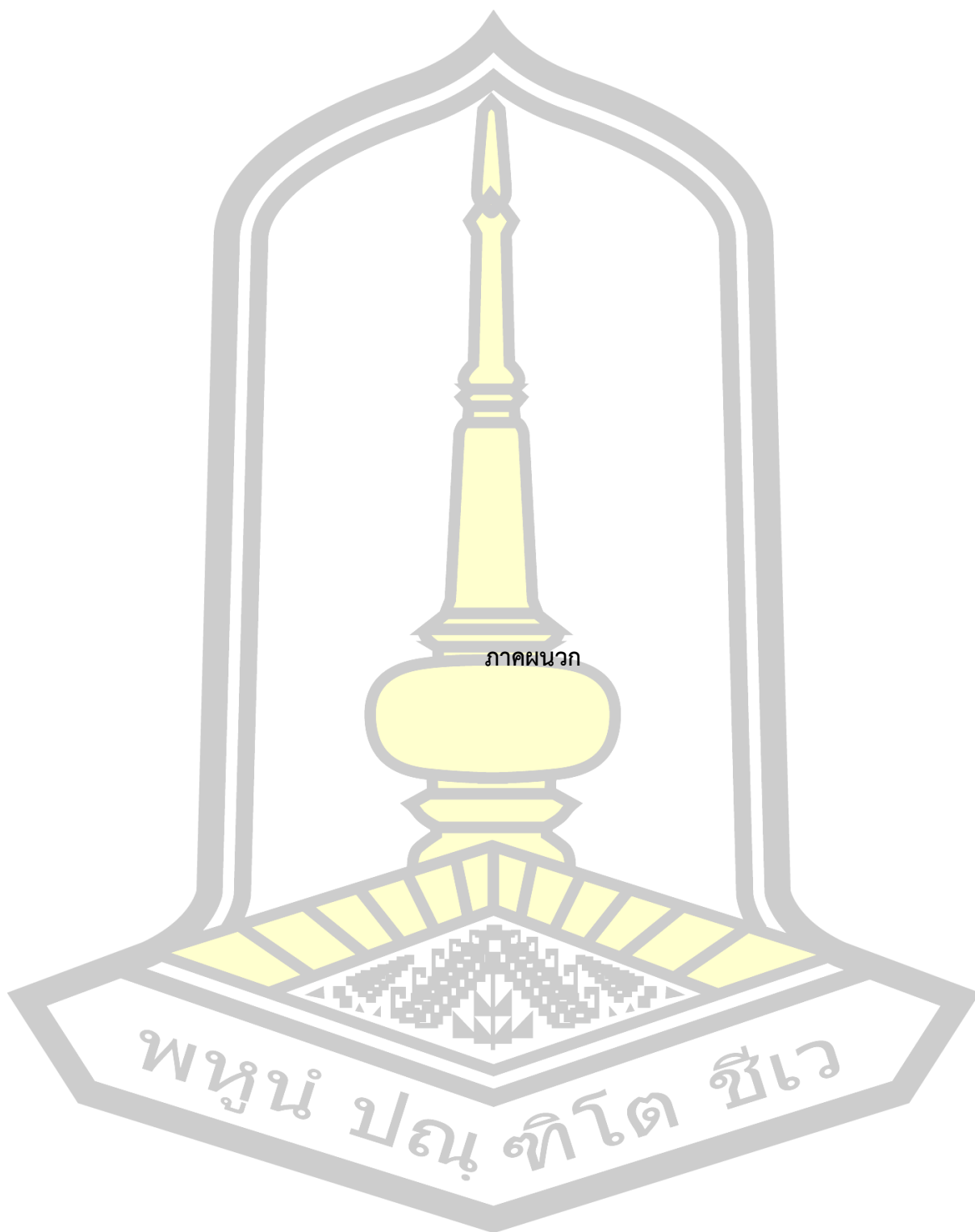
Reinke, K, Herman, C. and Sprick, R. (2011). **Motivational Interviewing for Effective Classroom Management: The Classroom Check-up**. New York : Guilford Press.

Stoner, J.A.F. and Wankel, C. (2007). **Management**. 3rd ed. New Delhi : Prentice-Hall Privated Limited

Torres, L.E. and Rodriguez, N.Y. (2006). Rendimiento académico y contexto familiar en estudiantes universitarios. **Enseñanza e Investigación en Psicología**, 11(2), 255-270.

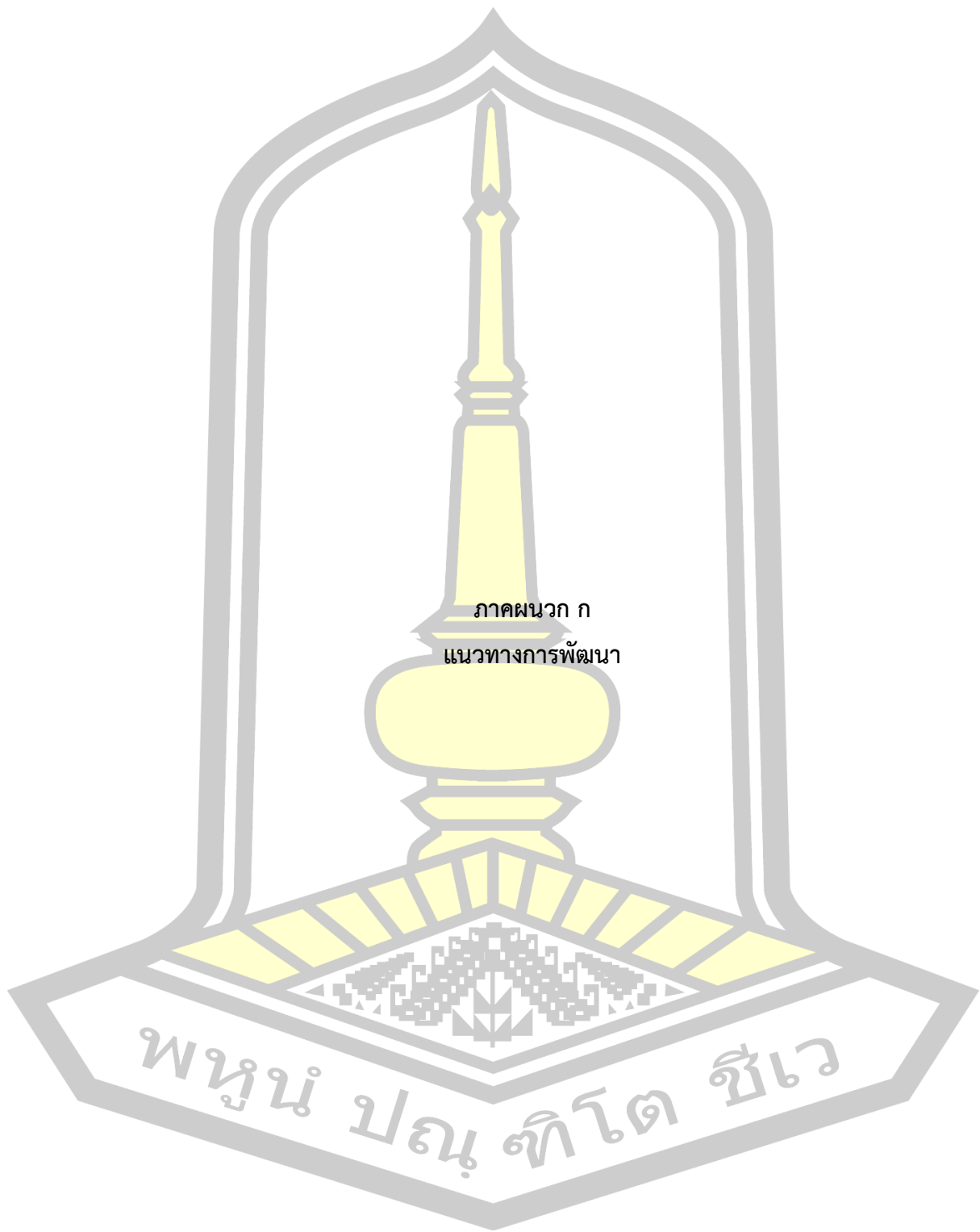
Watson-Davis, D. (2011). Teacher's Understanding, Perceptions, and Experiences of Students in Foster Care: A Forgotten Population. **Dissertation Abstracts International**, 71(3), 107-A.

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
แนวทางการพัฒนา

พหุบัณฑิต โท ชีวะ

**ประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา
พิเศษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ**

1. หลักการ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานในการพัฒนานักเรียน อบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ มีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย จัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี คนเก่ง และมีความสุข” รวมทั้งการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตนักเรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา และจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ความกังวลใจ ความเครียดซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม จึงมีความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งการส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาให้แก่นักเรียน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพที่ตรวจสอบได้มีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ครูหอนอน เป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา มาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่ครอบคลุม 5 ขั้นตอนได้แก่ 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูหอนอน มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้ มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษา ได้จัดทำขึ้น 3. การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูหอนอน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมามีพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง 4. การป้องกันและแก้ไขปัญห ใน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูหอนอนควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญห โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม และ 5. การส่งต่อ

นักเรียน ในกรณีที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมาพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อคุ้มครองดูแล นักเรียนในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิด ความปลอดภัยกับเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง ร่วมกับใช้กระบวนการดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพเดม มิ่ง (PDCA) ที่มีรูปแบบวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบที่สามารถนำมาปรับใช้กับการ พัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเอง ตามศักยภาพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพ เดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

2.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพ เดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

3. ระบบและกลไก

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้นำหลักการแนวคิด วงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการขับเคลื่อนระบบการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P)

สถานศึกษานำแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาประยุกต์ใช้ในการ บริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล การวางแผนกลยุทธ์ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการต้องแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน วางแผน กำหนดแนวทางและปฏิทินการดำเนินงาน จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ด้วยการใช้วิเคราะห์ สภาพโรงเรียนครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อที่จะทำให้รู้ว่าโรงเรียนมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค นำสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ

และเป้าหมาย โดยการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ได้แก่ กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงาน และกลยุทธ์ระดับโครงการด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D)

การปฏิบัติตามแผน เป็นการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเป็นการใช้แบบบันทึก ตลอดจนเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แล้วนำสู่การส่งเสริมพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง การเสริมทักษะชีวิตกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหารวมทั้งการประสาน ส่งต่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือนักเรียนตามกลุ่มที่ได้คัดกรอง โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกรวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่าย ดำเนินการได้อย่างราบรื่น โดยมีการนิเทศติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งชี้แนะการปรับเปลี่ยนวิธีการอย่างเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

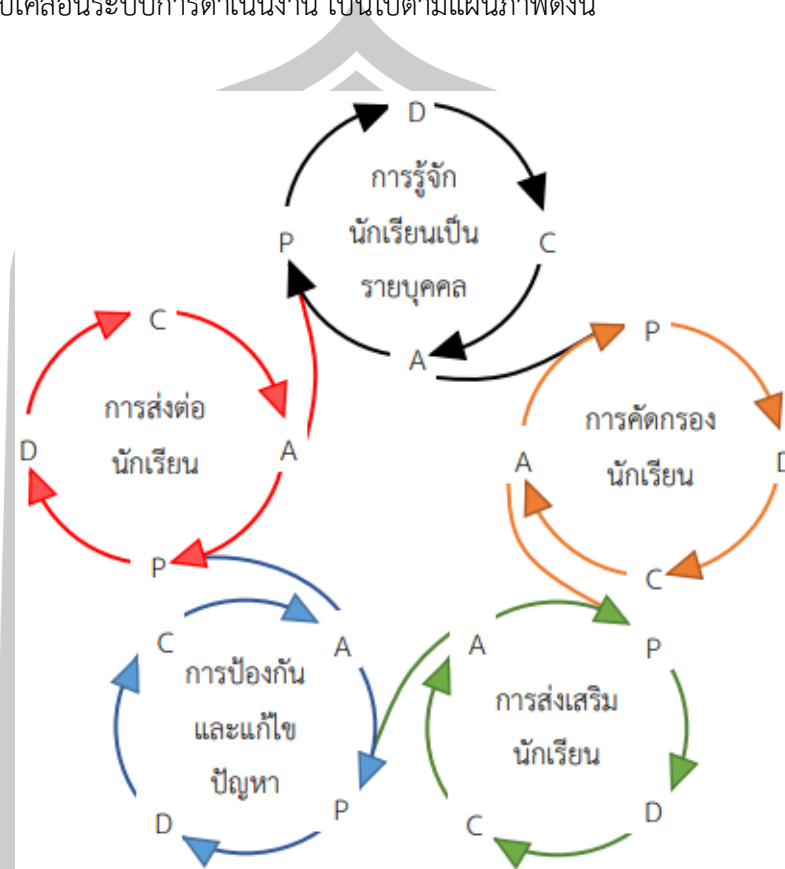
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C)

จัดตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด โดยการติดตามตรวจสอบการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหารวมถึงผลมาวิเคราะห์ สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน แล้วรายงานผลการปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อพิจารณาเสนอแนะการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A)

เป็นการนำผลการตรวจสอบและประเมินผล ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและด้านสังคม ปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน พิจารณาเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียน และรายงานผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบและพิจารณาสั่งการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาว่าหากผลการประเมินพบว่า งานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ก็จะต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานหรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จตามกำหนดเวลา แต่ถ้าผลการประเมิน พบว่า งานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ก็จะต้องกำหนดให้การดำเนินงานต่อไป มีการปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นการทำนายผู้ปฏิบัติ จึงทำให้งานที่ปฏิบัติ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ระบบและกลไกการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง มาใช้ในการขับเคลื่อนระบบการดำเนินงาน เป็นไปตามแผนภาพดังนี้

4. วิธีดำเนินงาน

วิธีดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีวิธีดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1.1 การวางแผน (P)

4.1.1.1 มีการแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน

4.1.1.2 โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล

นักเรียนเป็นรายบุคคล

4.1.1.3 ครูมีการวางแผนจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของ

นักเรียนรวมทั้งการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจนและร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง

4.1.2 การปฏิบัติ (D)

4.1.2.1 ครูประจำห้องนอนมีการจัดทำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียน
เป็นรายบุคคล

4.1.2.2 โรงเรียนจัดโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนนักเรียนครบทุกคน

4.1.2.3 โรงเรียนบันทึกข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน
พฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน

4.1.2.4 โรงเรียนมีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลนักเรียนทุกคนอย่างเป็นระบบ

4.1.3 การตรวจสอบ (C)

4.1.3.1 โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลของการดำเนินงาน การรู้จัก
นักเรียนรายบุคคล

4.1.3.2 ครูที่ปรึกษามีการวิเคราะห์ สรุปผลข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
ของนักเรียนครบทุกคน

4.1.4 การปรับปรุง (A)

4.1.4.1 ครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ
ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและด้านสังคม

4.1.4.2 ครูมีการรายงานผลการรู้จักนักเรียนรายบุคคลตามขั้นตอนจนถึง
ผู้บริหารสถานศึกษา

4.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.2.1 การวางแผน (P)

4.2.1.1 โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน ปฏิทิน และกำหนดหลักเกณฑ์การคัด
กรองนักเรียน ยึดหลักตามคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2.1.2 โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางและผู้รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือ
แก่นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหาอย่างเหมาะสม

4.2.2 การปฏิบัติ (D)

4.2.2.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล
นักเรียนเป็นรายบุคคล

4.2.2.2 ครูมีการบันทึกผลการคัดกรองนักเรียนในแบบคัดกรองนักเรียน
รายบุคคล

4.2.2.3 ครูคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่ม

4.2.2.4 มีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งต่อสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา

4.2.3 การตรวจสอบ (C)

4.2.3.1 โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

4.2.3.2 ครูมีการรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน

4.2.4 การปรับปรุง (A)

4.2.4.1 โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ในกระบวนการจัดทำเครื่องมือคัดกรองและให้ความรู้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม

4.2.4.2 โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ คัดกรองนักเรียน เพื่อให้ครูปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

4.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.3.1 การวางแผน (P)

4.3.1.1 โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน ปฏิทิน และวางแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน

4.3.1.2 โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดตั้งชมรม/กลุ่มหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน

4.3.2 การปฏิบัติ (D)

4.3.2.1 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มนักเรียนที่คัดกรองและสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน

4.3.2.2 ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพบปะกับนักเรียน

4.3.2.3 โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทุกภาคเรียน

4.3.2.4 โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมแสดงความสามารถของนักเรียน

4.3.2.5 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย หรือการให้รางวัลนักเรียนที่ความประพฤติดี

4.3.3 การตรวจสอบ (C)

4.3.3.1 โรงเรียนมีแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียนที่เหมาะสม

4.3.3.2 ครูมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ

4.3.4 การปรับปรุง (A)

4.3.4.1 มีการประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานด้านการ และดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.3.4.2 มีการปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนอยู่เสมอ

4.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.4.1 การวางแผน (P)

4.4.1.1 โรงเรียนมีการวางแผน ศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาอย่างเป็นระบบ

4.4.2 การปฏิบัติ (D)

4.4.2.1 มีการจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาตามสารสนเทศผลการคัดกรองผู้เรียน

4.4.2.2 โรงเรียนมีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิดด้วยวิธีการที่เหมาะสม และยั่งยืน

4.4.2.3 มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับลักษณะสภาพปัญหาของนักเรียน

4.4.2.4 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

4.4.2.5 สถานศึกษาบันทึกข้อมูลสภาพปัญหา และวิธีการช่วยเหลือนักเรียน

4.4.3 การตรวจสอบ (C)

4.4.3.1 มีการประเมินและติดตามผลการป้องกันและแก้ไขหรือชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ

4.4.3.2 ครูมีการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของนักเรียน สร้างองค์ความรู้ในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

4.4.4 การปรับปรุง (A)

4.4.4.1 สถานศึกษาพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียน

4.4.4.2 โรงเรียนนำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับผู้เรียน

4.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.5.1 การวางแผน (P)

4.5.1.1 โรงเรียนมีการวางแผน ประชุมพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา
เพื่อการส่งต่อ

4.5.2 การปฏิบัติ (D)

4.5.2.1 ครูที่ปรึกษา ครูสอนที่มีการส่งต่อภายในของนักเรียนที่มีปัญหาไปยัง
ครูแนะแนว/ครูฝ่ายปกครอง/ครูวิชาการให้ความช่วยเหลือต่อไป

4.5.2.2 มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อ ภายนอก

4.5.2.3 โรงเรียนมีการส่งต่อและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อแก้ไข
และดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา

4.5.2.4 ครูบันทึกรายงานผลการส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็น
ระบบ

4.5.2.5 มีการประสานกับหน่วยงานภายใน และภายนอกโรงเรียนในการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนตามความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง

4.5.3 การตรวจสอบ (C)

4.5.3.1 ครูร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ

4.5.3.2 โรงเรียนมีการติดตามผลและรายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียน
ทั้งการส่งต่อภายในและภายนอกทุกครั้ง

4.5.4 การปรับปรุง (A)

4.5.4.1 โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อ ทั้งการส่งต่อภายใน
และการส่งต่อภายนอกอย่างชัดเจน

4.5.4.2 นักเรียนที่ส่งต่อได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว

4.5.4.3 พิจารณาทบทวนการส่งต่อนักเรียนหากการส่งต่อไม่ได้ผลดี

5. แนวทางการประเมินผล

5.1 คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากหลายภาคส่วน เป็นผู้ประเมินขั้นตอนของ
การวางแผนการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน

5.2 คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากหลายภาคส่วน เป็นผู้ประเมินขั้นตอนของ
การดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน

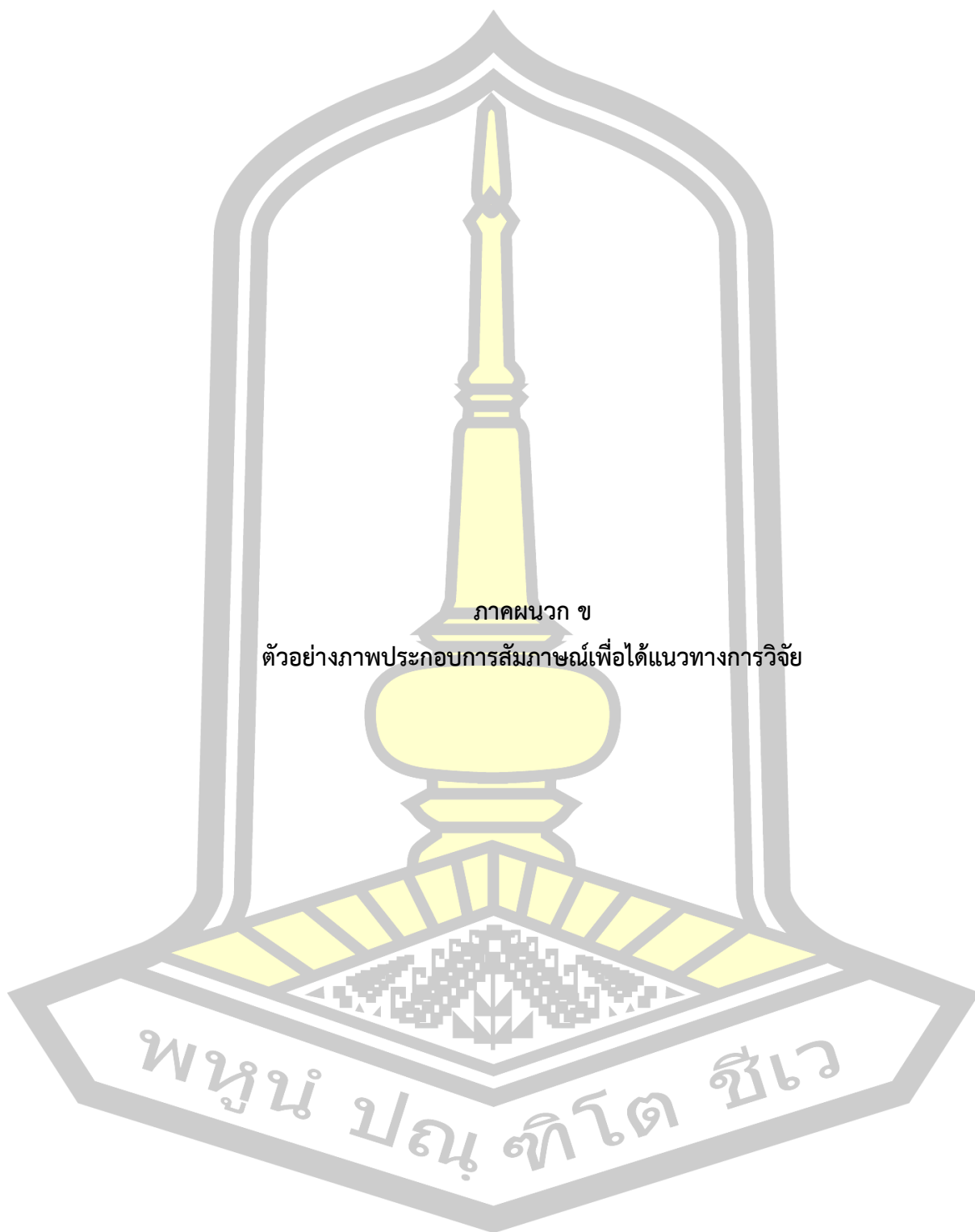
5.3 คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากหลายภาคส่วน เป็นผู้ประเมินขั้นตอน
การตรวจสอบและประเมินผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน

5.4 คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากหลายภาคส่วน เป็นผู้ประเมินขั้นตอนการปรับปรุง
แก้ไขการปฏิบัติงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน

6. เงื่อนไข

- 6.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งการกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามระบบ
- 6.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องทำความเข้าใจให้ทีมงานเห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 6.3 ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนจะต้องประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือและส่งต่อกันอย่าง
- 6.4 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำวัน
- 6.5 เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน และพร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็ม
ราบรื่นกำลัง

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์เพื่อได้แนวทางการวิจัย

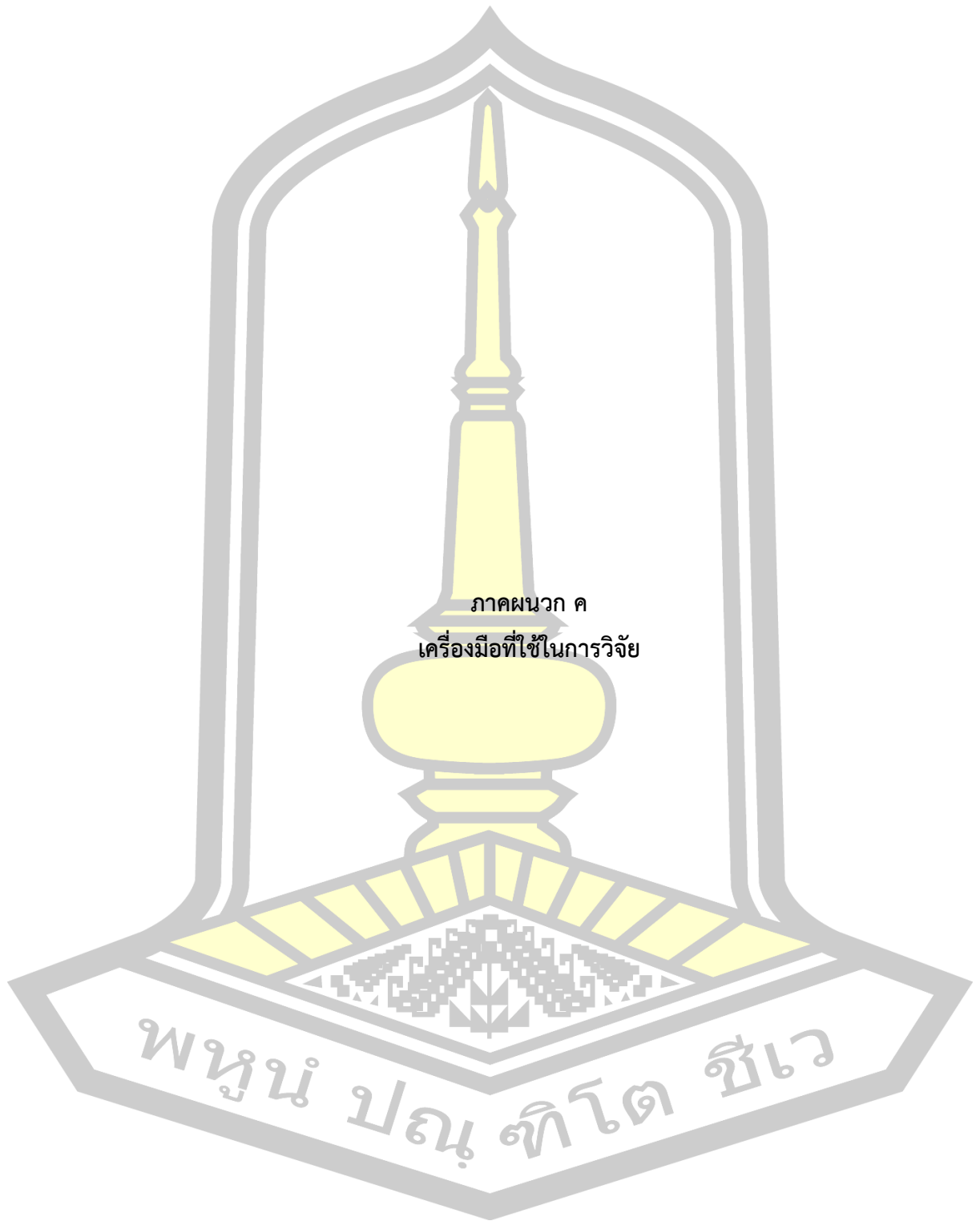
พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
(สำหรับการวิจัย)

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
 2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
 3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ สำหรับใช้หาข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่ของท่าน แต่ประการใด แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นิตติระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่านลงในช่อง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี
3. ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 หัวหน้าครูประจำห้องเรียน
4. ประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี 11-15 ปี
 16-20 ปี 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้
วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ

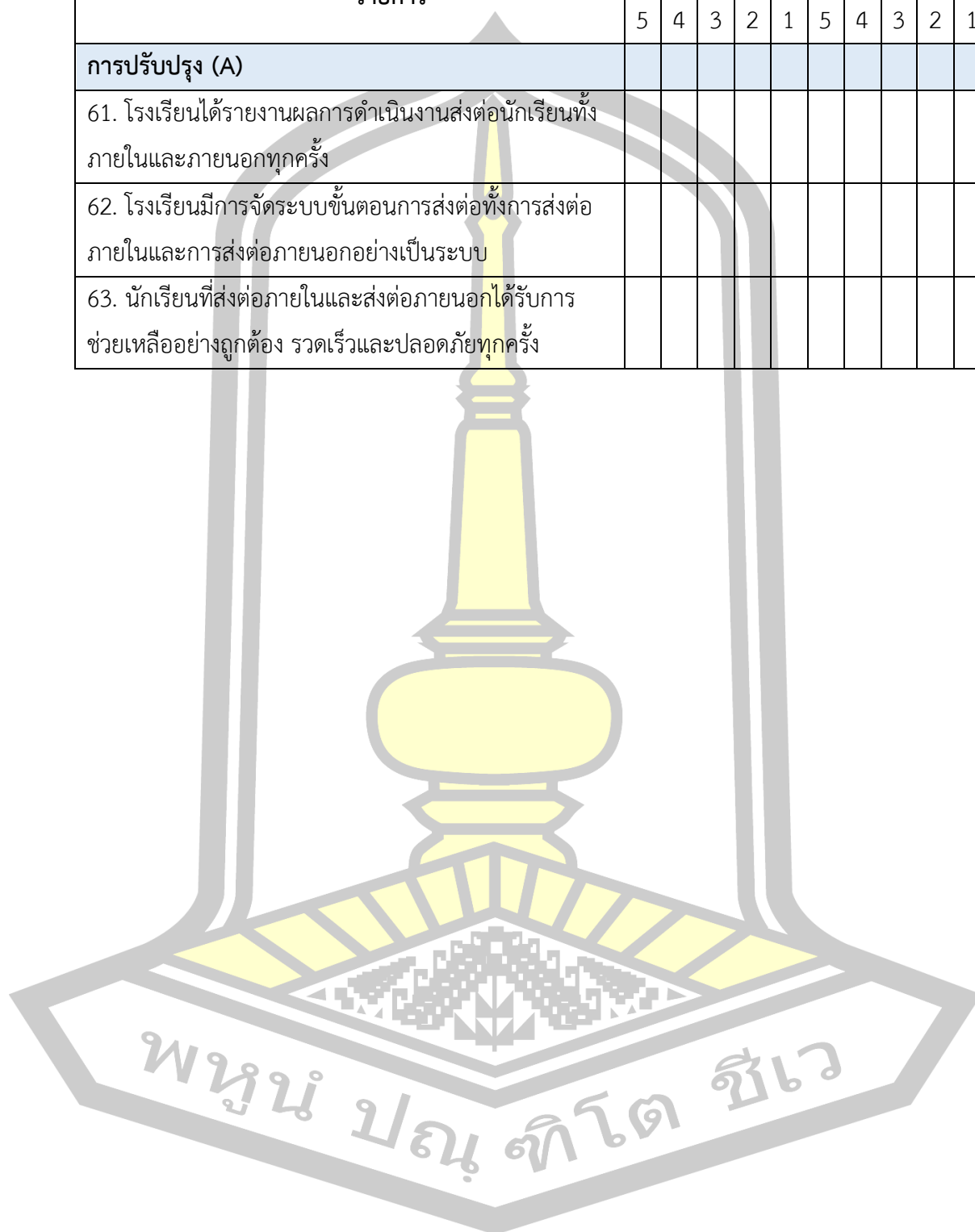
คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้ข้อคำถามประกอบ
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน องค์ประกอบ 5 ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกัน
และแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ซึ่งตรงกับระดับปฏิบัติตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

พจนานุกรมศัพท์โต

รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การปรับปรุง (A)										
61. โรงเรียนได้รายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง										
62. โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกอย่างเป็นระบบ										
63. นักเรียนที่ส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัยทุกครั้ง										

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง:

1. เครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเด็นข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดเนื้อหาการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน
- 2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน
- 2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน

3. ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +1 มีความแน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 มีความไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 มีความแน่ใจว่าคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

พจนานุกรมศัพท์โต ชั่ว

นียมศัพท์เฉพาะ การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูประจำหอนอนเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมี
ส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อันได้แก่ ผู้ปกครอง
ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจนมีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐาน
การทำงานที่ตรวจสอบได้ ประกอบด้วย

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ครูทราบถึง
จุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย การสังเกต การสัมภาษณ์
การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูล และการทดสอบ เพื่อให้สามารถนำไปวางแผนในการโดยข้อมูล
ป้องกันช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองซึ่งเป็นการจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม
ตามพฤติกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและ
ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มี
พฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศที่ไม่เหมาะสม
ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบจัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์
ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์ การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไข
ปัญหาตามแต่กรณี กลุ่มมีปัญหา คือนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจนมีผลกระทบต่อวิถีของ
ตนเองหรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบ กลุ่มพิเศษ คือที่นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแล
ช่วยเหลือเป็นพิเศษเนื่องจากความบกพร่องหรือข้อจำกัดทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ประสาท
สัมผัส อารมณ์ และสังคมสถานศึกษาได้กำหนดขึ้น ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและ
ความรุนแรงหรือความถี่ของปัญหาโดยในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษามีการประชุมครู
กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและ
สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

1.3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุน ให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ใน
ความดูแลได้เรียนรู้และพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความภาคภูมิใจ
ในตนเอง สามารถปรับตัวเผชิญกับปัญหาและดำรงตนได้เหมาะสมตามวัย โดยใช้รูปแบบที่

หลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม ได้แก่ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง นักเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการพิเศษต่าง ๆ เช่น ดนตรีพื้นบ้าน กีฬา ศิลปะ

1.4 การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข หมายถึง การดูแล เอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาจำต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมในหอนอน ชั้นเรียน การสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วแต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลือ อย่างเหมาะสมต่อไป โดยการส่งต่อมี 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

2. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนศึกษาการสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระดับอุปสรรค ข้อขัดข้อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนศึกษาการสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. แนวทางการบริหาร จัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง การวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการระบุถึงกระบวนการ PDCA ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) โดยนำมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

4.1 การเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ (Plan) เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ประชุม วางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดระยะเวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2 การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ (Do) เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม และให้การนิเทศในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.3 การตรวจสอบและการประเมินผล (Check) เกี่ยวกับระบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึง การวางกรอบการประเมิน การจัดหรือจัดทำเครื่องมือ การเก็บข้อมูล วิเคราะห์

ข้อมูล บอกความหมายและการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมินเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

4.4 การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงาน (Action) เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนหมายถึง การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานของบุคลากร การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและ
การวางแผนในระยะต่อไปเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก
ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในการบริหารกิจการของสถานศึกษา การวางแผนการปฏิบัติงาน การควบคุม
กำกับ ดูแลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป
ความสัมพันธ์กับชุมชน และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

6. หัวหน้าครูประจำหอนอนชายและหญิง หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมาย
งานจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับครูหอนอน ประสานงานกับครูหอนอนในการทำ
กิจกรรม การพัฒนา การแก้ไขปัญหาหอนอนในหอนอน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

7. หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมาย
งานจากผู้บริหารสถานศึกษาให้รับผิดชอบต่อการจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
ทั้งระบบ

8. โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุ
เคราะห์ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 แห่ง
ที่จัดการศึกษาให้แก่ เด็กที่ยากไร้ เด็กเร่ร่อน จรจัด เด็กที่พึ่งพาตนเองและครอบครัวไม่ได้ เด็กที่ถูกทำ
ร้ายถูกรังแกจากครอบครัว เด็กกำพร้าจากเหตุการณ์ประสพภัยธรรมชาติ ภัยจากการสู้รบเพื่อป้องกัน
ประเทศชาติและความมั่นคง กำพร้าจากภัยโรคติดต่อร้ายแรง

พหุ อนุ ทิ โตะ ชี เว

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง
สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	
	+1	0	-1	
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
การวางแผน (P)				
1. โรงเรียนมีการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
2. ครูมีการวางแผนจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ของนักเรียน ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ				
3. ครูมีเป้าหมายชัดเจนและร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง				
การปฏิบัติ (D)				
4. ครูประจำห้องนอนมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล				
5. โรงเรียนจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน				
6. โรงเรียนนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน				
7. โรงเรียนนำแบบฟอร์มการบันทึกมาใช้เก็บข้อมูลอย่าง เป็นระบบ				
การตรวจสอบ (C)				
8. โรงเรียนได้นิเทศติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการ รู้จักนักเรียนรายบุคคล				
9. ครูประจำห้องนอนได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนครบทุกคน				
10. ครูประจำห้องนอนได้สรุปข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคลของนักเรียนครบทุกคน				

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
การปรับปรุง (A)				
11. ครูประจำห้องนอนได้เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน รวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและด้านสังคม				
12. ครูประจำห้องนอนได้รายงานได้รายงานข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
การคัดกรองนักเรียน				
การวางแผน (P)				
13. โรงเรียนได้จัดทำแผนการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนยึดหลักตามคู่มือระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน				
14. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน				
15. โรงเรียนได้จัดทำกำหนดหลักเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียนยึดตามหลักคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
16. โรงเรียนได้กำหนดแนวทางและคำสั่งมอบหมายในการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่ม มีปัญหาอย่างเหมาะสม				
การปฏิบัติ (D)				
17. โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมนักเรียน กลุ่มปกติหรือกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษอย่างเหมาะสม				
18. โรงเรียนได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล				
19. ครูประจำห้องนอนได้บันทึกผลการคัดกรองนักเรียนในแบบฟอร์มการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล				

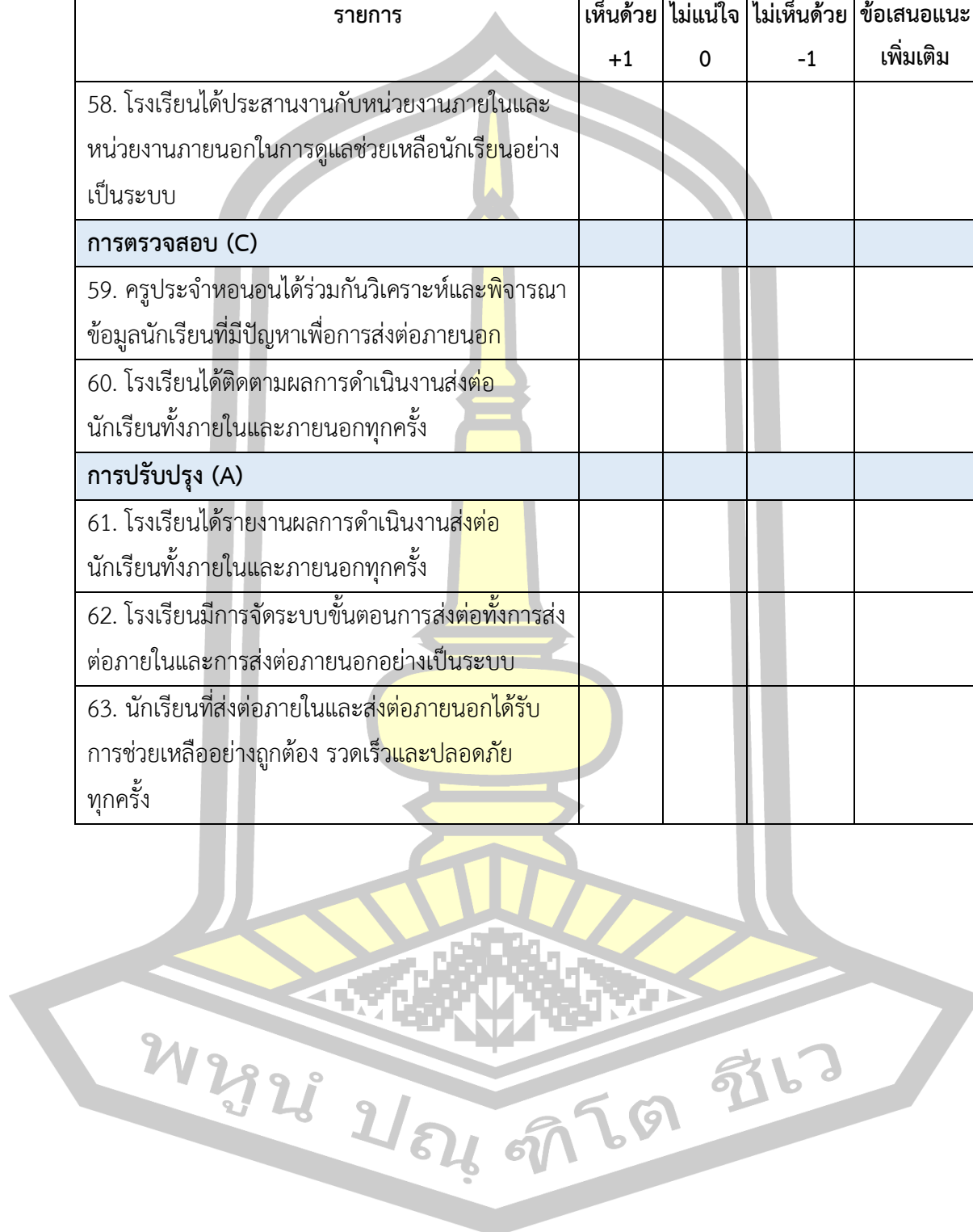
รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
20. ครูประจำห้องนอนได้คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ปกติกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษและเก็บ รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระเบียบเพื่อส่งต่อทั้งภายในและ ภายนอก				
การตรวจสอบ (C)				
21. โรงเรียนได้ติดตามการดำเนินงานคัดกรอง นักเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์				
22. โรงเรียนได้ตรวจสอบการดำเนินการ คัดกรองนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์				
23. ครูสรุปผลการคัดกรองนักเรียนรายงาน ให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน				
การปรับปรุง (A)				
24. โรงเรียนได้ติดต่อขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ให้ความรู้ในการช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ				
25. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การคัดกรองนักเรียนให้ครูนำไปใช้ได้ถูกต้อง				
การส่งเสริมนักเรียน				
การวางแผน (P)				
26. โรงเรียนได้จัดทำแผนงานที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน				
27. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน				
28. โรงเรียนได้จัดทำแผนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน				
29. โรงเรียนได้พัฒนางานที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน				

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
30. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดตั้งชมรม/กลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน				
การปฏิบัติ (D)				
31. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มนักเรียนที่คัดกรองและสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน				
32. ครูประจำหอนอนได้จัดกิจกรรมภาวะผู้นำเพื่อพบปะกับนักเรียน				
33. โรงเรียนได้จัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน				
34. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต 8 ทักษะเป็นการพัฒนานักเรียน				
35. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติปฏิบัติดีสม่ำเสมอ				
การตรวจสอบ (C)				
36. โรงเรียนได้ติดตาม การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน				
37. โรงเรียนได้ตรวจสอบ การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน				
38. ครูได้รายงานผลทุกครั้งที่เกิดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียน				
การปรับปรุง (A)				
39. ครูประจำหอนอนได้ประเมินผลการดำเนินงานที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง				
40. ครูประจำหอนอนได้สรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง				

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
การป้องกันและแก้ไขปัญหา				
การวางแผน (P)				
41. โรงเรียนได้จัดทำแผนแนวทางการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา				
42. โรงเรียนได้ศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา				
การปฏิบัติ (D)				
43. มีได้จัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาตามสารสนเทศผลการคัดกรองผู้เรียนสม่ำเสมอ				
44. โรงเรียนได้ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมี ปัญหาอย่างอบอุ่น				
45. ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับ ลักษณะสภาพปัญหาของนักเรียน				
46. ครูประจำหอนอนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัด กิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหา				
47. โรงเรียนให้ครูประจำหอนอนบันทึกข้อมูลสภาพ ปัญหาและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ				
การตรวจสอบ (C)				
48. ครูประจำหอนอนได้ประเมินและติดตามผลการ ป้องกันและแก้ไขหรือชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์				
49 ครูได้จัดทำบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของนักเรียน อย่างเป็นระบบ				

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
การปรับปรุง (A)				
50. โรงเรียนพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ				
51. โรงเรียนได้นำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ				
การส่งต่อนักเรียน				
การวางแผน (P)				
52. โรงเรียนได้วางแผนการส่งต่อภายในและภายนอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา				
53. โรงเรียนได้ประชุมพิจารณาส่งต่อภายนอก ภายในของนักเรียนที่มีปัญหาจากข้อมูลของนักเรียนเป็นสำคัญ				
การปฏิบัติ (D)				
54. ครูประจำหอนอนมีการส่งต่อภายในของนักเรียนที่มีปัญหาไปยัง ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครูวิชาการ ให้ความช่วยเหลือต่อไป				
55. ครูฝ่ายปกครอง ครูแนะแนว ครูวิชาการ ได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อภายนอกเสมอ				
56. โรงเรียนได้มีการส่งต่อและประสานงานกับภาคีเครือข่ายเพื่อแก้ไขและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา				
57. ครูประจำหอนอนได้บันทึกรายงานผลการส่งต่อภายใน ภายนอกและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ				

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
58. โรงเรียนได้ประสานงานกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ				
การตรวจสอบ (C)				
59. ครูประจำหอนอนได้ร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก				
60. โรงเรียนได้ติดตามผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง				
การปรับปรุง (A)				
61. โรงเรียนได้รายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง				
62. โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกอย่างเป็นระบบ				
63. นักเรียนที่ส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัยทุกครั้ง				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

.....

.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

.....

.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห

.....

.....

5. ด้านการส่งต่อ

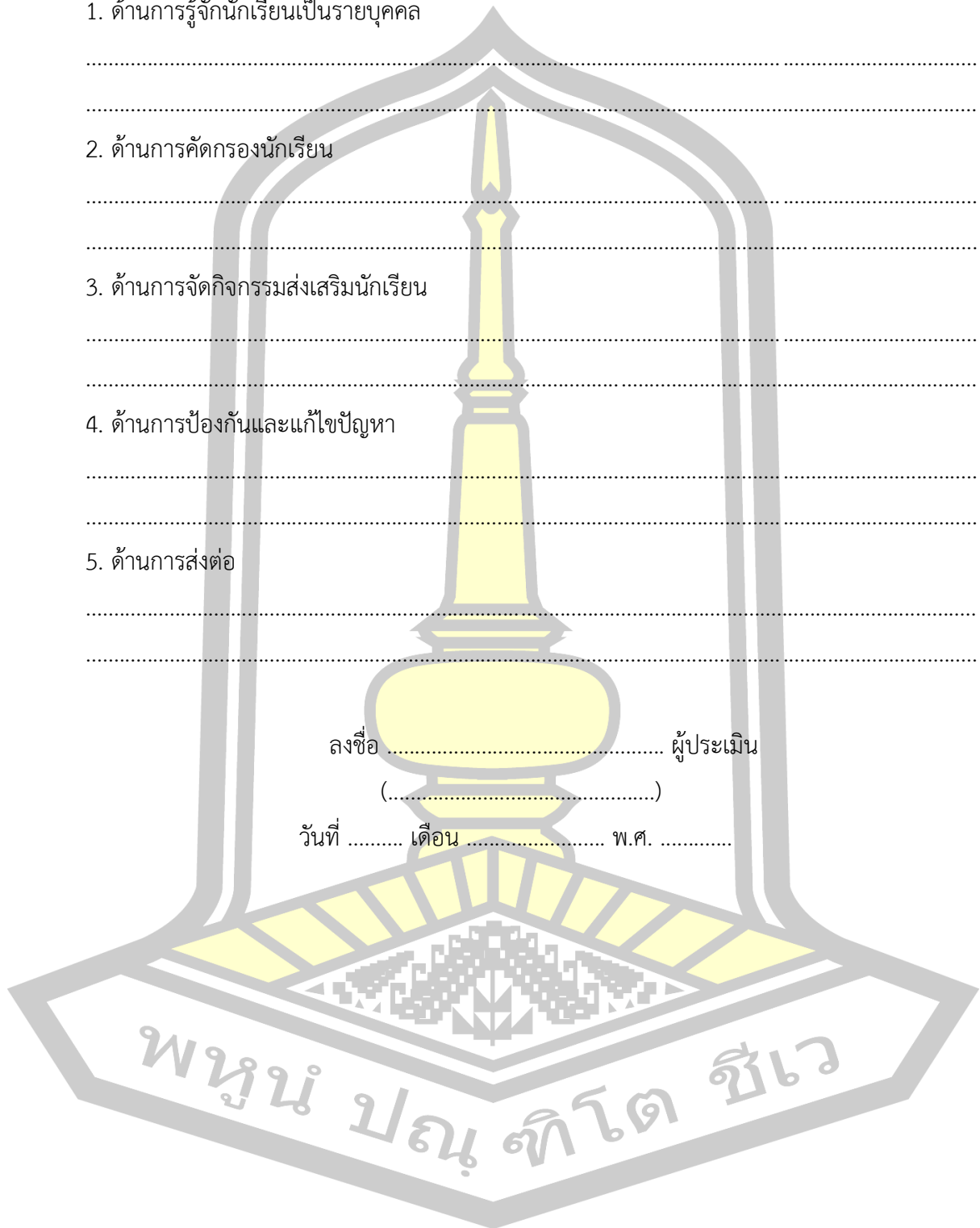
.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่งสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำหรับผู้วิจัยกรอก

วันที่เก็บข้อมูล..... แหล่งข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ สกุล

ตำแหน่ง สังกัด

วัน / เดือน / ปี สัมภาษณ์ เวลาสัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตอนที่ 2 ออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้
 วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก
 บริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง ประเด็นในการสัมภาษณ์การออกแบบและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ประเด็นคำถาม : ท่านคิดว่าการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้
 วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก
 บริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรเป็นอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

.....

.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

.....

.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

.....

.....

5. ด้านการส่งต่อ

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ

ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามรายการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร
คุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้

5 หมายความว่า มีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายความว่า มีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้มาก

3 หมายความว่า มีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายความว่า มีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้น้อย

1 หมายความว่า มีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้น้อยที่สุด

2. ขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบรายการแนวทางการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่แนบมาพร้อมนี้ในประเด็นต่าง ๆ
ตามรายการประเมินแล้วตัดสินใจทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความเหมาะสมและ
ความเป็นไปได้ที่ท่านเลือกเพียงข้อเดียว

3. หากเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา
พิเศษ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมแนวทางให้มีความชัดเจนขึ้น กรุณาเขียนข้อมูลลงในข้อเสนอแนะและ
ความคิดเห็นเพิ่มเติมแนบท้ายแบบประเมินนี้

พูน ปรณ ทิโต ชัย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การปฏิบัติ (D)										
25. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มนักเรียนที่คัดกรองและสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน										
26. ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพบปะกับนักเรียน										
27. โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทุกภาคเรียน										
28. โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมแสดงความสามารถของนักเรียน										
29. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย หรือการให้รางวัลนักเรียนที่ความประพฤติ										
การตรวจสอบ (C)										
30. โรงเรียนมีแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียนที่เหมาะสม										
31. ครูมีรายงานผลการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ										
การปรับปรุง (A)										
32. มีการประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานด้านการ และดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนอย่างต่อเนื่อง										
33. มีการปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนอยู่เสมอ										

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
49. มีการประสานกับหน่วยงานภายใน และ ภายนอกโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง										
การตรวจสอบ (C)										
50. ครูร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูล นักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก										
51. โรงเรียนมีการติดตามผลและรายงานผล การดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกทุกครั้ง										
การปรับปรุง (A)										
52. โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อ ทั้งการส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก										
53. นักเรียนที่ส่งต่อได้รับการช่วยเหลืออย่าง ถูกต้องและรวดเร็ว										
54. พิจารณาทบทวนการส่งต่อนักเรียนหาก การส่งต่อไม่ได้ผลดี										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

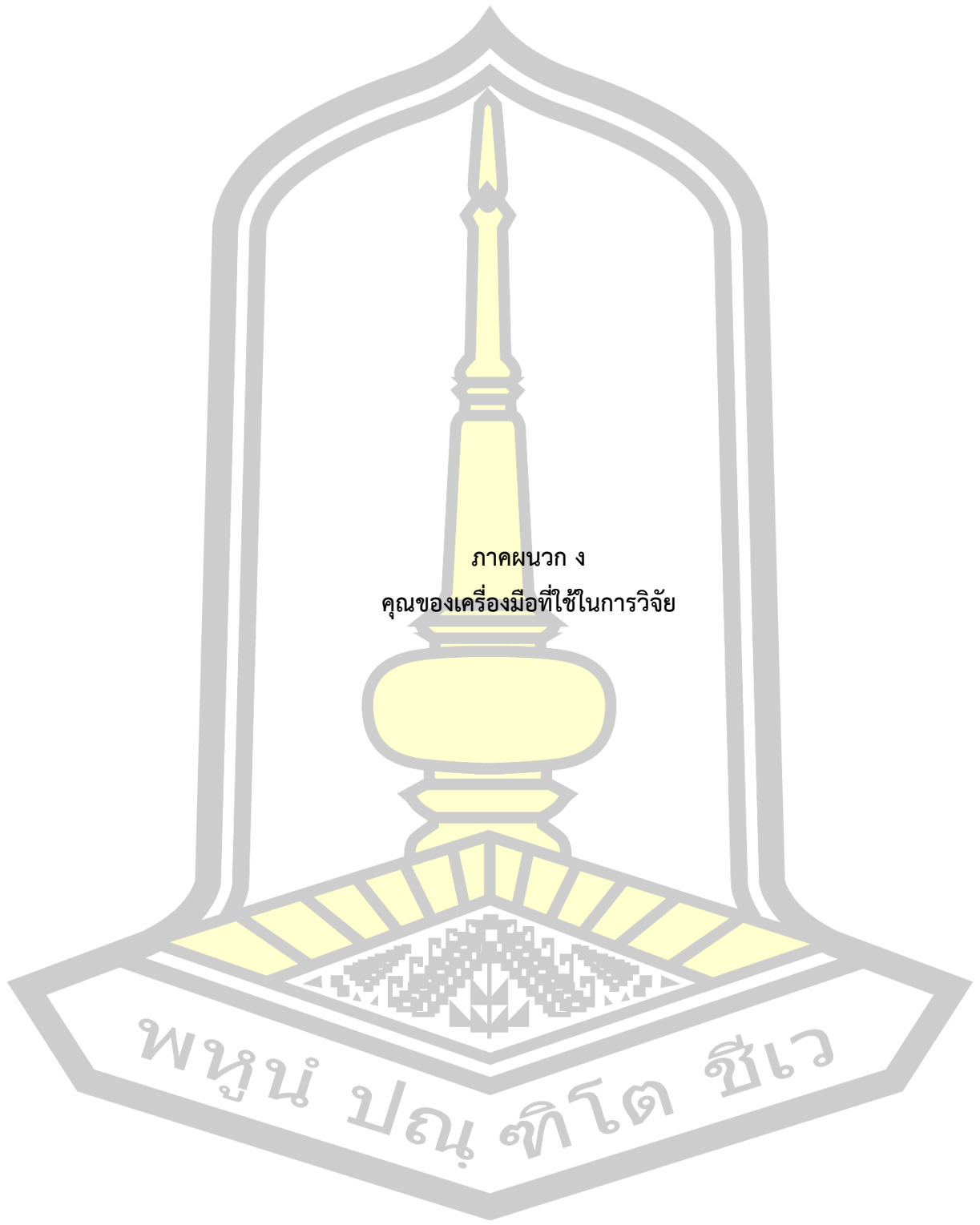
.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ภาคผนวก ง
คุณของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล								
การวางแผน (P)								
1. โรงเรียนมีการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ครูมีการวางแผนจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. ครูมีเป้าหมายชัดเจนและร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปฏิบัติ (D)								
4. ครูประจำห้องนอนมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5. โรงเรียนจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6. โรงเรียนนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กับนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7. โรงเรียนนำแบบฟอร์มการบันทึกมาใช้เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การตรวจสอบ (C)								
8. โรงเรียนได้นิเทศติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9. ครูประจำห้องนอนได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนครบทุกคน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10. ครูประจำห้องนอนได้สรุปข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนครบทุกคน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
11. ครูประจำห้องนอนได้เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัวและด้านสังคม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12. ครูประจำห้องนอนได้รายงานได้รายงานข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การคัดกรองนักเรียน								
การวางแผน (P)								
13. โรงเรียนได้จัดทำแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยึดหลักตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15. โรงเรียนได้จัดทำกำหนดหลักเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนยึดตามหลักคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16. โรงเรียนได้กำหนดแนวทางและคำสั่งมอบหมายให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปฏิบัติ (D)								
17. โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18. โรงเรียนได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19. ครูประจำห้องนอนได้บันทึกผลการคัดกรองนักเรียนในแบบฟอร์มการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
20. ครูประจำห้องนอนได้คัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาและ กลุ่มพิเศษและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็น ระเบียบเพื่อส่งต่อทั้งภายในและภายนอก	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การตรวจสอบ (C)								
21. โรงเรียนได้ติดตามการดำเนินงานคัดกรอง นักเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22. โรงเรียนได้ตรวจสอบการดำเนินการ คัดกรองนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23. ครูสรุปผลการคัดกรองนักเรียนรายงาน ให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปรับปรุง (A)								
24. โรงเรียนได้ติดต่อขอความร่วมมือจากภาคีเครือ ขาให้ความรู้ในการช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25. โรงเรียนได้จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การคัดกรองนักเรียนให้ครูนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การส่งเสริมนักเรียน								
การวางแผน (P)								
26. โรงเรียนได้จัดทำแผนงานที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27. โรงเรียนได้จัดทำปฏิทินที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28. โรงเรียนได้จัดทำแผนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29. โรงเรียนได้พัฒนางานที่สอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
30. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดตั้งชมรม/กลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปฏิบัติ (D)								
31. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามกลุ่มนักเรียนที่คัดกรองและสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32. ครูประจำห้องนอนได้จัดกิจกรรมภาวะผู้นำเพื่อพบปะกับนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33. โรงเรียนได้จัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำ 8 ทักษะเป็นการพัฒนานักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติปฏิบัติดีสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การตรวจสอบ (C)								
36. โรงเรียนได้ติดตาม การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37. โรงเรียนได้ตรวจสอบ การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38. ครูได้รายงานผลทุกครั้งที่จัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปรับปรุง (A)								
39. ครูประจำห้องนอนได้ประเมินผลการดำเนินงานที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40. ครูประจำห้องนอนได้สรุปผลการดำเนินการจัดที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

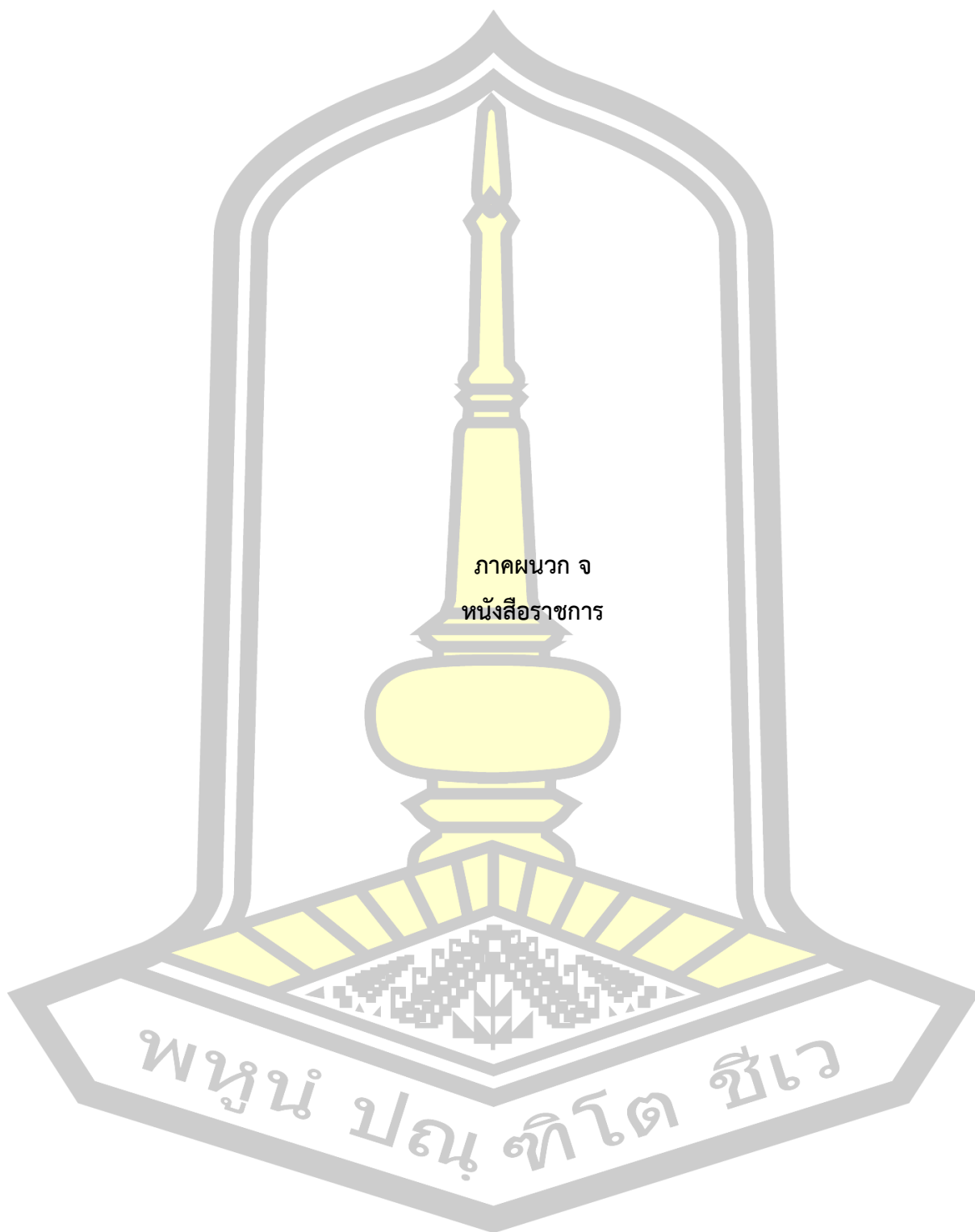
รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การป้องกันและแก้ไขปัญหา								
การวางแผน (P)								
41. โรงเรียนได้จัดทำแผนแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42. โรงเรียนได้ศึกษาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปฏิบัติ (D)								
43. มีได้จัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดตามสารสนเทศผลการคัดกรองผู้เรียนสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44. โรงเรียนได้ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างอบอุ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45. ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาคัดคล้องกับลักษณะสภาพปัญหาของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
46. ครูประจำหอนอนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
47. โรงเรียนให้ครูประจำหอนอนบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การตรวจสอบ (C)								
48. ครูประจำหอนอนได้ประเมินและติดตามผลการป้องกันและแก้ไขหรือชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
49 ครูได้จัดทำบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การปรับปรุง (A)								
50. โรงเรียนพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
51. โรงเรียนได้นำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การส่งต่อนักเรียน								
การวางแผน (P)								
52. โรงเรียนได้วางแผนการส่งต่อภายในและภายนอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53. โรงเรียนได้ประชุมพิจารณาส่งต่อภายในของนักเรียนที่มีปัญหาจากข้อมูลของนักเรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปฏิบัติ (D)								
54. ครูประจำหอนอนมีการส่งต่อภายในของนักเรียนที่มีปัญหาไปยัง ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครูวิชาการให้ความช่วยเหลือต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
55. ครูฝ่ายปกครอง ครูแนะแนว ครูวิชาการ ได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อภายนอกเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
56. โรงเรียนได้มีการส่งต่อและประสานงานกับภาคีเครือข่ายเพื่อแก้ไขและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
57. ครูประจำหอนอนได้บันทึกรายงานผลการส่งต่อภายใน ภายนอกและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
58. โรงเรียนได้ประสานงานกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนออกระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การตรวจสอบ (C)								
59. ครูประจำหอนอนได้ร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอก	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
60. โรงเรียนได้ติดตามผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การปรับปรุง (A)								
61. โรงเรียนได้รายงานผลการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกทุกครั้ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
62. โรงเรียนมีการจัดระบบขั้นตอนการส่งต่อทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
63. นักเรียนที่ส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัยทุกครั้ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

สรุป ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก จ
หนังสือราชการ

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว2451

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ประสพชัย ทินบุตร

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2451

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์อภิชาติ ปัญจะแก้ว

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทาง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2451

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุพรรณ วีระสอน

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2451

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อนงค์ พิขสิงห์

ด้วย นางสาวพรสุตา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2451

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุวิญา ชินธนาชุกิจ

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/2455

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงาน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2454

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการ ดร.สุพรรณ บัวพันธ์

ด้วย นางสาวพรสุตา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2454

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการนิตยวรรณ เอนกแสน

ด้วย นางสาวพรสุตา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2454

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ทวีศักดิ์ ตั้งอารีอรุณ

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2454

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการ ดร.สุภาพร พากักดี

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2454

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ชัชวาล พิขลิษฐ์

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรี

ด้วย นางสาวพรสุตา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุตา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบคู่มือช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุลีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28 จังหวัดยโสธร

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 29 จังหวัดศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 วัตถุประสงค์

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเคมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตนี้นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สิริวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูลีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 จังหวัดบุรีรัมย์

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ที่ อว 0605.5(2)/ว2452

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 กันยายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 จังหวัดสกลนคร

ด้วย นางสาวพรสุดา เหลืองสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรสุดา เหลืองสุข ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0954818441

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวพรสุดา เหลืองสุข
วันเกิด	วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 4 ตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45170
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2559 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว